A DESCRIPTIVE CATALOGUE

OF THE

SANSKRIT MANUSCRIPTS

IN THE

GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS.

BY

M. RANGACHARYA, M.A., RAO BAHADUR,
CURATOR, GOVERNMENT ORIENTAL MSS. LIBRARY; AND PROFESSOR OF SANSKRIT AND COMPARATIVE PHILOLOGY, PRESIDENCY COLLEGE.

PREPARED UNDER THE ORDERS OF THE GOVERNMENT OF MADRAS.

VOL. IV.—ITIHĀSA AND PURĀṆA.

FIRST PART.

MADRAS:
PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS.

1907.

CONTENTS.

CLASS III.

I. ITIHĀSA.

(1) Original Works.

(2) Extracts

(1) ITIHĀSA—(*continued*).

II. PURĀṆAS.

(1) MAHĀPURĀṆAS.

CONTENTS.

(1) MAHĀPURĀNAS—(*continued*).

A DESCRIPTIVE CATALOGUE

OF THE

SANSKRIT MANUSCRIPTS.

CLASS III.—ITIHĀSA AND PURĀṆA.

I. ITIHĀSA—1. ORIGINAL WORKS.

No **1806.** रामायणम्.

RĀMĀYANAM

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, 18⅝ × 2⅛ inches. **Pages, 537.** Lines, 18 on a page. Character, Telugu. **Condition, good.** Appearance, old.

Complete.

This is the well known epic of Vālmīki in seven Kāṇḍas.

Copying done by Rāmasvāmi Śāstrin, son of Kṛṣṇadīkṣita, son of Vēṅkaṭadīkṣita of Ṛkśākhā.

Beginning:

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥
वागीशाद्यास्सुमनसस्सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्यास्स्युस्तं नमामि गजाननम् ॥
वाल्मीकेर्गि(किगि)रिसंभूत(1)रामसागरगामिनी ।
पुनातु भुवनं पुण्या रामायणमहानदी ॥
श्लोकसारसमाकीर्णं स्वा(स)र्गकल्लोलसङ्कुलम् ।
काण्डग्राहमहामीनं वन्दे रामायणार्णवम् ॥

ओम् ।

कूजन्तं राममामेति मधुरं मधुराक्षरम् ।
आरु(रु)ह्य कविताशाखां वन्दे वाल्मीकिकोकिलम् ॥

वाल्मीकेर्मुनिसिंहस्य कवितावनचारिणः ।
शृण्वन्रामकथानादं को न याति परां गतिम् ॥

यः पिबन् सततं रामचरितामृतसागरम् ।
अतृप्तस्तं मुनिं वन्दे प्राचेतसमकल्मषम् ॥

गोष्पदीकृतवाराशिं मशकीकृतराक्षसम् ।
रामायणमहामालारत्नं वन्देऽनिलात्मजम् ॥

अञ्जनानन्दनं वीरं जानकीशोकनाशनम् ।
कपीशमक्षहन्तारं वन्दे लङ्काभयंकरम् ॥

[नारदं परिपप्रच्छ]

जितं भगवता तेन हरिणा लोकधारिणा ।
अजेन विश्वरूपेण निर्गुणेन गुणात्मना ॥

ओम् ।

तपःस्वाध्यायनिरतं तपस्वी वाग्विदां वरम् ।
नारदं परिपप्रच्छ वाल्मीकिर्मुनिपुङ्गवम् ॥

को न्वस्मिन् सांप्रतं लोके गुणवान् कश्च वीर्यवान् ।
धर्मज्ञश्च कृतज्ञश्च सत्यवाक्यो दृढव्रतः ॥

चारित्रेण च को युक्तस्सर्वभूतेषु को हितः ।
विद्वान् कः कस्समर्थश्च कश्चैकप्रियदर्शनः ॥

आत्मवान् को जितक्रोधः द्युतिमान् कोऽनसूयकः ।

End :

इदमाख्यानमायुष्यं सौभाग्यं पापनाशनम् ।
रामायणं देवसंज्ञं श्राद्धेषु श्रावयेद्बुधः ॥

अपुत्रो लभते पुत्रमधनो लभते धनम् ।
सर्वपापैः प्रमुच्येत पादमप्य(प्य)स्य यः पठेत् ॥

पापान्यपि च यः कुर्यादहन्यहनि राघव ।

पठेदेकमपि श्लोकं पापेभ्यः परिमुच्यते ॥

एतदाख्यानमायुष्यं पठन्रामायणं नरः ।
सपुत्रपौत्रो लोकेऽस्मिन् प्रेत्य चापि महीयते ॥

अयोध्यापि पुरी रम्या शून्या वर्षगणान्बहून् ।
ऋषभं प्राप्य राजानं निवासमुपयास्यति ॥

एतदाख्यानमव्यग्रस्स्वर्भे(स्स भ)विष्येत(ष्योत्त)[तें]रं द्विजः ।
कृतवान् प्राचेतसः श्रीमान् तद्ब्रह्माप्यनु(न्व)मन्यत ॥

Colophon:

इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे आदिकाव्ये श्रीमद्वाल्मीकीये चतुर्विंशस्स-(तिस)हस्रिकायां संहितायां श्रीमदुत्तररामायणे दशोत्तरशततमस्सर्गः ॥

चरितं रघुनाथस्य शतकोटिप्रविस्तरम् ।
एकैकमक्षरं प्रोक्तं महापातकनाशनम् ॥

रामाय रामभद्राय रामचन्द्राय वेधसे ।
रघुनाथाय नाथाय सितायाः पतये नमः ॥

No. 1807. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM

Substance, palm-leaf Śrītāla. Size, 19 × 2⅜ inches. Pages, 701. Lines, 14 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Complete in 7 Kāṇḍas.

This codex gives certain stanzas in the beginning which are generally repeated every day before the work is formally read as an act of piety.

Copying finished on Saturday the 7th day of Māgha Bahula of Viśvāvasu by Vellanki Vēṅkata-Kṛṣṇa Śivarāma-raṅgabrahma Rāmasvāmi, who was invited from Śrīraṅgam by Vaṭyam Subbā Śāstrin; and the book given to Narasanna Pantulu. Śālivāhana Śaka 1648. The date given here corresponds approximately to 12th Feb. 1726 A.D.

No. 1808. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf (Śrītāla) Size, $25\frac{1}{4} \times 2$ inches. Pages, 330. Lines, 14 on a page Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Kāṇḍas 1 to 6, complete.

No. 1809. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 516. Lines, 8 on a page. Character, Telugu Condition, injured. Appearance, old.

Kāṇḍas 1 to 4, complete; the fifth breaks off in the 65th Sarga.

No. 1810. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 858. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Kāṇḍas 1 to 4, complete.

Copying finished on Thursday the 4th day of Śrāvaṇa Bahula of Pārthiva by Veṅkaṭagiri Kāśibhaṭlu, son of Jayanti Nāganna, from the original of Mallu Śāstrin, son of Kāmā Śāstrin.

No. 1811. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $14\frac{7}{8} \times 1\frac{3}{8}$ inches. Pages, 1,002. Lines, 9 on a page. Character, Grantha. Condition, good. Appearance, not fresh.

Kāṇḍas 1 to 4.

This book is said to have belonged to Śrīraṅgācārya, son of Tirumalai Anantānpillai Maṇḍayam Tirumalācārya.

No. 1812. रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf Size, $20\frac{7}{8} \times 1\frac{5}{8}$ inches. Pages, 350. Lines. 8 on a page Character, Telugu. Condition, good Appearance, old.

Kāṇḍas 1 to 3, complete.

No. 1813. रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $19 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 342. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition. fair. Appearance, old.

Kāṇḍas 4 and 5, complete.

No. 1814. रामायणम्.
RĀMĀYANAM.

Substance, paper. Size, $11\frac{5}{8} \times 7\frac{5}{8}$ inches. Pages, 692. Lines, 25 on a page. Character, Telugu. Condition, good Appearance, new.

Kāṇḍas 1 to 3, complete.

No 1815. रामायणम्.
RĀMĀYANAM.

Substance, palm-leaf. Size, $19 \times 1\frac{3}{4}$ inches Pages, 358 Lines, 10 on a page Character. Telugu. Condition, good Appearance, old.

Kāṇḍas 1 to 2, complete; the third, 1 to 41 Sargas

No. 1816. रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, $19\frac{5}{8} \times 2\frac{1}{4}$ inches. Pages, 148. Lines, 13 on a page. Character, Telugu. Condition. good. Appearance, old

Kāṇḍas 1 and 2; the latter breaking off in the 75th Sarga.

No. 1817. रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{1}{4} \times 1\frac{5}{8}$ inches. Pages, 183 Lines, 12 on a page. Character, Telugu Condition, good. Appearance, new.

Bāla-Kāṇḍa and Sargas 1 to 74 in the Ayōdhyā-Kāṇḍa

No 1818. रामायणम्.
RĀMĀYANAM.

Substance, palm-leaf. Size, $15\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 456. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

From the 41st Sarga of the Sundara-Kāṇḍa to the end of the Yuddha-Kāṇḍa.

No 1819. रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Pages, 194. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Ayōdhyā-Kānda, incomplete

No. 1820. रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $17\frac{1}{8} \times 1\frac{5}{8}$ inches. Pages, 357. Lines, 7 on a page. Character, Nandınāgarī. Condition, good. Appearance, old.

Kāṇḍas 3 and 4, complete.

No. 1821. रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{3}$ inches. Pages, 340. Lines, 5 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Āraṇya-Kāṇḍa ; complete.

No. 1822. रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $15\frac{5}{8} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 242. Lines, 6 on a page. Character, Grantha Condition, injured. Appearance, old.

Bāla-Kāṇḍa, breaks of in the 77th Sarga.

No. 1823. रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $18 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 240. Lines, 9 on a page Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Bāla-Kāṇḍa, complete ; Ayōdhyā-Kāṇḍa, Sargas 1 to 75.

No. 1824. रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $18 \times 1\frac{3}{8}$ inches. Pages, 146. Lines, 12 on a page. Character, Grantha. Condition, injured Appearance, old.

Bāla-Kāṇḍa, complete ; Ayōdhyā-Kānda, Sargas 1 to 8.

No. 1825. रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{1}{5} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 15·. Lines, 7 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Bāla-Kānda, breaks off in the 70th Sarga. In the beginning four leaves are wanting.

No. 1826. रामायणम्.

RĀMĀYANAM.

Substance, palm-leaf. Size. 19½ × 1⅝ inches Pages, 776. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Kāṇḍās 2 to 4 and 6, complete.

No. 1827. रामायणम्.

RĀMAYANAM.

Substance, palm-leaf. Size, 17⅛ × 1⅗ inches. Pages, 211. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, injured Appearance, old.

Ayōdhyā-Kāṇda, Sargas 5 to 91; the last being incomplete.

No. 1828. रामायणम्.

RĀMĀYANAM.

Substance, palm-leaf. Size, 17⅛ × 1½ inches Pages, 616 Lines, 8 on a page Character, Grantha. Condition, slightly injured. Appearance, old

Āraṇya-Kāṇḍa and Kiskindhā-Kāṇda.

No. 1829. रामायणम्.

RĀMĀYANAM.

Substance, palm-leaf. Size, 13½ × 1½ inches. Pages, 190. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, slightly injured. Appearance, old.

Sundara-Kāṇḍa, complete.

No. 1830. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, 10 × 2¼ inches. Pages, 37. Lines, 17 on a page Character. Grantha. Condition, good. Appearance, old

Sundara-Kāṇda, breaks off in the 15th Sarga.

No. 1831. रामायणम्.

RĀMĀYANAM.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, 9¼ × 2 inches. Pages, 106. Lines, 10 on a page. Character, Grantha. Condition, good. Appearance, old

Left hand corner of the book bitten by rats.

Sundara-Kānda, breaks off in the 24th Sarga.

No. 1832. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm leaf. Size, 17⅛ × 1⅝ inches. Pages, 396. Lines, 10 on a page. Character, Grantha. Condition, injured Appearance, new.

Araṇya-Kāṇḍa, Sargas 72 to 75; Kiskindhā-Kānda and Sundara-Kāṇḍa. On the outer side of the codex there are marks of Vadakalai-Nāmam, Śaṅkha, Cakra, Garuḍa and Hanūman.

No. 1833. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, 11⅞ × 1¼ inches. Pages, 252. Lines, 4 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, new.

Seventeen Sargas in the Kiṣkindhā-Kāṇḍa.

No 1834. रामायणम्.

RĀMĀYANAM.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, $14\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{8}$ inches. Pages, 278. Lines, 14 on a page. Character, Grantha. Condition, good. Appearance, new

Sundara-Kānda, 1 to 55 Sargas and Yuddha-Kāṇḍa, Sargas 4 to 132 (fol. 30*a*).

No. 1835. रामायणम्.

RĀMĀYANAM.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, $15\frac{1}{8} \times 2\frac{3}{8}$ inches. Pages, 294. Lines, 20 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Sundara-Kāṇḍa, Yuddha-Kānda and Uttara-Kānda.

No. 1836. रामायणम्.

RĀMĀYANAM.

Substance, palm-leaf. Size, $20\frac{3}{8} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 80 Lines, 11 on a page. Character, Grantha. Condition, much injured. Appearance, old.

Sundara-Kāṇḍa, complete, and Yuddha-Kāṇḍa, 1st Sarga alone.

No 1837. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $17\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 181. Lines, 6 on a page. Character, Grantha. Condition, much injured. Appearance, new.

Begins on fol. 1*a*. The other works herein are Nyāsadaśakam 92*a*, Dhāṭīpañcakam 92*b*, Ācāryaprapattiḥ 93*a*.

Sundara-Kāṇḍa, Sargas 1 to 46.

No. 1838. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, paper. Size, 12¼ × 8 inches. Pages, 562. Lines, 23 on a page Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new.

Yuddha-Kānda, Sargas 1 to 134.

Transcribed by Śattam Rāmācārya and Mailavarpu Śēṣayya and completed on Septembeı 21st, 1831 A.D.

No. 1839. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM

Substance, palm-leaf Size, 16⅜ × 1⅛ inches Pages, 249 Lines, 6 on a page. Character, Telugu Condition, good. Appearance, old.

Śargas 83 to 134 in the Yuddha-Kānda. Transcription was completed on Wednesday the 10th Āsvayuja of Virōdhi by Veṅkatagiri, son of Jayanti Nāganna.

No. 1840. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM

Substance, palm-leaf. Size, 18½ × 1⅜ inches Pages, 12. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Begins on fol. 37*a*. The other works herein are Sandhyāvandanabhāsyam 1*a*, Saṅkalpasūryōdayam 10*a*, Tarkaviṣayaḥ 25*a*, Brahmasūtrabhāṣyam (Śrībhāṣyam) 43*a*.

The last Sarga alone of the Yuddha-Kāṇḍa

No. 1841. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, 14⅜ × 1⅛ inches. Pages, 294. Lines, 7 on a page. Character, Grantha. Condition, good. Appearance, old.

Uttara-Kāṇḍa, complete.

No. 1842. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 212. Lines, 6 on a page. Character, Telugu Condition, good. Appearance, old.

Uttara-Kāṇda, Sargas 1 to 43.

No. 1843. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf (Śrītāla) Size, $15 \times 2\frac{5}{8}$ inches. Pages, 76. Lines, 14 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old

Many leaves are lost in not a few places.

Begins on fol 4*a*. The other work herein is Rāmastavarājah 1*a*.

Yuddha-Kāṇda, Sargas 61 to 131; and a few leaves in the end contain Sarga 34.

No 1844. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{1}{4} \times 1\frac{5}{8}$ inches. Pages, 92. Lines, 10 on a page. Character, Grantha. Condition, much injured. Appearance, old

Yudha-Kāṇḍa, Sargas 1 to 41.

No. 1845. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{8}$ inches. Pages, 335. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Yuddha-Kāṇḍa, Sargas 1 to 144.

No. **1846.** रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, 19 × 1⅝ inches. Pages, 338. Lines, 7 on a page Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Yuddha-Kāṇḍa, Sargas 1 to 131.

No **1847.** रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM

Substance, palm-leaf. Size, 16⅞ × 1⅜ inches Pages, 114 Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, slightly injured Appearance, old.

Uttara-Kāṇḍa, Sargas 1 to 35.

No. **1848.** रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, 19⅜ × 2¼ inches. Pages, 60. Lines, 18 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, new.

Uttara-Kāṇḍa, Sargas 1 to 108.

No. **1849.** रामायणम्.
RĀMĀYAṆAM

Pages, 18. Lines, 4 on a page.

Begins on fol. 66*a* of the MS. described under No 401.

The first Sarga of the Bāla-Kāṇḍa of the Rāmāyaṇa, called Bālarāmāyana or Saṅksēparāmāyana.

No. **1850.** रामायणम्.
RAMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, 15⅝ × 1⅜ inches Pages, 30. Lines, 4 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Begins on fol. 3*a*. The other work herein is Gaṇēśāṣṭakam.

The first Sarga in the Bāla-Kāṇḍa ; complete.

The book belonged to Mājēti Candraśēkhara. Transcription completed on Thursday, the 14th of Śrāvaṇa Bahula in the year Vyaya.

No. **1851.** रामायणम्

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, 15¼ × 1⅜ inches. Pages, 612. Lines, 8 on a page. Character, Grantha. Condition, good. Appearance, old.

Kāṇḍas 5 and 6, the sixth containing only 131 Sargas.

No. **1852.** रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, 16½ × 1½ inches. Pages, 188. Lines, 9 on a page. Character, Grantha. Condition, slightly injured. Appearance, old.

Uttara-Kāṇḍa, complete.

No. **1853.** रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, 13⅞ × 1⅞ inches. Pages, 145. Lines, 9 on a page. Character, Telugu. Condition, slightly injured. Appearance, new.

Sundara-Kāṇḍa, complete.

No. **1854.** रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, 16⅝ × 1⅝ inches. Pages, 344. Lines, 12 on a page. Character, Grantha. Condition, good. Appearance, old.

Kāṇḍas 5 and 6 (131 Sargas).

Copying finished on Friday, the first of Tai of Śōbhakṛt.

No. 1855. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, 16⅞ × 1⅝ inches Pages, 188 Lines, 10 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Yuddha-Kāṇda, Sargas 68 to 131

No. 1856. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf Size, 17½ × 1½ inches Pages, 390 Lines, 6 to 8 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Kāṇḍas 3 and 4 (Sargas 66).

No. 1857. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf (Śrītāla) Size, 19½ × 2¼ inches. Pages, 64. Lines, 17 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old

Copying was finished on Friday, the 10th day of Madhu (Caitra) Śukla of Vilambi year by Śēsaśarman

Sundara-Kāṇḍa, complete.

No. 1858. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, 7¼ × 1⅝ inches. Pages, 279 Lines, 12 on a page Character, Grantha. Condition, good. Appearance, old.

Sundara-Kāṇḍa, complete.

No. 1859. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, 17⅞ × 1⅜ inches. Pages, 46. Lines, 9 on a page. Character, Grantha. Condition, much injured. Appearance, old.

Begins on fol. 207*a*. The other works herein are Saṅksēpaśārīrakamīmāmsābhāsyam 1*a*, Pañcakośavicārah 231*a*.

Yuddha-Kāṇḍa, very imperfect and fragmentary.

No. 1860. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, paper. Size, 11½ × 7⅝ inches. Pages, 298. Lines, 21 on a page Character, Telugu. Condition, good Appearance, old.

Begins on fol. 1*b*. The other works herein are Rāmāyaṇavyākhyā 155*a*, Śēsadharmaḥ 212*a*.

Uttara-Kāṇḍa, complete.

No. 1861. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, 18¼ × 1½ inches. Pages, 290. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Begins on fol. 1*a*. The other work herein is Śēsadharmah 146*a*.

Uttara-Kāṇḍa, complete.

No. 1862. रामायणम्.

RĀMĀYANAM.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, 20¼ × 2 inches. Pages, 114. Lines, 10 on a page. Character, Telugu. Condition, slightly injured. Appearance, old.

Uttara-Kāṇḍa, complete.

No. 1863. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 253 Lines, 8 on a page Character, Grantha Condition, much injured. Appearance, new.

Transcription completed on Monday in the Krsnapaksa of Tulā in Vikrama.

Uttara-Kānda, complete.

No. 1864. रामायणम्.

RĀMĀYANAM.

Substance, palm-leaf. Size, $14\frac{3}{8} \times 1\frac{1}{2}$, $14\frac{1}{4} \times 1\frac{3}{8}$ and $13\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 49. Lines, 5 on a page. Character, Kanarese (in the case of the first two copies) and Telugu (in the case of the third copy). Condition, injured. Appearance, old.

The first Sarga of the Bālakāṇda.

Contains 3 copies of the work, beginning on fols. *1a*, *13a* and *19a*.

No. 1865. रामायणम्.

RĀMĀYANAM.

Substance, palm-leaf. Size, $13\frac{5}{8} \times 1\frac{3}{8}$ and $14\frac{7}{8} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 258. Lines, 4 on a page. Character, Telugu, Kanarese and Grantha. Condition, injured (ends being eaten off by book-worms).

This contains 4 copies of the first Sarga of the Bālakāṇḍa beginning on fols. *1a*, *14a*, *24a* and *92a*, and 2 copies with Telugu notes on fols. *69a* and *103a*, and one copy with Kanarese notes on fol. *40a*.

The other work herein is Rāmasahasranāmastōtram *98a*.

No. 1866. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM

Substance, palm-leaf. Size, $13\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{8}$ inches Pages, 23. Lines, 4 on a page. Character, Kanarese. Conditon, slightly injured. Appearance, old

The first Sarga of the Bāla-Kāṇḍa, complete.

No. 1867. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $10\frac{7}{8} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Pages, 16. Lines, 6 on a page Character, Telugu Condition, slightly injured. Appearance, old.

The first Sarga of the Bāla-Kāṇḍa, complete.

No 1868. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM

Substance, palm-leaf. Size, $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Pages, 29. Lines, 5 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

The first Sarga of the Bāla-Kāṇḍa, complete. The same as above.

No. 1869. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $15\frac{7}{8} \times 1\frac{3}{8}$ and $11\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 76 Lines, 6 on a page Character, Kanarese. Condition, injured. Appearance, old

Two copies of the first Sarga of the Bāla-Kāṇḍa with Kanarese Ṭīkā beginning on fols. 1*a* and 18*a*. On fol. 39*a* begins a copy of the text consisting of 26 pages.

No 1870. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf Size, 15⅝ × 1¼ inches Pages, 10. Lines, 7 on a page Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Sargas 1 and 2 of the Bāla-Kāṇḍa, the latter Sarga being incomplete.

No 1871. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf Size, 17⅜ × 1¼ inches. Pages. 17 Lines. 5 on a page. Character, Telugu Condition, good Appearance, new

The first Sarga of the Bāla-Kāṇḍa.

No 1872. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, 12 × 1⅝ inches. Pages, 12. Lines, 5 on a page. Character, Kanarese. Condition, injured. Appearance, new.

Begins on fol. 90*a*. The other works herein are: Tantrasāröktapūjāpaddhatiḥ 1*a*, Gaṇapatikavacaḥ 18*a*, Vēṅkaṭēśāṣṭōttaraśatanāmāvaliḥ 23*b*, Nārāyaṇavarmastōtram 26*a*, Aṇubhāṣyam 27*a*, Nārāyaṇakavacam 21*a*, Aśvatthanārāyaṇastōtram 37*a*, Brahmayajñaprayōgaḥ (Āśvalāyana) 43*a*, Īśatāratamyastōtram 47*a*, Dharaṇīstōtram 49*a*, Dadhivāmanastōtram 51*a*, Dvādaśastōtram 57*a*, Vāyustutiḥ 71*a*, Svarṇākarṣaṇabhairavamantraḥ 81*a*, Dattātrēyamantraḥ 83*a*, Aupāsanamantraḥ 85*b*, Ādityahṛdayastōtram 96*a*.

The first Sarga of the Bāla-Kāṇḍa, incomplete.

No. 1873. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, 9¼ × 1½ inches. Pages, 9. Lines, 11 on a page. Character, Grantha Condition, injured. Appearance, old.

Begins on fol. 77*a*. The other works herein are: Brahmasūtrabhāṣyam (Śrībhāṣyam) 1*a*, Bhagavadgītā 82*a*, Gadyatrayam 110*a*, Guruparamparāstōtram 118*a*, Śrībhāṣyaguruparamparastōtram 120*a*, Bhagavadviṣayaguruparamparāstōtram 122*a*, Śrīprapattiḥ 125*a*, Bhagavatprapattiḥ 126*b*, Gṛahārcāsamprōkṣanaviddiḥ 128*b*, Gṛhārcāpratiṣṭhānukramaṇikā 132*a*, Sudarśanapāñcajanyapratiṣṭhā 141*a*, Sudarśanahōmavidhiḥ 148*a*, Bōdhāyanapuṇyāhavācanam 152*a*.

The first Sarga of the Bāla-Kāṇḍa, complete.

No. 1874. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM

Substance, palm-leaf. Size, $14\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Pages, 19. Lines, 5 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

The first Sarga of the Bāla-Kāṇḍa, complete.

No. 1875. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $14\frac{5}{8} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 26. Lines, 6 on a page. Character, Kanarese. Condition, slightly injured. Appearance, old.

Begins on fol. 29*a*. The other work herein is Nāmaliṅgānuśāsanam 1*a*.

The first Sarga of the Bāla-Kāṇḍa, complete.

No. 1876. रामायणम्.

RĀMĀYAṆAM.

Substance, palm-leaf. Size, $16\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Pages, 40. Lines, 3 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Same as the above. The first Sarga of the Bāla-Kāṇḍa.

No. **1877.** रामायणव्याख्या—रामायणतत्त्वदीपिका.

RĀMĀYANAVYĀKHYĀ· RĀMĀYAṆATATTVADĪPIKĀ.

Substance, palm-leaf. (Śrītāla) Size, 10 × 2½ inches Pages, 499 Lines, 8 on a page. Character, Telugu Condition, injured. Appearance, old.

Bāla-Kānda and Ayōdhyā-Kānda, complete.

This is a commentary on the Rāmāyana, called Tattvadīpikā and familiarly known as Tīrthīya, by Mahēśatīrtha, pupil of Nārāyaṇatīrtha.

The colophon wrongly attributes the work to Nārāyanatīrtha.

Beginning :

कारुण्यामृतनीरमाश्रितजन[:] श्रीचातका(नन्द)दं
शार्ङ्गी(र्ङ्ग)खण्डलचापमम्बुजभवेग्रेन्द्रादिबर्हीष्टदम् ।
चारुस्मेरमुखोल्लसज्जनकजासौदामिनीशोभितं
श्रीरामाम्बुदमाश्रयेऽखिलजगत्संसारतापापहम् ॥
प्रणम्य नारायणतीर्थदेशिकान्
भवानलार्तामृतपूरनीरदान् ।
करोति रामायणतत्त्वदीपिकां
महेशतीर्थाख्ययतिर्यथामति[:] ॥
अवलोकनसौकर्यमालोचै(च्यै)कत्र सारतः ।
नानाटीकास्थवाक्यानि लिख्यन्तेऽत्र यथामति[:] ॥
सर्वेषां ग्रन्थकर्तृणाम् आख· (अंश)कोऽहं न कल्पकः ।
लिखितान्यत्र तैर्यानि लिख्यन्ते तान्यतो मया ॥
ग्रन्थबाहुल्यभीत्यात्र क्वचिच्छब्दसुशोधनम् ।
निघण्टुकथनश्चार्थः पदानां (लि)ख्य(तेऽधु)ना ॥
सीतारामौ समुद्दिश्य विराधखरवार(राव)णैः ।
उक्तानां परुषोक्तीनां वास्तवार्थो(र्थ)स्तु लिख्यते ॥

ब्रह्मलोकप्रसिद्धं (शत)कोटिविस्तरं रामचरितं भूलोकवर्तिनां चतुर्णा-(र्णां) वर्णानां तापत्रयविमोचनाय संक्षिप्य रचयितुम् (उद्युक्तः) परमकारुणिको ब्रह्मा वाल्मीकिरूपेण भूमौ स्वांशेन समभवत्.

End:

राक्षसेति । व्यालाः हिंस्रपशवः । सर्पेहिंस्रपशुव्याला इत्यमरः । एषेति । रक्षन्तु युक्तम् । इतीव पूर्वैर्गोपदे सप्रकारेणैव द्विजैः कृतस्वस्त्ययनः कृतमङ्गलाशीर्वादः ॥

Colophon:

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यवर्यनारायण तीर्थविरचितायां(श्रीरामा)-यणतत्त्वदीपिकाना(या)मयोध्याकाण्डे एकोनविंशत्युत्तरशततमस्सर्गः ॥

Copied by Rāmāvadhāni for Appājaiya Pandita and completed on the 7th day of the Śrāvana-śuddha of Parīdhāvi year.

No. 1878. रामायणम्—सव्याख्यानम्.

RĀMĀYAṆAM WITH COMMENTARY.

Substance, palm-leaf. Size, $16\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{3}$ inches. Pages, 43 Lines, 5 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

The first Sarga of the Bāla-Kāṇḍa, complete

The text with the commentary of Mahēśatīrtha.

Beginning:

कारुण्यामृतनीरमाश्रितजनश्रीचातकानन्ददं
शार्ङ्गाखण्डलचापमम्बुजभु(भ)वोग्रेन्द्रादिबर्हिष्म(र्हीष्ट)दम् ।
चारुस्मेरमुखोल्लसज्जनकजासौदामिनीशोभितं
श्रीरामाम्बुदमाश्रयेऽखिलजगत्संसारतापापहम् ॥
प्रणम्य नारायणतीर्थदेशिकान्
भवानलार्तामृतपूरनीरदान् ।

करोति रामायणतत्त्वदीपिकां
महेशतीर्थाख्ययतिर्यथामति ॥

अवलोकनसौकर्यमालोच्यैकत्र सारतः ।
नानाटीकास्थवाक्यानि लिख्यन्ते (च) यथामति ॥

सर्वेषां ग्रन्थकर्तृणाम् लेखकोऽहं(अंशकोऽहं)न कल्पकः ।
लिखितान्यत्र तैर्यानि लिख्यन्ते तान्यतो मया ॥

ग्रन्थबाहुल्यभीत्यात्र क्वचिच्छब्दसुशोधनम् ।
निघण्टुकथनश्चार्थः पदानां लिख्यतेऽधुना ॥

सीतारामौ समुद्दिश्य विराधखररावणैः ।
उक्तानां परुषोक्तीनां वास्तवार्थोऽत्र वर्ण्यते ॥

ब्रह्मलोकप्रसिद्धं शतकोटिविस्तरं रामचरितं भूलोकवर्तिनां चतुर्णां वर्णानां तापत्रयविमोचनाय संक्षिप्य रचयितुमुद्युक्तः परमकारुणिको ब्रह्मा वाल्मीकिरूपे(ण) भूमौ स्वांशेन समभवत्.

End:

चतुर्विंशतिसहस्रश्लोकैः श्रीरामायणं चिकीर्षुर्वाल्मीकिः गायत्र्यादिमाक्षरेणोपक्रम्य तत्सारभूतं संक्षेपं यादिति गायत्र्यन्तिमाक्षरेण निगमनं कृतवान् ॥

Colophon:

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीनारायणतीर्थशिष्यमहेश्वरतीर्थविरचितायां श्रीरामायणतत्त्वदीपिकायां बालकाण्डे संक्षेपो नाम प्रथमस्सर्गः ॥

चरितं रघुनाथस्य शतकोटिप्रविस्तरम् ।
एकैकमक्षरं प्रोक्तं महापातकनाशनम् ॥
शुभकृद्वत्सरे शुद्धनभोमासे तु सप्तमे ।
सागिधर्मस्य तनयो वेङ्कटः कृष्णसूरिणा(णः) ॥

बालरामायणं(णे)तत्त्वदीपिका लिखिता मया ॥

No. 1879. रामायणव्याख्या—रामायणतत्त्वदीपिका.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ-RĀMĀYAṆATATTVADĪPIKĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 15⅜ × 1⅝ inches. Pages, 334. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old

Same as the above.

The commentary deals with the Bāla-Kāṇḍa from the close of the 13th Sarga to the end, on the Ayōdhyā-Kāṇḍa (119 Sargas) and on the Kiskindhā-Kāṇḍa from the close of the 20th Sarga to the middle of the 56th Sarga.

No. 1880. रामायणव्याख्या—रामायणतत्त्वदीपिका.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ-RĀMĀYAṆATATTVADĪPIKĀ.

Substance, palm-leaf (Śrītāla) Size, 19⅝ × 1⅞ inches. Pages, 138 Lines, 14 on a page. Character, Telugu Condition, good Appearance, old.

Bāla-Kāṇḍa, Ayōdhyā-Kāṇḍa (118th incomplete); and Āraṇya-Kāṇḍa complete

Same as the above.

No. 1881. रामायणव्याख्या—रामायणतत्त्वदीपिका.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ-RĀMĀYAṆATATTVADĪPIKĀ.

Substance, palm-leaf Size, 16¾ × 1½ inches. Pages, 476 Lines, 6 on a page. Character, Telugu Condition, injured. Appearance, old.

The commentary on Āraṇya-Kāṇḍa, Kiskindhā-Kāṇḍa and Sundara-Kāṇḍa.

Same as the above.

No 1882. रामायणव्याख्या—रामायणतत्त्वदीपिका.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ-RĀMĀYAṆATATTVADĪPIKĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 18⅛ × 1⅝ inches. Pages, 516 Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

The commentary of Mahēśatīrtha on the Bāla-Kānda and the Ayōdhyā-Kāṇḍa.

Copied by Māmidi Pūṇḍi Vēnkatācāryulu for Koṇḍāguṇta Vēṅkaṭarāya Śāstrulu and completed on Wednesday the 13th of Māgha-śuddha in Vikrti.

No. 1883. रामायणव्याख्या—रामायणतत्त्वदीपिका.

RĀMĀYANAVYĀKHYĀ.
RĀMĀYANATATTVADĪPIKĀ.

Pages, 98. Lines, 21 on a page

Begins on fol. 155*a* of the MS. described under No 1860.

The same as the above

Bāla-Kāṇḍa, complete.

No. 1884. रामायणव्याख्या—रामायणतत्त्वदीपिका.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ:
RĀMĀYANATATTVADĪPIKĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{5}{8} \times 1\frac{7}{8}$ inches. Pages, 434. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

The first leaf is numbered 40 and the following leaves continue this number.

The commentary is by Mahēśatīrtha, on Ayōdhyā-Kāṇḍa, Āranya-Kāṇḍa, Kiṣkindhā-Kāṇḍa, and Sundara-Kāṇḍa from 11th Sarga to the end (as leaves 219 to 229 are lost).

No. 1885. रामायणव्याख्या—रामायणतत्त्वदीपिका.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ:
RĀMĀYANATATTVADĪPIKĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $17\frac{1}{8} \times 1\frac{3}{8}$ inches. Pages, 146. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, fair. Appearance, old.

Bāla-Kāṇḍa, complete

No 1886. रामायणव्याख्या—रामानुजीया.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ:
RĀMĀNUJĪYĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 24½ × 1½ inches. Pages, 1,061. Lines, 5 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Kāṇḍas 1 to 5, complete; 6th Kāṇḍa, 129 Sargas.

The commentary is by Kandāla Rāmānuja.

Beginning:

शुक्लाम्बरधरं . . . . शान्तये ॥

रामाय रामभद्राय . . . . सीतायाः पतये नमः ॥

रामामिन्दीवरश्यामं राजीवायतलोचनम् ।
ज्याघोषनिर्जितारातिं जानकीरमणं भजे ॥

वाल्मीकिनामधेयाय मुहुर्वारिमुचे नमः ।
यश्श्रीरामकथावर्षैः जगत्तापमशीशमत् ॥

* * * *

श्रीमद्रामायणं तच्छ्रवणसमयतस्स्वोक्तिगूढार्थतुष्टैः
शिष्टैरेतं प्रबन्धं विशदय निजसूक्त्यचेति संप्रार्थितस्सन् ।
व्यालोच्योपक्रमादीन् विबुधजनमुदे शब्दतात्पर्यहेतून्
विद्वान् कन्दालरामानुज इति विदितो व्याकरोदादिकाव्यम् ॥

अथ भगवान् वाल्मीकिः स्वेच्छया स्वाश्रमं प्रत्यागतात् स्वमहिम्नावगततत्रिलोकवृत्तान्तात् भगवतो नारदात् लब्धरामगुणविषयकथासुधानुभवमुदितान्तः करणस्सन् स्वाश्रमे सुखेनावर्तिष्ट.

* * * *

तत्राद्यकाण्डव्याख्यानं क्रियते विदुषां मुदे ।
रामानुजेन विदुषा रामभक्त्यैकसिन्धुना ॥

तप इत्यादि—तपस्स्वाध्यायनिरतम् ।

अत्र तपश्शब्देन चित्तप्रसादहेतुभूतं व्रतनियमोपवासादिकमेव उच्यते.

No. 1887. रामायणव्याख्या—रामानुजीया.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ·
RĀMĀNUJĪYĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 16¾ × 1⅜ inches. Pages, 348. Lines 10 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Kāndas 1 to 6; the 6th breaking off in Sarga 131.

Same as the last.

End:

देवकार्यहेतुभूतत्वात् [हेतुभूतत्वात्] ऋषिः प्रायुङ्क्त पुरोहितस्येति । आत्मसमस्य स्वानुरूपस्य पृथगासने तेन सहैव उपविवेश पृथगासने युगपदेव . . . . तुरित्यर्थः ॥

त्रिशत्तमः ॥.

अथाब्रवीत् . . . . कमिति च श्लोकद्वयं पूर्वसर्गे ।
कुशलं पर्यपृच्छंस्ते प्रहृष्टा भरतं तदेत्यस्य

वनवासे आत्मना सह दुःखानुभवात् राज्येऽपिसह सुखानुभवार्थं लक्ष्मणं प्रति यौवराज्यप्रार्थना कृता । पूर्वराजाध्युषित.

No 1888. रामायणव्याख्या—रामानुजीया.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ.
RĀMĀNUJĪYĀ

Substance, palm-leaf. Size, 18⅕ × 1⅓ inches. Pages, 90. Lines, 10 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

A commentary on the Rāmāyaṇa by Rāmānuja: Sundara-Kāṇḍa, complete.

In the beginning there are 3 pages containing the stanzas that are generally repeated by a religious reader of the work.

Beginning:

आञ्जनेयमि(म)तिपाटलाननं काञ्चनाद्रिकमनीयविग्रहम् ।
पारिजाततरुमूलवासिनं भावयामि पवमाननन्दनम् ॥

स एष इति । त्वामुपरि तवोपरि उपर्य(ध्य)ध(स)स्सामीप्य(इति) द्वितीया । तस्येति । सोहं (साह्यं) सहकर्म, सहकारित्वमिति यावत् । ब्राह्मणादित्वात् ष्यञ् । मम इक्ष्वाकवः पूज्या हि मम पूज्यस्य (त्व) हेतुत्वात्तव परं पूज्यतमाः ॥

End:

मम पुरतः तथाभिपीडिता अदीनभाषिणी मया शिवाभिः इष्टाभिर्वाग्भिः अभिप्रसादिता शान्तिं दुःखनिवृत्तिं जगामेति योजना ॥

Colophon:

इति श्रीमत्सुन्दरकाण्डव्याख्याने रामानुजीये अष्टषष्टितमस्सर्गस्संपूर्णः ॥

No. 1889. रामायणव्याख्यानम्—वाल्मीकिहृदयम्.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀNAM: VĀLMĪKIHṚDAYAM.

Substance, palm-leaf. Size, 17¾ × 1¼ inches Pages, 462. Lines, 7 on a page. Character, Grantha Condition, injured. Appearance, old.

Sundara-Kāṇḍa and Yuddha-Kāṇḍa.

A commentary on the Rāmāyaṇa by Ahōbala of Ātrēyagōtra.

Beginning:

श्रीमत्सुन्दरकाण्डे व्याख्येयानि व्याख्यास(स्य)न्ते ।
राघवस्यानपाइत्या(यिन्या): प्रभाया इव भास्वतः ।
रेजुस्संभोगशृङ्गारा विप्रलम्भरसात्मकाः ॥

अथ श्रीमत्सुन्दरकाण्डे व्याख्येयानि व्याख्यास्स(स्य)न्ते तत इत्यादिना। पूर्वस्मिन् काण्डे मनसा गमनं कृतमित्युक्तम्। [इत्यमरः] (काण्डेऽस्मिन् कायेनापि) गन्तुमैच्छदित्याह तत इत्यादिना। अत्र गन्तुमिति पदमध्याहर्तव्यम्। शत्रुकर्शनो हनूमान् रावणनीतायाः रावणेन हृतायाः सीतायाः पदं निवासस्थानम् अन्वेष्टुं चारणाचरिते पथि सुरवर्त्मनि गन्तुमियेषेति योजना। शत्रुकर्शनः रिपुहन्ता चारणाचरित इति दुर्गसञ्चारे भयराहित्यं वक्तुं शत्रुकर्शन इति। निष्प्रतिद्वन्द्वं द्वन्द्वान्निष्क्रान्तं प्रतिबन्दिरहितमित्यर्थः ॥

End:

आदिकाव्यमिति। आर्षम् ऋषिर्वेदः तत्संबन्धि। वेदोपबृंहणमिति यावत्। पुरा अवतारात् पूर्वं पुत्रकाम इति (आ)रामाभिषेचनं श्रीरामाभिषेका[न्]वधिकमित्यर्थः। श्रवणेनेति संप्रश्टण्वतामिति पाठः। विनायकाः विघ्नकारिणो भूतविशेषाः। आयुष्यमिति। सौभ्रातृकं सौभ्रातृकां(त्रं)सुखं सुखकरं भक्तचै(क्तचे)ति। संहितायां संहितातुल्यत्वात् संहितेति व्यपदेशः। वेदमेतदिति। पुरावृत्तमितिहासं पठ(ठि)[यि]तृन् प्रति मङ्गलमाशास्ते भद्रमिति। सर्वाधिकारमाह व इति। पुत्राधिकार इत्यत आह प्रव्याहरतेति। व्याहार उक्तिर्लपितमित्यमरः। वि[प्र]ल(स्र)ब्धमिति सविशा(श्वा)समित्यर्थः। अतिकारुणिकतया महर्षिः रामायणपठनेन सर्वे कृतार्थो भवन्त्विति मङ्गलमाशास्ते प्रदिशतु भगवान[वि]शेष पुंसां हरिरप(पि) जन्मजराधिकां(तिगां) समृद्धिमिति श्रीपराशरोऽपि सर्वेषां समृद्धिं प्रदिशत्वित्याह। प्रव्याहृत(हृति)फलमाह बलं विष्णोः प्रवर्धतामिति ॥

Colophon:

इति श्री—

आत्रेयाहोबलकृते वाल्मीकिहृदयाह्वये ।

युद्धकाण्डस्य व्याख्याने द्वात्रिंशत्स(शस्स)र्ग ईरितः ॥

साधारणनामसंवत्सरे दक्षिणायने कार्तिकमासे कृष्णपक्षे भृगुवासरे पञ्चम्यां शुभतिथौ द्वितीययामे वाणीपुरनिवासेन सामशाखाध्यापकेन द्राह्यायणसूत्रेण तिरुमलयोगिनः पुत्रेण राघवनाम्ना सकलसंपत्समृद्धिमत्यां धर्मपुर्याम् आत्रेयाहोबलकृता श्रीमद्रामायणव्याख्या लिखिता ॥

No 1890. रामायणव्याख्या—अमृतकतक.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ : AMṚTAKATAKA.

Substance, palm-leaf. Size, 14⅞ × 1⅜ inches. Pages, 168. Lines, 7 on a page. Character, Telugu Condition, injured Appearance, old.

Begins on fol. 13*a*. The other work herein is Kalāśāstram 1*a*
Contains Sundara-Kāṇḍa, 26 Sargas.

A commentary on the Rāmāyaṇa called Amṛtakataka.

Beginning:

अथ हनूमतो विधूतसर्वविघ्नतया समुद्रतरणम् । ततो रावणनीताया इत्यादि । पदम् अवस्थितिस्थलम् । चारणाः देवजातयः तैराचरितः क्रियमाणसञ्चारः तादृशे पथि—आकाशमार्ग इत्यर्थः । गच्छन्निति शेषः । गवां पतिरिवाबभौ इति योजना । निष्प्रतिद्वन्द्वं सहायान्तररहितं कर्म लङ्घनपूर्वं सीतान्वेषणकर्म समुदग्रो(ग्रमु)न्नतं शिरो ग्रीवा च यस्य सः तथा.

End:

प्रियेणैव संतोषेणैव प्राणान् त्यक्ष्यामीत्य . . . . . त्युक्तायै तस्यै परमप्रियत्वात् । स्तवमानः । सः ।

इति श्रीमद्रामायणे अमृतकतकटीकायां सुन्दरकाण्डे षड्विंश[ति]स्सर्गः ॥

No. 1891. रामायणव्याख्या—अमृतकतक.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ : AMṚTAKATAKA.

Substance, paper. Size, 13¼ × 8⅝ inches. Pages, 43. Lines, 32 on a page. Character, Telugu. Condition, good Appearance, new.

Begins on fol. 21*a*. The other works herein are Nāthamunivijayam 1*a*, Nṛttatālakapūrtanam 45*a*.

Sundara-Kāṇḍa ; breaks off in the 27th Sarga.

No. 1892. रामायणव्याख्या—अमृतकतक.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ : AMṚTAKATAKA.

Substance, palm-leaf. Size, 16 × 1⅝ inches. Pages, 59. Lines, 8 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, not fresh.

Āraṇya-Kāṇḍa ; Sargas 44 to 75.

No. 1893. रामायणव्याख्या—विद्वन्मनोरञ्जनी.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ : VIDVANMANŌRAÑJANĪ.

Substance, palm-leaf. Size, 17⅞ × 1¼ inches. Pages, 130. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Bāla-Kānda.

This gives the commentary on the first stanza in the first Sarga and on Sargas 14, 5, 4, 13, 2, 3 and 6 to 11 ; then on the 1st Sarga from stanza 2 to the end ; and then on the 17th Sarga which is incomplete. Leaves 20 to 23, 25 and 33 are lost.

A commentary on the Rāmāyaṇa :

Beginning :

तपस्स्वाध्यायनिरतमिति । तपस्वी कृच्छ्रचान्द्रायणादिरूपप्रशस्ततपोयुक्तं यद्वा यस्य

* * * *

मुच्यते । तथा च श्रुतिः—एतत्फलं वा तप इत्याहुर्यस्स्वं ददातीति । तपस्वी । तथा च योग्यताबलाद्विद्यारू

* * * *

त्यनेन शमदमादिसंपत्तिरपि सिद्धा । यद्वा तपो न्यासः तस्मान्न्यासमेषां तपसामतिरिक्तमाहुरिति श्रुतेः न्यासः शरणागतिः, तद्वान् प्रस(प)न्न इत्यर्थः ।

End:

पठन् शूद्रोऽपि जनो यदि महत्वं स(स्व)जातिश्रेष्ठत्वमिति यावत् । यद्वा स्यादित्ये(तदि)ति तत्त्वार्थे स्यात् । क्षत्रियः अल्पनृपतिः । एवं सर्वत्रान्वयः ॥

Colophon:

इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे आदिकाव्ये संक्षेपो नाम बालकाण्डे विद्वन्मनोरञ्जनीव्याख्याने प्रथमस्सर्गः ॥

No **1894.** रामायणव्याख्या—विद्वन्मनोरञ्जनी.

RĀMĀYANAVYĀKHYĀ : VIDVANMANŌRAÑJANĪ.

Substance, palm-leaf. Size, $16\frac{5}{8} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 266. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, slightly injured. Appearance, old.

The same commentary as the above : Sargas 1 to 20 in Sundara-Kāṇḍa, the 21st Sarga being incomplete.

Beginning:

ततो रावणनीतायास्सीतायाश्शत्रुकर्शनः ।
इयेष पदमन्वेष्टुं चारणाचरिते पथि ॥

पूर्वं जगाम लङ्कां मनसा मनस्वीति मनसा गमनं कृतम्। इदानीं कायेनापि गमनं कर्तुमैच्छादित्याह व इति । गायत्र्याः द्वादशाक्षरं ततो रावणनीताया इत्यस्य श्लोकस्य चतुर्थाक्षरेण व इत्यनेन संगृह्णाति । शत्रुकर्शनः

शत्रुनाशको हनूमान् चारणाचरिते चारणैः देवयोनिविशेषैः (आ)चरिते सञ्चारिते पथि मार्गे आकाश इत्यर्थः। तृतीयार्थे सप्तमी । गत्वेति शेषः । तथा च उपायान्ताराभावादाकाशमार्गेण गत्वा रावणनीताया रावणापहृतायाः सीतायाः पदं निवासस्थानम् अन्वेष्टुं मृगयितुम् इयेष ॥

End :

कुसुमिततरुजालसन्ततानि भ्रमरयुतानि समुद्रतीरजानि ।
कनकविमलहारभूषिताङ्गी विहर मया सह भीरु काननानि ॥

हे भीरु त्वं कनकविमलहारभूषिताङ्गी कनकैः कनकाभरणैः विमलहारैः निर्मलमुक्ताहारैश्च भूषिताङ्गी भूषितावयवा सती कुसुमिततरुजालसन्ततानि कुसुमितवृक्षसमूहैर्निबिडानि भ्रमरयुतानि षट्पदयुतानि समुद्रतीरजानि काननानि मया सह विहर वास्तवस्तु सह एकदैव वलयासंवर्धितानीति शेषः । काननानि विहर ॥

Colophon :

इति श्रीसुन्दरकाण्डव्याख्यायां विद्वन्मनोरञ्जनीसमाख्यायां विंशस्सर्गः ॥

* * * *

यथा तव तथान्येषां रक्ष्या दारा निशाचर ।
आत्मानमुपमां कृत्वा स्वेषु दारेषु रम्यताम् ॥

हे निशाचर तव दाराः भार्याः यथा रक्ष्या(:) तथा अन्येषां दाराः रक्ष्याः। अतः आत्मानं त्वाम् उपमां कृत्वा दृष्टान्तं कृत्वेत्यर्थः । स्वेषु दारेषु रम्यतां यथा तव निजस्त्रीणां शुद्धिरभिमता तथान्येषामपीत्यात्मदृष्टान्तादेव निश्चित्य पर.

No 1895. रामायणव्याख्या—विरोधभञ्जनी.

RĀMĀYANAVYĀKHYĀ : VIRŌDHABHAÑJANĪ.

Substance, palm-leaf. Size, $16\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{8}$ inches. Pages, 55. Lines, 8 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Complete.

A commentary on certain important stanzas of the Rāmāyana which give scope for controversy in regard to the meaning: by Brahmavidyādhvarīndra of Vana family, son of Nṛsiṁha and Bhavānī and pupil of Ahōbala.

Transcribed in 1898.

Beginning:

. . . . ।
प्रह्लादवरदो भूयात्प्रह्लादाय सदा मम ॥

सर्वाणि पूर्वगदितानि निबन्धनानि
सर्वाणि तानि तव चर्वितचर्व(णानि) ।

. . . . स्तुतिरथापि नवीनवाग्मे(ज्मे)
कीरस्य गीरिव तनोति मनोविनोदम् ॥

येन भागवते टीका पञ्चटीकातिशायिनी ।
कृता वाचस्पतिन्यायाः . . . . ताः ॥

सम्प्रदायार्थतश्शास्त्रदीपिका व्याकृतामुना ।
वनंनृसिंहजब्रह्मविद्याध्वरिविपश्चिता ॥

विरोधभञ्जनी व्याख्या वाल्मी . . . . ।
(बा)लकाण्डे सप्तदशे सर्गे

पुत्रत्वन्तु गते विष्णौ रामस्तस्य महात्मनः ।
उवाच देवतास्सर्वाः स्वयंभूर्भगवानिदम् ॥

सत्यं स . . . . स्नो हितैषिणः ।
विष्णोः सहायान् बलिनः सृजध्वं कामरू(पिणः) ॥

इत्यारभ्य ।

End:

तस्मात्सुष्ठूक्तं फाल्गुनीपूर्वदिने लङ्कान्वेषणम् । फल्गुन्यां समुद्रतीरे सेनानिवेशः । अष्टम्यां सुवेलारोहणम् । शिष्टा(ष्टम्यां लङ्का)रोधः । शिष्टामावास्यायां रावणवधः । दिनत्रयं लङ्कासमीपे सर्वसमीकरणम् । पञ्चम्यां पुनर्भरद्वाजाश्रमं प्रति पुष्पकमारुह्य एकोच्छि णम् । पञ्चदशे वर्षे चैत्रमासे शुक्लपक्षे शिष्टपञ्चम्यां पट्टाभिषेक इति । तस्मान्मूलार्थज्ञापकानुरोधात्.

सर्वत्रास्मद्विभावितायं . . . . स्थवाश्रयणीयेति सर्वं समञ्जसम् ॥

नृसिंहजनको यस्य भवानी जननी स्वयम् ।
अहोबलान्मन्त्रसिद्धिः ब्रह्मविद्यात्मनः पितुः ॥
ब्रह्मविद्याध्वरीन्द्रेण वाल्मीकीयेऽमुना कृता ।
विरोधभञ्जनी व्याख्या जीयादाचन्द्रतारकम् ॥

Colophon:

इति श्रीवनान्वयेन नृसिंहवरसूनुना ब्रह्मविद्याध्वरिणा विरचिता वाल्मीकीये विरोधभञ्जनी परिपूर्णा ॥

No. **1896.** रामायणव्याख्या—विरोधभञ्जनी.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ : VIRŌDHABHAÑJANĪ.

Substance, paper. Size, 11 × 8¾ inches. Pages, 73. Lines, 18 on a page. Character, Dēvanāgarī. Condition, good. Appearance, new.

Transcribed from an injured copy described under the last number.

Begins on fol. 1*a*. The other work herein is Śaivāgamaḥ 39*a*.

Complete. The same as the above.

No. 1897. रामायणव्याख्या—मणिमञ्जीरा.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ. MAṆIMAÑJĪRĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 19 × 1½ inches. Pages, 354. Lines, 7 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

A commentary on the Rāmāyana by Gōvindarāja of Kauśika-gōtra, pupil of Śaṭhakōpadēśika of Śrīvatsagōtra.

Bāla-Kāṇḍa, complete; Ayōdhyā-Kāṇḍa, breaks off in the first Sarga. Separate names are given to the commentaries on the various Kāṇḍas herein.

Beginning:

बन्धनिर्माणनिपुणां वाणीं तस्मिन्नवतार्य स्वयमप्यादरातिशयेन तमासाद्य तदुचितज्ञानशक्ती प्रदाय चतुर्विंशत्स(तिस)हस्रिकामयरामायणनिर्माणमादिदेश . . नापृष्टः कस्यचिद्ब्रूयादित्युक्तरीत्या अपृष्टोत्तरस्य दुष्टत्वात् प्रथमं प्रश्नं दर्शयति तपस्स्वाध्याय इति । तपोऽस्यास्तीति तपस्वी । तपस्सहस्राभ्यां विनिनावि(नीनी इ)ति विनिप्रत्ययो मत्वर्थीयः । तपश्चान्द्रायणादिः । भूमादयो मत्वर्थाः । तदुक्तं.

End:

अमरेश्वरो विष्णुरादिविष्णुः श्रियेव मूर्तिभेदेनोपमानत्वम् । अतीव अतिशयेन शुशुभे रेजे तुल्यानुरागस्यातिशयितश्लीकामस्य भोगसमृद्धिहेतु- . . उक्ता ॥

इति श्रीरामायणभूषणे बालकाण्डव्याख्याने मणिमञ्जीराख्याने गोविन्दराजीये सप्तसप्ततितमस्सर्गः ॥

वेदे शास्त्रेषु वादेऽप्यनितरसुलभां धाटिमाटीकमानः
काव्यालङ्कारनाट्यप्रभृतिषु पटुधीः कोऽपि टीकाविधाने ।
शुद्धान्तःपद्मशुद्धान्तितमधुमथनः शुद्धसत्त्वैकमूर्तिः
गोविन्दार्यो विचार्य व्यतनुत विमलां बालकाण्डस्य टीकाम् ॥

अर्पितं रघुनाथाय मणिमञ्जीरमुत्तमम् ।
पीताम्बरमिदं रम्यमर्पयिष्यामि संप्रति ॥

* * * *

यद्वा पूर्वं भगवद्वैभवः प्रतिपादितः । अत्र भागवतवैभवः प्राशस्त्येन प्रतिपाद्यते । यद्वा पूर्वं श्रीमच्छब्दार्थ उक्तः । अत्र नारायणशब्दार्थः । स च सौलभ्यसौशील्यस्वामित्वादि । आरण्यकाण्डे नमश्शब्दार्थः, ऋषिजनकैङ्कर्याभिधानात् ।

* * * *

तत्र प्रथममतिरहस्यतयावश्यविज्ञातव्यां लघूपपादनां भागवताभिमानादिष्टाम्.

No. 1898. रामायणव्याख्या—पीताम्बरा.

RĀMĀYANAVYĀKHYĀ PĪTĀMBARĀ.

Substance, palm-leaf Size, 16¾ × 1⅝ inches. Pages, 126 Lines, 6 on a page. Character, Telugu Condition, injured. Appearance, old.

Ayōdhyā-Kāṇḍa, breaks off in the 21st Sarga.

The commentary is by Gōvindarāja

Beginning:

श्रावंश्रावं शठारेः शमदमवपुषः फुल्लवक्त्रारविन्दा-
दालोड्यालोड्य वाचा प्रकृतिमधुरया प्राच्यविद्वज्जनेभ्यः ।
गोविन्दाख्यस्सुधीरः कुशिककुलमणिर्गूढगाढाशयाढ्यं
सम्यक् साकेतकाण्डं सरसजनमुदे सादरं व्याकरोति ॥

प्रथमे काण्डे एतस्मिन्नन्तरे विष्णुरित्यादिना यतो वा इमानीत्यादिश्रुतिप्रतिपादितं जगत्कारणत्वम्, अहं वेद्मि महात्मानमित्यादिना पुरुषसूक्तोक्तमहापुरुषत्वं, त्वमनादिरनिर्देश्य इत्यादिना अचिन्त्यवैभवत्वमित्येवं सर्वस्मात्परत्वमुक्तम्.

* * *

गच्छतेति । गच्छता वर्तमाननिर्देशेन शत्रुघ्नगमनस्य भरतगमनैककाल-त्वादसिवसनादिवत्तस्य तदेकपारतन्त्र्यं गम्यते । मातुलकुलं मातुलगृहम्.

End:

भृशमिति। असुखं दुःखम् अमर्षितां सोढुमशक्ता व्यसनं रामविश्लेष-भवं व्यसनम् उपनिशाम्य आलोच्य.

Colophon:

इति पीताम्बरे विंश[ति]स्सर्गः ॥

एवमुपक्रान्तस्य पितुर्वचनपरिपालनस्य स्थैर्यमस्मिन् सर्गे प्रतिपाद्यते तदेति ।

* * * *

"पितुश्शतगुणं माता गौरवेणातिरिच्यते" ।

इति तु शि(शु)श्रूष(ा)मात्रेण(न) तु वचनकरणे, पितुरेव नियन्तृत्वात् । अत एव "माता भस्त्रा पितुः पुत्रौ(त्रो) यस्माज्जातस्स एव सः" । इति वचनेनाप्यविरोधः । तदिति.

No. **1899.** रामायणव्याख्या—मणिमेखला.

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ: MAṆIMĒKHALĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 20⅜ × 1½ inches. Pages, 145. Lines, 9 on a page. Character, Grantha Condition, injured. Appearance, new.

Āraṇya-Kāṇḍa, complete.

The commentary is by Gōvindarāja.

[श्री]वाप्स्य(त्स्य) श्रीशठगो(को) पदेशिकवरश्रीपादरेण्वञ्जनैः
दृष्ट्वा निर्मलया निरीक्ष्य . . . . . . ।
श्रीमत्कौशिकवंशसागरमणिर्गोविन्दराजाह्वयो
व्याचक्ष्ये(क्षे ऽ)हमरण्यकाण्डमधुना पश्यन्तु निर्मत्सराः ॥
श्रीरामायणराजस्य दत्वा पीताम्बरं महत् ।
अर्पये परया लक्ष्म्या राजन्तीं रत्नमेखलाम् ॥

एवं पूर्वस्मिन् काण्डे जगज्जन्मादिकारणस्य वेदान्तवेद्यस्य ब्रह्मणो निरस्तसमस्त(ा)विद्यात्वं, नित्यानन्दपरिपूर्णत्वं, निखिलान्तर्यामित्वं, निरतिशयौज्ज्वल्यं, निरुपमधर्मप्रवर्तकत्वमित्याद्यनन्तकल्याणगुणजातमुपवार्णितम् । संप्रति सज्जनसंरक्षणरूपं धर्मविशेषमभिधातुं तृतीयं काण्डमारभ्यते प्रविश्येत्यादि । यद्वा पूर्वकाण्डे पितृवचनपरिपालनरूपो महान् धर्मस्सर्वैरनुष्ठातव्य इति प्राधान्येन दर्शितम् । अथ सज्जनसंरक्षणरूपं धर्मविशेषं प्रतिपादयितुमारण्यकाण्डमारभ्यते प्रविश्येत्यादि । तुशब्दः पूर्वारण्याद्वैलक्षि(क्ष)ण्यं द्योतयति । महारण्यम् इतरदुरवगाहं दण्डकारण्यं दण्डकस्य राज्ञोऽरण्यं शुक्रशापादरण्यभूतं जनपदं प्रविश्य आत्मवान् धैर्यवान् दुरवगाहमहागहनप्रवेशेऽप्यजनितभयलेश इत्यर्थः.

End:

प्रतिकूलयन् वने पथिकजन[ल] प्रतिकूलभूत . . . मरुकान्तारमननं यस्यास्ताम् अनेकनानाविधपक्षिणः शुकशारिकाकोकिलप्रभृतयो यस्यान्तां कानन . . रापक्षिजालवत्वं तादृशीं पर.

Colophon:

इति श्रीरामायणभूषणे अरण्यकाण्डव्याख्याने मणिमेखलाख्यायां पञ्चसप्ततितमस्सर्गः ॥

इत्यौ (त्थं) कौशिक . . . .

खिलदेशिकोत्तमकृतव्याख्यानशैलीचितम् ।

व्याचख्यौ तदरण्यकाण्डमखिलं गोविन्दराजाभिधः ॥

अरण्यकाण्डस्समाप्तः ॥

No. 1900. रामायणदीपिका.

RĀMĀYAṆADĪPIKĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 17⅜ × 1⅝ inches. Pages, 324. Lines, 7 on a page. Character, Grantha. Condition, much injured. (The left hand corners of the leaves are much indented). Appearance, old.

A commentary on the Rāmāyaṇa attributed, according to a statement on the fly leaf, to Vaidyanāthadīkṣita: for Ayōdhyā-Kāṇḍa, Sargas 1 to 90.

Beginning:

मातुलकुलं मातुलगृहम्; कुलं गृहेऽपि—इत्यमरः। नित्यशत्रवः तान् हन्तीति नित्यशत्रुघ्नः। अनेन सद्गुणसंपत्तिः दर्शिता। राघ(वो) भरतो निसर्गप्रवृत्तया प्रीत्या स्नेहेन पुरस्कृतः। एतेन भरतादिनिर्बन्धतो गमनशङ्का वारिता। स भरतः विशेषेण भोजनादिरूपेण सत्कारेण सत्कृतः।

End:

क संप्रतीति प्रश्नस्योत्तरमाह जान इति। . . . कामितार्थप्रदानसमर्थाः प्रतीतरूपः प्रसिद्धयशाः रूप्यं यशस्याभिरूप्यमिति . . . . .

Colophon:

नवतितमस्सर्गः ॥

कृतबुद्धिमिति। कृतनिश्चयम्। आतिथ्येन हेतौ तृतीया . . . .

मधुमूलफलोपेतं चित्रकूटं व्रजेति ह।
वासमौपयिकं मन्ये तव राम महाबल ॥

No. **1901.** रामायणव्याख्या.
RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ.

Substance, palm-leaf Size, 17 × $1\frac{3}{8}$ inches. Pages, 363 Lines, 11 on a page. Character, Telugu Condition, injured Appearance, old.

The first leaf is numbered 178 and the last 359

Āranya-Kāṇḍa, complete.

A commentary on the Rāmāyaṇa by Raṅgācārya of Ātrēya-gōtra Gōpālaguru of Vādihaṁsa family: it is called Rāmāyaṇānvyaī.

Beginning:

प्रविश्य तु महारण्यं दण्डकारण्य(मात्मवान्)।
ददर्श रामो दुर्धर्षस्तापसाश्रममण्डलम् ॥

कुशचीरपरिक्षिप्तं ब्राह्मया लक्ष्म्या समावृतम् ।
यथा प्रदीप्तं दुर्दर्शं गगने सूर्यमण्डलम् ॥

* * * *

प्रविश्य तापसाश्रममण्डलं तापसानां दण्डकारण्यवासिनां मुनीनामाश्रमाणां मण्डलं समूहं ददर्श। सार्धैस्सप्तभिश्श्लोकैः आश्रममण्डलं विशिनष्टि कुशेत्यादिभिः । कुशचीरपरिक्षिप्तं कुशवल्कलैर्व्याप्तं ब्राह्मया ब्रह्मवर्चससंपन्नमुनिनिवासे तब्रा(द्ब्रा)ह्मया लक्ष्म्या समावृतम् । अत एव गगने आकाशे सूर्यमण्डलं यथा रविमण्डलमिव स्थितं दुर्दर्शं रक्षोभिर्द्रष्टुमप्यशक्यमित्यर्थः। दुर्धर्षमिति पाठे रक्षोभिराक्रमितुमशक्यामित्यर्थः। रविमण्डलपक्षे गायत्र्यभिमन्त्रितैः ब्राह्मणदत्तैरर्घ्यैर्दानवानां निवारणात्तै(:) दुर्धषत्वं द्रष्टव्यम्। एतत्तैत्तिरीयकशाखायां प्रसिद्धम् । प्रदीप्तमाश्रमन्ददर्शेति पूर्वेण सम्बन्धः.

End:

ततो महद्वर्त्म च दूरसंक्रमं क्रमेण गत्वा प्रविलोकयन् वनम् ।
ददर्श पम्पां शुभदर्शकाननामनेकनानाविधपुष्पसङ्कुलाम् ॥

Colophon:

इति श्रीमद्रामायणे आदिकाव्ये श्रीमद्वाल्मीकीये श्रीमदरण्यकाण्डे पञ्चसप्ततितमस्सर्गः ॥

ऋश्यमूकमिति शेषः ॥

इति श्रीमद्रामायणे आदिकाव्ये श्रीमदरण्यकाण्डे गर्भव्याख्याने पञ्चसप्ततितमस्सर्गः ॥

वादिहंसवलाहकान्वयरत्नाकरसुधाकरश्रीगोपालगुरुकटाक्षप्रसरणनिवारिताविद्यापटलेन रङ्गाचार्येण विरचिते रामायणान्वयिसमाख्याने व्याख्याने अरण्यकाण्डस्समाप्तः ॥

श्रीसाकेतपुराधिपस्य कृपया सीतामनोहारिणः
श्रीरामस्य दिनान्धकारपटलच्छेदोष्णरश्मेर्गुरोः

श्रीरामायणासिन्धुपातसदृशां(शीं)टीकां मनोहारिणीं
रङ्गाचार्यबुधोऽलिखत्स विदुषामात्रेयवंशोद्भवः ॥
आरण्यकाण्डगास्सर्गाः पञ्चसप्ततिरीरिताः ॥

No. **1902.** रामायणव्याख्या (चतुरर्थी).

RĀMĀYAṆAVYĀKHYĀ (CATURARTHĪ.)

Substance, palm-leaf. Size, $17\frac{1}{8} \times 1\frac{3}{8}$ inches. Pages, 132. Lines, 5 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Incomplete.

A commentary evolving 4 meanings out of each of certain stanzas in the Rāmāyaṇa.

Beginning :

परस्परतपस्संपत्फलायितपरस्परौ ।
प्रपञ्चमातापितरौ प्राञ्चौ जायापती स्तुमः ॥
कूजन्तं रामरामेति मधुरं मधु राक्षरम् ।
आरूह्य कविताशाखां वन्दे वाल्मीकिकोकिलम् ॥

मधु(रं) मधु राक्षरमिति पदविभागः । मस्य मकारस्य धूः भारो यः उपरिस्थितत्वा(त्), ऋक्पूरब्धूःपथामानक्षे(क्ष)इति समासान्तोऽप्रत्ययः । रेत्यक्षरं राक्षरं सर्वं मिळित्वा मरेत्यर्थः । पुरा खलु किरातजातिपतितस्य प्राचेतसस्य कारुण्यात्सप्त ऋषयः मरेति मन्त्रोपदेशमुपदिष्टवन्त इति कथात्रानुसन्धेया । तादृङ्मन्त्रे बहुधा उच्चार्यमाणे सति रामरामेति स्यात् । मधु क्षौद्रकल्पं रामरामेति कूजन्तं जल्पन्तम्.

End :

कुण्डलालङ्कृतं कुण्डं श्मशानकुण्डं लाति गृह्णातीति कुण्डलम् अलङ्कृतं [अलंकृतं]यस्य तत् श्मशानकुण्डमिव बिभ्रतमित्यर्थः । महत् कुम्भकर्णशिरः भाति प्रकाशते ॥

No. 1903. रामायणार्थप्रकाशिका.

RĀMĀYANĀRTHAPRAKĀŚIKĀ.

Substance, palm-leaf Size, $17\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{8}$ inches Pages, 119 Lines, 7 on a page. Character, Telugu Condition, slightly injured. Appearance, old.

A discussion on certain minor incidents in the Rāmāyana, by Vēṅkaṭa, son of Lakṣmana: from the 74th Sarga to the end of the Ayōdhyā-Kāṇḍa and from the 20th Sarga to the end of the Yuddha-Kāṇḍa

Copying finished on the 12th of the Śuklapakṣa of Caitra in Kīlaka

Beginning:

चतुस्सप्ततितमे—

यत्त्वया यादृशं पापं कृतं घोरेण कर्मणा ।
सर्वलोकप्रियं हित्वा मयाप्यासादितं भयम् ॥ २४५ ॥
सदाप्रतिमवृत्ता यां लोकधारणकामया ।
श्रीमत्या गुणनित्या या स्वभावपरिवेषया ॥
यस्याः पुत्रसहस्राणि सापि शोचति कामधुक् ।
किं पुनर्या विना रामं कौसल्या वर्तयिष्यति ॥ २४६ ॥
इति नाग इवारण्ये तोमराङ्कुशचोदितः ।
पपात भुवि संक्रुद्धो निश्वसन्निव पन्नगः ॥ २४७ ॥

पञ्चसप्ततितमे—

कारयित्वा महत्कर्म भर्ता भृत्यमनर्थकम् ।
अधर्मो योऽस्य सोऽस्यास्तु यस्यार्योऽनुमते गतः ॥
विप्रलुप्तप्रजातस्य दुष्कृतं ब्राह्मणस्य च ।
तदेतत्प्रतिपद्येत यस्यार्योऽनुमते गतः ॥
भक्त्या विवदमानेषु मार्गमाश्रित्य पश्यतः ।
तत्पापं प्रतिपद्येत यस्यार्योऽनुमते गतः ॥ २५० ॥

सप्तसप्ततितमे—

अवदारणकाले तु पृथिवी नावदीर्यते ।
विहीना या त्वया[त्वया]राज्ञा धर्मज्ञेन महात्मना ॥

End:

पूर्वन्त्वित्यादि । अत्र भरतलक्ष्मणयोः स्नानाद्यभिधानकाले शत्रुघ्नस्य स्नानानभिधानात्, सर्वेषां स्नानाधि(दि)कारयितृत्वस्यैवाभिधानात्, भरतादीनां व्रताद्यङ्गीकारकाले व्रताद्यङ्गीकारानभिधानाच्च अस्य व्रतित्वं नास्तीत्यवगम्यते । नन्दिग्रामे जटां हित्वा भ्रातृभिस्सहितोऽनघ इति बालकाण्डेऽभिहितत्वात् अत्र अनुक्तमपि व्रतादिकं शत्रुघ्नस्याप्यस्तीति मावगन्तव्यम् ॥ २३७ ॥

Colophon:

इति श्रीमद्युद्धकाण्डस्समाप्तः ॥
षट्काण्डश्लोकाः ॥ ११८ ॥
श्रीलक्ष्मणप्रपुत्रेण वेङ्कटाख्येन सूरिणा ।
अर्थप्रकाशिका व्याख्या वाल्मीकीये मुदा कृता ॥
टीकान्तराणि सर्वाणि संशोध्य न पुनस्स्वतः ।
इमां टीकां बुधास्सर्वेऽप्यङ्गीकुर्वन्तु पण्डिताः ॥
व्याख्यानश्लोकाः १००४८ (?)

No **1904.** रामायणसारसङ्ग्रहः.

RĀMĀYANASĀRASAṄGRAHAḤ.

Substance, paper. Size, $13\frac{3}{8} \times 8\frac{1}{4}$ inches. Pages, 69. Lines, 23 on a page. Character, Grantha. Condition, good. Appearance, new.

This is a record of the events in the Rāmāyaṇa, chronologically arranged by Vēṅkaṭācārya.

Begins on fol. 1*a* The other works herein are Gōdāpariṇayah 37*a*, Daśāvatāramañjarīstōtram 77*a*, Daśāvatārastōtradīpikā 79*a*, Kanakasabhāpatikārikā (Prayōgādarśa) 95*a*

Beginning:

श्रीरामस्य जननानन्तरमष्टमवर्षे उपनयनम्, द्वादशे विश्वामित्रेण सह निर्गमनम्, तदारभ्य ताटकावधयज्ञसंरक्षणसीतापाणिग्रहणादिपर्यन्तं द्वादश वत्सरा एव । ततोऽयोध्यायां द्वादश संवत्सरा गताः । पञ्चविंशे चैत्रशुद्धपञ्चमीदिने वनवासारम्भः । इतश्चित्रकूटगमनादारभ्य सकलऋष्याश्रमनिवासेन दश संवत्सराः अनुभूताः । सुतीक्ष्णाश्रमे द्वौ वत्सरौ.

End:

ततस्सप्तम्युदयानन्तरं पुष्यनक्षत्रे गुरुवासरे अभिजिद्वेळायां श्रीरामपट्टाभिषेकः ॥

ततस्स प्रयतो वृद्धो वसिष्ठो ब्राह्मणैस्सह ।
रामं रत्नमये पीठे सहसीतं न्यवेशयत् ॥

तथा

अभ्यषिञ्चन्नरव्याघ्रं प्रसन्नेन सुगन्धिना ।
सलिलेन सहस्राक्षं वसवो वासवं यथा ॥

तदानीम्

छत्रं तु तस्य जग्राह सुग्रीवः पाण्डरं शुभम् ।
श्वेतं च वालव्यजनं सुग्रीवो वानरेश्वरः ॥
अपरं चन्द्रसङ्काशं राक्षसेन्द्रो विभीषणः ।

किं च

प्रजग्मु(गु)र्देवगन्धर्वा ननृतुश्चाप्सरोगणाः ॥
अभिषेके ततस्तस्य तदा रामस्य धीमतः ।
भूमिस्सस्यवती चैव फलवन्तश्च पादपाः ॥
गन्धवन्ति च पुष्पाणि बभूवू राघवोत्सवे ।

Colophon:

इति श्रीमद्वेङ्कटाचार्यकृतश्रीरामायणसारसङ्ग्रहे अर्धदिनोत्तरद्वाविंशद्दि-(तिदि)नसम्मितो युद्धकाण्डस्समाप्तः ॥

No. **1905.** रामायणसारसङ्ग्रहः.

RĀMĀYAṆASĀRASAṄGRAHAḤ.

Substance, palm-leaf. Size, 15¾ × 1¼ inches. Pages, 74 Lines, 5 on a page. Character, Grantha Condition, injured Appearance, new.

Complete. Same as the last.

Colophon:

इति श्रीमन्मुप्पिराळकौण्डिन्यगोत्रोद्भवेन श्रीवेङ्कटाचार्येण कृते श्रीमद्रामायणसारसंग्रहे अर्धदिनोत्तरद्वाविंशतिदिनपर्यन्तो युद्धकाण्डस्समाप्तः ॥

No. **1906.** रामायणसारसङ्ग्रहः.

RĀMĀYAṆASĀRASAṄGRAHAḤ

Substance, palm-leaf. Size, 15½ × 1⅜ inches. Pages, 82. Lines, 7 on a page. Character, Grantha. Condition, fair. Appearance, old.

Complete. Same as the last.

Copying finished on Wednesday of Āvaṇi in Krōdhana.

Appended to this are two Adhyāyas of over 17 pages, from the Brahmāṇḍa Purāṇa, treating of the meritoriousness attached to the reading, &c., of the Rāmāyaṇa.

No. **1907.** रामायणसारसङ्ग्रहः.

RĀMĀYAṆASĀRASAṄGRAHAḤ.

Substance, palm-leaf Size, 16⅝ × 1⅛ inches. Pages, 24. Lines, 6 on a page. Character, Grantha. Condition, much injured. Appearance, old.

Incomplete. Same as the above.

No. 1908. रामायणसारसङ्ग्रहः.

RĀMĀYANASĀRASANGRAHAḤ.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 58. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Begins on fol. 1*a*. The other work herein is Bhāgavatārādhanavaibhanam 30*a*.

Complete. Same as the above

No. 1909. रामावतारकालनिर्णयसूचिका.

RĀMĀVATĀRAKĀLANIRNAYASŪCIKĀ.

Substance, paper. Size, $8\frac{3}{8} \times 6\frac{5}{8}$ inches. Pages, 18. Lines, 30 on a page Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new.

Begins on fol. 1*a*. The other works herein are Nītiślōkaḥ 27*a*, Sūryāsṭōttaraśatanāmāvaliḥ 30*a*, Sūryasiddhāntagrahapadakam 34*a*.

This is a work determining the date of the birth of Rāma and of certain incidents in his life.

Beginning:

ततश्च द्वादशे मासि चैत्रे नावामिके तिथौ ।
नक्षत्रेऽदितिदैवत्ये स्वोच्चसंस्थेषु पञ्चसु ॥
ग्रहेषु कर्कटे लग्ने वाक्पताविन्दुना सह ।
प्रोद्यमाने जगन्नाथं सर्वलक्षणसंयुतम् ॥
विष्णोरर्धं महाभागं पुत्रमैक्ष्वाकवर्धनम् ।
कौसल्या शुशुभे तेन पुत्रेणामिततेजसा ॥
यथा वरेण देवानामदितिर्वज्रपाणिना ।
गुणदोषौ बुधो गृह्णन् इन्दुक्ष्वेळाविवेश्वरः ।
शिरसा श्लाघते पूर्वं परं कण्ठे नियच्छति ॥

षण्मनूनां सुसम्पिण्डश्च कालं तत्सन्धिभिस्सह ।
कल्पादिसन्धिना सार्धं वैवस्वतमनोस्तथा ॥

End:

मामाश्रितानि कान्याहुः पौरजानपदा जनाः ।
किं च सीतां समाश्रित्य भरतं किञ्च लक्ष्मणम् ॥
किन्नु शत्रुघ्नमुद्दिश्य कैकेयीं किन्नु मातरम् ।
वक्तव्यता च राजानो नवे राज्ये व्रजन्ति हि ॥
काञ्चनं मम पत्नीश्च दीक्षार्हां यज्ञकर्मणि ।
अग्रतो भरतः कृत्वा गच्छत्वग्रे महायशाः ॥
न सीतायाः परां भार्यां[वव्रे राम]वव्रे स रघुनन्दनः ।
यज्ञे यज्ञे च पत्न्यर्थं जानकी काञ्चनाभवत् ॥

* * * *

No 1910. वासिष्ठरामायणम्—सव्याख्यानम्.

VĀSISTHARĀMĀYANAM WITH COMMENTARY

Substance, paper. Size, 17½ × 7½ inches Pages, 355. Lines, 15 on a page. Character, Dēvanāgarī. Condition, good Appearance, new.

Sthiti-Prakarana (62 Sargas) 1*a* Vairāgya-Prakarana (33 Sargas) 89*a*, Mumuksutva-Prakarana (20 Sargas) 138*a*

The text is accompanied with the commentary of Ānandabōdhēndra-Sarasvati, pupil of Gangādharēndra-Sarasvatī, disciple of Rāmacandrēndra-Sarasvatī, disciple of Sarvajña-Sarasvatī.

The copying of this portion completed on the 12th of Kārtika-Śuddha in Krōdhana by Subbāvadhāni.

This is a work in six Prakaraṇas treating mainly of Yōga and Advaita-Vēdānta by means of illustrative stories. The work is attributed to Vālmīki and is said to have been first taught to Rāma by Vasistha The six Prakaranas are (1) Vairāgya (2) Mumuksutva (3) Utpatti (4) Sthiti (5) Upaśama and (6) Nirvāṇa.

Beginning:

(मू)

अथोत्पत्तिप्रकरणादनन्तरमिदं शृणु ।
स्थितिप्रकरणं राम ज्ञातं निर्वाणकारि यत् ॥ १ ॥
एवं तावदिदं विद्धि दृश्यं जगदिति स्थितम् ।
अहं वेत्याद्यनाकारं भ्रान्तिमात्रमसन्मयम् ॥ २ ॥
अकर्तृकमरङ्गं च गगने चित्रमुत्थितम् ।
अद्रष्टृकं चानुभवमनिद्रं स्वप्नदर्शनम् ॥ ३ ॥
भविष्यत्पुरनिर्माणं चित्तसंस्थामिवोदितम् ।
मर्कटानलतापान्तमसदेवार्थसाधकम् ॥ ४ ॥

(व्या)

सदभयनिजपूर्णानन्दसंवित्प्रतिष्ठं
यदिह निजमहिम्ना विश्वरूपाणि बिभ्रत् ।
विहरति च विमोहात्तेषु नानात्मबुध्या
श्रुतिविदितस(सु)तत्त्वं तत्परं ब्रह्म वन्दे ॥ १ ॥
प्रसिद्धचित्रवैधर्म्यं जगच्चित्रस्य वर्ण्यते ।
साङ्ख्यादिमतमुन्मृज्य साध्यते ब्रह्ममात्रता ॥ २ ॥

उत्पत्तिप्रकरणे "यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते" इत्यादीनां सर्वेषां सृष्टिप्रतिपादकवाक्यानामद्वये ब्रह्मणि जगदध्यारोपप्रदर्शनद्वारा तटस्थलक्षणतया तात्पर्यविश्रान्तिप्रदर्शनमुखेन जगज्जीवादिभेदं निरस्य प्रत्यग्ब्रह्मैकरस्यं व्युत्पादितम् । इदानीम् "येन जातानि जीवन्ति । येन द्यौः पृथिवी दृढा, एतस्यैवाक्षरस्य प्रसा(शास)ने गार्गि सूर्याचन्द्रमसौ विधृतौ तिष्ठतः, को ह्येवान्यात्कः प्राण्यात् । यदेष आकाश आनन्दो न स्यात् । एष ह्येवानन्दयाति, भीषास्माद्वातः पवते, एको द(ा)धार भुवनानि विश्वा, य एको जालवानीशत ईशनीभिः परमशक्ति-

भिः, अनुज्ञाता ह्ययमात्मास्य सर्वस्य स्वात्मानं ददाति" इत्यादिसाम्प्रतिकजगत्स्थितिनिर्वाहकताप्रतिपादकश्रुतीनाम्, "सदेव सोम्येदमग्र आसीत्, आत्मा वा इदमेक एवाग्र आसीत्" इत्यादिप्रलयकालिकजगत्सत्तानिर्वाहकत्वप्रतिपादकश्रुतीनां च पुरुषमतिवैचित्र्यप्रभवनानातात्पर्योत्प्रेक्षणप्रयुक्तभ्रान्तिवैचित्र्यनिरासेन सच्चिदानन्दैकरसे ब्रह्मणि सच्चिद्रूपतोपपादनेन तटस्थलक्षणतात्पर्यपर्यवसानप्रदर्शनमुखेनापि विस्तरोपपादितं ब्रह्मैक्यज्ञानं स्थिरीकर्तुं स्थितिप्रकरणमारभमाणो भगवान् वसिष्ठः सङ्गतिं प्रदर्शयन् प्रतिजानीते अथेति । उत्पत्तेः स्थितिहेतुत्वाद्धेतुतासङ्गतिरिति भावः ॥

Beginning of Vairāgyaprakaraṇa.

व्या—

अजममरमनाद्यनन्तमन्तर्निजसुखबोधसदद्वितीयपूर्णम् ।
शिवमखिलहृदिस्फुरत्स्वमायाविकासितविश्वविलासमानताः स्मः ॥

* * * *

विद्याभिस्सह विश्रुता श्रितवती येषां मुखं भारती
सत्त्वोत्कर्षसमाधिभिस्स्थिरमहो तद्ब्रह्म येषां हृदि ।
पादाम्भोरुहमाश्रिताश्च सततं तीर्थैस्समं संपदः
श्रीसर्वज्ञसरस्वतीति विदितान् श्रीमद्गुरूंस्तान् भजे ॥

श्रीस्संश्रितेव चरणौ हृदयं च राम-
श्चन्द्रो मुखं गुणभरेण सरस्वती च ।
येषामतस्तदभिधाङ्कितनामधेया-
नस्मद्गुरून् गुरुतरान् प्रणतोऽस्मि नित्यम् ॥

तापध्वंसिव्यापृतकारुण्यकटाक्ष-
व्याख्यावाणीनिर्वृतसर्वाङ्घ्रिशरण्यान् ।

श्रीमद्रामानन्दमुनीनद्भुतचर्या-
नार्यान्नित्यं देशिकवर्यान् प्रणतोऽस्मि ॥

यत्कृपालेशमात्रेण तीर्णोऽस्मि भवसागरम् ।
श्रीमद्गङ्गाधरेन्द्राख्यान् श्रीगुरूंस्तान् सदा भजे ॥
आनन्दबोधयतिना श्रीमद्गुरुवचोऽमृतैः ।
वासिष्ठार्थप्रकाशोऽयं यथामति वितन्यते ॥

अथ जगदिदमनादिमहामोहनिशासुप्तम् . . . . संसारमहारण्ये मोमुह्यमानं विवेकान्धं प्रबोधदौर्लभ्याद्विषीदन्तमुदीक्ष्य . . . परमकारुणीको भगवान् वाल्मीकिः . . . . . तटस्थस्वरूपलक्षणाभ्यां संक्षिप्य दिदर्शयिषुः . . . . तत्पदार्थं नमस्यति यत इति—

यतस्सर्वाणि भूतानि प्रतिभान्ति स्थितानि च ।
यत्रैवोपशमं यान्ति तस्मै सत्यात्मने नमः ॥

End of Vairāgyaprakaraṇa.

मू—

सकललोकचमत्कृतिकारिणोऽप्यभिमतं यदि राघवचेतसः ।
फलति नोदितमेव हि यमेव हि स्फुट तरंमुनयो हतबुद्धयः ॥

Colophon :

इति श्रीवाल्मीकिविरचिते महारामाणणे देवदूतोक्ते द्वात्रिंशत्सहस्र्यां संहितायां मोक्षोपाये वैराग्यप्रकरणे नभश्चरमहीचरसंमेलनं नाम त्रयस्त्रिंशत्तमस्सर्गः ॥

व्या—

नो इति नञ्पर्यायो निपातः; तर्हि हतबुद्धयो दुर्बुद्धयः । अभिज्ञता निष्फलैव स्यादिति भावः । तस्मादवश्यमुपदेष्टव्यमिति सिद्धम् ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्री(रा)मच्च(च)न्द्रेन्द्रसरस्वतीपूज्यपादप्रशिष्येण श्रीगङ्गाधरेन्द्रसरस्वतीपूज्यपादशिष्येण श्रीमदानन्दबोधेन्द्रसरस्वत्याख्यभिक्षुणा विरचिते वासिष्ठतात्पर्यप्रकाशे वैराग्यप्रकरणे त्रयस्त्रिंशत्तमस्सर्गः ॥

ग्रन्थसङ्ख्या मूल ११४५ ॥ टीका २१२७ ॥

End :

(मू)

ज्ञानसत्पुरुषेहाभ्यामकर्त्रा कर्तृरूपिणा ।
त था पुंसा निरिच्छेन सममासाद्यते पदम् ॥ ११ ॥

सदाचार[ः]क्रमः प्रोक्तो मयैवं रघुनन्दन ।
तथोपदिश्यते सम्यगेवं ज्ञानक्रमोऽधुना ॥ १२ ॥

इदं यशस्यमायुष्यं पुरुषार्थफलप्रदम् ।
तज्ज्ञादाप्ताच्च सच्छास्त्रं श्रोतव्यं किल धीमता ॥ १३ ॥

श्रुत्वा त्वं बुद्धिनैर्मल्याद्बलाद्यास्यसि तत्पदम् ।
यथा कतकसंश्लो (श्ले)षात्प्रसादं कलुषं पयः ॥ १४ ॥

विदितवेद्यमिदं हि मनो मुनेर्विवशमेव हि याति परं पदम् ।
यदवबुद्धमखण्डितमुत्तमं तदवबोधवशान्न जहाति हि ॥ १५ ॥

Colophon :

इत्यार्षे श्रीमहारामायणे देवदूतोक्ते द्वात्रिंशत्सहस्रयां संहितायां वासिष्ठे वाल्मीकीये मोक्षोपाये मुमुक्षुव्यवहारप्रकरणे सदाचारनिरूपणं नाम विंशस्सर्गः ॥ ॥ २० ॥

प्रकरणं संपूर्णम् ॥

(व्या)

अवधूयाज्ञानतत्कार्यं बुद्धं जागरूकम् । अखण्डितम् उत्तमम् । यत् पदं तन्मनो न जहाति अज्ञानतत्कार्यान्तरैस्समं बाधत एवेत्यर्थः । हीति विद्वत्प्रसिद्धौ ।

तथा चाहुः :—

"देहात्मज्ञानवद् ज्ञानदेहात्मज्ञानबाधकम् ।
आत्मन्येव भवेद्यस्य स नेच्छन्नपि मुच्यते" ॥ इति ॥ ॥ १५ ॥

Colophon:

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीरामचन्द्रेन्द्रसरस्वतीपूज्यप(ा)-दप्रशिष्येण गङ्गाधरेन्द्रसरस्वतीशिष्येण श्रीआनन्दबोधेन्द्रसरस्वत्याख्यभि-क्षुणा विरचिते वासिष्ठतात्पर्यप्रकाशे मुमुक्षुव्यवहारप्रकरणे विंशतितम-स्सर्गः ॥ २० ॥ प्रकरणं सम्पूर्णम् ॥ ग्रन्थसंख्या ८२८ टीका १४९३ एवं संख्या २३२१ ॥

No. 1191. वासिष्ठरामायणम्—सव्याख्यानम्.

VĀSIṢṬHARĀMĀYAṆAM: WITH COMMENTARY.

Substance, palm-leaf (Śrītala). Size, 16 × 2⅝ inches Pages, 570. Lines, 14 on a page. Character, Grantha. Condition, good. Appearance, new.

Upaśama-Prakaraṇa, complete; together with the commentary of Ānandabōdhēndra Sarasvati

Beginning:

भुवनरचनपालनोपशान्ति-
प्रथितमहाविभवस्वभावपूर्णम् ।
निगमहृदयसाक्षि निष्प्रपञ्चं
निजसुखबोधघनं शिवं प्रपद्ये ॥

उत्पत्तिप्रकरणे सर्वसृष्टिश्रुतितात्पर्योद्घाटनाय मनोऽधीनैव सर्वप्रपञ्चरचनेति दर्शितम्। स्थितिप्रकरणे च सर्वजगत्स्थितिप्रतिपादकश्रुतितात्पर्यप्रदर्शनाय मनस्स्थित्यधीनैव सर्वप्रपञ्चस्थितिरिति दर्शितम्। इदानीम् "यथा गार्ग्य मरीचयोऽर्कस्यास्तं गच्छत एतस्मिन् तेजोमण्डल एकीभवन्ति, सुषुप्तिकाले सकले विलीने, यत्प्रयन्त्यभिसंविशन्ति, यथा नद्यस्स्यन्दमानास्समुद्रेऽस्तं गच्छन्ति नामरूपे विहाय, गताः कलाः पञ्चदश प्रतिष्ठाः, एवमेवास्य परिद्रष्टुरिमाः षोडशकलाः पुरुषायणाः पुरुषं प्राप्यास्तं गच्छन्ति" इत्यादीनां सुषुप्तिप्रळयसमाधिसाक्षात्कारविदेहकैवल्येषु प्रपञ्चोपशमात् जीवस्य ब्रह्मस्वभावताप्राप्तिप्रतिपादनेन प्रत्यग्ब्रह्मैकरसाखण्डवस्तुलक्षणश्रुतीनामपि मनउपशमादेव सर्वप्रपञ्चोपशमेन स्वरूपप्रतिष्ठायां तात्पर्यमिति रहस्योद्घाटनायोपशमप्रकरणमारभमाणः पूर्वोत्तरप्रकरणयोस्सङ्गतिं दर्शयन् विषयप्रयोजने निर्दिश्य शिष्यमवधारयन् प्रतिजानीते अथेति।

(मू.)

श्रीवसिष्ठः—

अथ स्थितिप्रकरणादनन्तरमिदं शृणु।
उपशमप्रकरणं ज्ञातं निर्वाणकारि यत्॥ १॥

मध्याह्नशङ्खध्वनिना सहोत्थानमिहोच्यते।
वसिष्ठस्याह्निकं रात्रौ विश्वामित्रसहस्थितिः॥ २॥

(व्या)

अथ स्थितिप्रतिपादकश्रुतितात्पर्यवर्णनानन्तरम् उपसंहारबोधकश्रुतितात्पर्यवर्णनस्यावसरसङ्गतेरित्यर्थः। ज्ञातं निर्वाणकारीति। तथा च पूर्वप्रकरणप्रयोजनमेवास्यापीत्येककार्यकारिता सङ्गतिरपि दर्शिता बोद्धव्या।

(मू)

वाल्मीकिरुवाच—

शरत्तारकिताकाशस्तिमितायां सुसंसदि ।
कथयत्येवमाह्लादि वसिष्ठे पावनं वचः ॥ ३ ॥

End:

(मू)

तयोदितप्रसरविलासशुद्धया
गतज्वरं पदमवलम्बयामलम् ।
धियेद्धया पुनरिह जन्मबन्धनै-
र्निबध्यसे समधिगतात्मदृश्यया ॥ १०१ ॥

Colophon:

इति श्रीमहारामायणे शतसाहस्त्र्यां संहितायां बालकाण्डे वासिष्ठ-मोक्षोपाये उपशमप्रकरणे समदर्शनं नाम त्रिन(ण)वतितमस्सर्गः ॥

(व्या)

तया विचारणया । उदितप्रसरस्य समाधेर्विलासेन ।

* * * *

तस्मात्तत्त्वसाक्षात्कारेणैवाविद्यातत्कार्यसर्वानर्थोपशमनान्नित्यनिरतिशया-नन्दस्वरूपे प्रतिष्ठेति सिद्धम् ॥ १०१ ॥

इति श्रीवासिष्ठतात्पर्यप्रकाशे उपशमप्रकरणे त्रिन(ण)वतितमस्सर्गः ॥

Colophon:

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमत्सर्वज्ञसरस्वतीपूज्यपादशि-ष्यस्य श्रीरामचन्द्रसरस्वतीपूज्यपादशिष्यश्रीमद्गङ्गाधरेन्द्रसरस्वत्याख्य-भिक्षोश्शिष्येण श्रीमदानन्दबोधेन्द्रसरस्वत्याख्यभिक्षुणा विरचिते वासि-ष्ठतात्पर्यप्रकाशे उपशमप्रकरणं समाप्तम् ॥

टीकामूलसहितग्रन्थसङ्ख्या दशसहस्रम् ॥

No. 1912. वासिष्ठरामायणम्—सव्याख्यानम्.

VĀSIṢTHARĀMĀYAṆAM: WITH COMMENTARY.

Substance, paper Size, 13¼ × 8⅛ inches. Pages, 805. Lines, 22 on a page. Character, Dēvanāgarī Condition, good. Appearance, new.

Nirvāna-Prakarana, with the commentary of Ānandabōdhēndrasarasvatī.

Beginning:

श्रीराम उवाचः—

नैष्कर्म्योत्कल्पनात्यागात्तनुः पतति देहिनः।
कथमेतदतो ब्रह्मन् सम्भवत्याशु जीवतः॥ १ ॥

श्रीवसिष्ठ उवाचः—

जीवतः कल्पनात्यागो युज्यते न त्वजीवतः।
रूपमस्य यथातत्त्वं शृणु श्रवणभूषणम्॥ २ ॥
अहम्भावनमेवाहुः कल्पनं कल्पनाविदः।
नभोऽर्थभावनं तस्य सङ्कल्पत्याग उच्यते॥ ३ ॥
पदार्थरसमेवाहुः कल्पनं कल्पनाविदः।
नभोऽर्थभावनं तस्य सङ्कल्पत्याग उच्यते॥ ४ ॥
इदं वस्त्विति संवेगमाहुः कल्पनमुत्तमाः।
नभोऽर्थभावनं तस्य सङ्कल्पत्याग उच्यते॥ ५ ॥

(व्या)

शिवमभयमनन्तसौख्यसिन्धुं
हृदि निहितं हितमस्तमोहजालम्।
जगदुदयलयस्थितिप्रवीणं
निरुपमबोधघनात्मदेवमीडे॥

निर्ममा निरहङ्कारा निस्सङ्कल्पविकल्पनाः ।
यथा जीवन्ति चे . . . . क्तिस्तथोच्यते ॥

पूर्वार्धे श्रीरामसमाधिप्रदर्शनव्याजेनोत्तमाधिकारिणः श्रवणावृत्तिपरिपा- . . . . त्कारज्ञानोदयेन परमपदे सकृद्विश्रान्तिर्भवतीति दर्शितम् । तस्य दैवात् पुनर्व्युत्थानेऽपि यथा अविरतं त . . . . . तिरनायासेन सिध्यति । तथोत्तरभूमिकारोपणायोत्तरार्धमिदमारभ्यते । अत्रादौ रामः

" अहं ममेति संविदन् न दुव(:ख)ता विमुच्यते ।
असंविदन् विमुच्यते यदीप्सितं तदाचर ॥ "

इत्थं(इति त्व)दुक्तम्; तत्र सर्वकल्पनात्यागे कल्पनाधीनदेहधारणादिव्यवहारासिद्धिं शङ्कते नैष्कर्म्यादिति ।

देहे प्राणादिष्वहन्तादिकल्पनात्यागाद्धेतोः नैष्कर्म्यात् सर्वक्रियोपरमात् हे(दे)हधारकप्राणादिचेष्टोपरमे देहिनस्तनुराशु पतति । अतः एतत् त्वदुक्तम् । तस्य जीवतः । व्यवहारादि कथं सम्भवतीत्यर्थः ॥ १ ॥

End:

(मू)

स्वामिन् तव प्रसादेन उत्तीर्णोऽहं भवाम्बुधेः ।
आपूरितजगज्जालं स्थितोऽस्मि गतसंशयः ॥ २४ ॥
यत्सर्वं खल्विदं ब्रह्म तज्जलानीति वं स्फुटम् ।
श्रुत्या . . . . साम्नि तस्मै ब्रह्मात्मने नमः ॥ २५ ॥

Colophon:

इति श्रीमहारामायणे निर्वाणप्रकरणे बालकाण्डे मोक्षोपाये देवदूतोक्ते शतसाहस्र्यां संहितायां वासिष्ठे ब्रह्मदर्शने नि . . . णोत्तरार्धे एकोनविंशत्युत्तरद्विशततमः सर्गः ॥

निर्वाणप्रकरणं सम्पूर्णम् ॥ २१९ ॥

(व्या)

हे स्वामिन् अहं तव प्रसादेन भवाम्बुधेरुत्तीर्णस्सन् पूर्णानन्दभावेनापूरितजगज्जालं यथा स्यात्तथा स्थितोऽसि नात्र संशय इत्यर्थः ॥ २४ ॥

गजवदनं शुभरदनं सज्जनभरणं समस्तगुणसदनम् ।
सच्चित्सुखसारघनं सदयं हृदये सदा वन्दे ॥ अ ॥

ग्रन्थस्य सर्वोपनिषत्सारार्थोपबृंहणत्वान्मुमुक्षुभिरादरणीयतां सूचयन् "सर्वं खल्विदं ब्रह्म तज्जलानीति शान्त उपासीत" इति छान्दोग्योपनिषत्प्रदर्शितस्फुटतरोपायसहितज्ञानाधिगतसर्वात्मकसच्चिदानन्दाद्वयब्रह्मतत्त्वमनुसन्धायान्ते मङ्गळार्थं नमस्यति यत्सर्वमिति ।

* * * *

निरुपमनिजविस्तारं निस्संसारं नितान्तगम्भीरम् ।
नित्यसुखामृतपूरं पारावारं स्वमेव भजे ॥ २ ॥

ऋतुरसतुरगमहीशकविकारिशुभवत्सरस्य शिशिरत्रौः(तौ) ।
फाल्गुनसितसप्तम्यां भृगुरौहिणवृषभलग्नकसिद्धम् ॥ ३ ॥

वाक्यपुष्पाञ्जलिस्सोऽयं मया भक्त्या सम(र्पि)तः ।
धियः प्रेरकयोः श्रीमच्छिवयोश्श्रीपदाब्जयोः ॥ ४ ॥

Colophon:

इति श्रीवासिष्ठतात्पर्यप्रकाशे निर्वाणप्रकरणे उत्तरार्धे एकोनविंशत्युत्तरद्विशततमस्सर्गः ॥ २१९ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीसर्वज्ञसरस्वतीपूज्यपादशिष्यश्रीरामचन्द्रसरस्वतीपूज्यपादशिष्यश्रीगङ्गाधरेन्द्रसरस्वत्याख्यभिक्षोः शिष्येण आनन्दबोधेन्द्रभिक्षुणा विरचितः श्रीवासिष्ठतात्पर्यप्रकाशस्सम्पूर्णः ॥

No. 1913. वासिष्ठरामायणम—सव्याख्यानम्.

VĀSIṢṬHARĀMĀYAṆAM WITH COMMENTARY.

Substance, paper. Size, 13⅜ × 6⅝ inches. Pages, 365. Lines, 22 on a page. Character, Dēvanāgarī Condition, good Appearance, old.

Nirvāṇa-Prakaraṇa, Adhyāyas 39 to the end, with the commentary of Ānandabōdhēndrasarasvatī.

No. 1914. वासिष्ठरामायणम्—सव्याख्यानम्.

VĀSIṢṬHARĀMĀYANAM WITH COMMENTARY.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, 15⅝ × 2½ inches. Pages, 223. Lines, 12 on a page. Character, Grantha. Condition, good. Appearance, new.

Nirvāṇa-Prakaraṇa; breaks off in the 39th Sarga.

No. 1915. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, 17 × 1⅞ inches. Pages, 681. Lines, on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Ādiparvan; Adhyāyas 1 to 250, excepting Adhyāyas 127 to 132 owing to 9 leaves from 202 to 210 being lost.

Beginning:

पाराशर्यवचस्सरोजममलं गीतार्थगन्धोत्कटं
नानाभ्या(ख्या)नककेसरं हरिकथासङ्गानुना बोधितम् ।
लोके सज्जनषट्पदैरहरहः पेपीयमानं मुदा
भूयात्भ(द्भा)रतपङ्कजं कलिमलप्रध्वंसि नः श्रेयसे ॥

* * * *

रोमहर्षणपुत्र उग्रश्रवास्सौतिः पौराणिको नैमिशारण्ये शौनकस्य कुलपतेः द्वादशवार्षिके सत्रे

सुखासीनानभ्यगच्छद्ब्रह्मर्षीन् संशितव्रतान् ।
विनयावनतो भूत्वा कदाचित्सूतनन्दनः ॥
तमाश्रममनुप्राप्तो नैमिशारण्यवासिनाम् ।
चित्राः श्रोतुं कथास्तत्र परिवव्रुस्तपस्विनः ॥
अभिवाद्य मुनींस्तांस्तु सर्वानेव कृताञ्जलिः ।
अपृच्छत्स तपोवृद्धान् सद्भिश्चैवाभिपूजितः ॥
अथ तेषूपविष्टेषु सर्वेष्वेव तपस्विषु ।
निर्दिष्टमासनं भेजे विनयाल्लोमहर्षणिः ॥
सुखासीनं ततस्तन्तु विश्रान्तमुपलक्ष्य च ।
अथापृच्छदृषिस्तत्र कश्चित्प्रास्तावयत्कथाः ॥
कुत आगम्यते सौति(ते) क्व चायं विहृतस्त्वया ।
कालः कमलपत्राक्ष शंशै(सै) तत्पृच्छतो मम ॥

* * * *

सौतिरुवाच—

जनमेजयस्य राजर्षेस्सर्पसत्रे महात्मनः ।
समीपे पार्थिवेन्द्रस्य सम्यक् पारीक्षितस्य च ॥
कृष्णद्वैपायनप्रोक्तास्सुपुण्या विविधा(ः) कथाः ।
कथिताश्चापि विधिवद्यो वैशम्पायनेन वै ॥
श्रुत्वाहं ता विचित्रार्थमहाभारतसंश्रिता(ः) ।
बहूनि संपरिक्रम्य तीर्थान्यायतनानि च ॥

End:

दद्याद्वै ब्राह्मणेभ्यश्च भोजनञ्च सदक्षिणम् ।
इदं स्वर्गप्रदं श्रेष्ठं ब्रह्महत्यानिवारणम् ॥

अगम्यागमनोत्थश्च पापं नाशयति ध्रुवम् ।
अर्थकामरसैर्भक्त्या सप्तधान्यमनुत्तमम् ॥

. . . . द्देयं द्विजातये ।
इत्येतदादिपर्वोक्तं प्रथमं बहुविस्तरम् ॥

शृणुयादिदमादिपर्व मुख्यं तदादि यः पठति विशुद्धबुद्धिः ।
स प्राप्नोति परं सुखं नृलोके नाकं गत्वा परमसुखतां प्राप्नुयात् ॥

Colophon:

इति श्रीमहाभारते शतसहस्रिकायां वैयासिक्यां संहितायामादिपर्वणि पञ्चाशदधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥

No. **1916.** महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{1}{8} \times 1\frac{3}{4}$ inches. Pages, 512. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Ādiparvan, complete.

नव श्लोकसहस्राणि शतानि नव चैव तत् ।
श्लोकात्स(स्स)चतुराशीतिरस्मिन् ग्रन्थे महात्मना ॥

No. **1917.** महाभारतम्.

MAHABHĀRATAM.

Substance, paper. Size, $12\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{8}$ inches. Pages, 400. Lines, 25 on a page. Character, Telugu. Condition, slightly injured. Appearance, new.

Adhyāyas 132 to 250 in the Ādiparvan.

No. 1918. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, 17$\frac{3}{4}$ × 1$\frac{3}{8}$ inches. Pages, 601. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, slightly injured. Appearance, old.

Adhyāyas 26 to 250 in the Ādiparvan, and Adhyāyas 1 to 75 in the Sabhāparvan. Forty-two leaves in the beginning are lost.

No. 1919. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, paper. Size, 12$\frac{1}{2}$ × 7$\frac{7}{8}$ inches. Pages, 921. Lines, 22 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new.

Adiparvan 1*a*, Adhyāyas 1 to 131; and Sabhāparvan 324*a*, Adhyāyas 1 to 75.

No. 1920. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf Size, 17$\frac{3}{8}$ × 1$\frac{1}{2}$ inches. Pages, 18. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Ādiparvan, Adhyāyas 1 and 2.

No. 1921. महाभारतम् सटीकम्.

MAHĀBHĀRATAM WITH MEANING.

Substance, palm-leaf Size, 19$\frac{1}{8}$ × 1$\frac{1}{2}$ inches. Pages, 602. Lines, 10 on a page. Character, Grantha and Tamil. Condition, slightly injured. Appearance, old

Adhyāyas 1 to 245 in the Ādiparvan; with a Tamil commentary by Śrīnivāsa-kavi.

No. 1922. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf Size, 18 × 1⅝ inches Pages, 171. Lines, 8 on a page Character, Telugu. Condition, slightly injured. Appearance, old.

Adhyāyas 1 to 75, in the Sabhāparvan.

Beginning:

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

कृष्णः करोतु कल्याणं कंसकुञ्जरकेसरी ।
कालिन्दीजलकल्लोलकोलाहलकुतूहली ॥

* * * *

वैशम्पायनः ।

ततोऽब्रवीन्मयः पार्थं वासुदेवस्य सन्निधौ ।
प्राञ्जलिः प्रयतो भूत्वा हर्षयित्वा पुनः पुनः ॥

मय उवाच—

अस्माच्च कृष्णात्संरब्धात्पावकाच्च दिधक्षतः ।
त्वया त्रातोऽस्मि कौन्तेय ब्रूहि किं करवाणि ते ॥

अर्जुन उवाच—

कृतमेव त्वया सर्वं स्वस्ति तेऽस्तु प्रजासु च ।
प्रीतिमान(ा)वयोस्त्वं हि प्रीतिमन्तो वयश्च ते ॥

मयः—

युक्तमेतत्त्वयि विभो यदात्थ पुरुषर्षभ ।
प्रीतिपूर्वमहं किञ्चित्कर्तुमिच्छामि भारत ॥

End:

कुरुभ्यो हि सदा मन्ये पाण्डवान् बलवत्तरान् ।
तथा वै बलवान्राजा जरासन्धो महाद्युतिः ॥
बाहुप्रहरणेनैव भीमेन निहतो युधि ।
तस्यार्थे शम एवास्तु पाण्डवैर्भरतर्षभ ॥
उभयोः पक्षयोर्युक्तं क्रियतामविशङ्कया ।
एवं कृते महाराज परं श्रेयस्त्वमाप्स्यसि ॥
एतद्गावल्गाणि(ः) क्षत्ता धर्मार्थसहितं वचः ।
उक्तवानगृहीतश्च मया पुत्रपरीप्सया ॥

Colophon:

इति श्रीमहाभारते शतसाहस्र्यां संहितायां वैयासिक्यां सभापर्वण्यनुद्यूते धृतराष्ट्रपरिदेवनं नाम पञ्चसप्ततितमोऽध्यायः ॥

No. **1923.** महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, 17¾ × 1½ inches. Pages, 213. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, slightly injured. Appearance, old.

Adhyāyas 1 to 80, in the Sabhāparvan.

Written out by Appalācārya of Bhōjanapalla; and completed on the 18th of Caitra in the year Jaya.

No. **1924.** महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, 16¼ × 1½ inches. Pages, 227. Lines, 9 on a page. Character, Telugu. Condition, slightly injured. Appearance, old.

Sabhāparvan; breaks off in the 73rd Adhyāya.

No 1925. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, $19\frac{3}{8} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 548. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Āraṇyaparvan, complete in 313 Adhyāyas.

Said to have been copied by Nallapāḍi Veṅkaṭaperumāḷ for Kōṭi Gōvinda Nāyakar.

Beginning:

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

* * * *

जनमेजयः—

एवं द्यूतजिताः पार्थाः कोपिताश्च दुरात्मभिः ।
धार्तराष्ट्रैस्सहामात्यैर्निकृत्या द्विजसत्तम ॥

श्राविताः प[ा]रुषा वाचः स्वबुद्धिर्वैरमुत्तमम् ।
किमवर्तन्त कौरव्या मम पूर्वपितामहाः ॥

कथञ्चैश्वर्यविभ्रष्टाः सहसा दुःखमीयुषः ।
वने विजह्रिरे पार्थाः शक्रप्रतिमतेजसः ॥

के वै तानन्ववर्त्तन्त प्राप्तान्व्यसनमुत्तमम् ।
किमाचाराः किमाहाराः क च वासो महात्मनाम् ॥

कथञ्च द्वादश समाः वने तेषां महामुने ।
व्यतीयुः ब्राह्मणश्रेष्ठाः शूराणामरिघातिनाम् ।
कथञ्च राजपुत्री सा प्रवरा स्स(स)र्वयोषिताम् ॥

* * * *

एतदाचक्ष्व मे सर्वं विस्तरेण तपोधन ।
श्रोतुमिच्छामि चरितं भूरिद्रविणतेजसाम् ॥

कथ्यमानं त्वया विप्र परं कौतूहलं हि मे ।

End:

इत्युक्ते भीमसेनेन ब्राह्मणाः परमाशिषः ।
प्रयुज्यापृच्छ्य भरतान्यथा स्वस्याश्रमं ययुः ॥

गृहीत्वाज्ञां वेदविदस्सर्वे ते मुनयस्तदा ।
आसेदुस्ते यथान्यायं पुनर्दर्शनकाङ्क्षया ॥

सह धौम्येन विद्वांसस्तथा पञ्च च पाण्डवाः ।
उत्थाय प्रययुर्वीराः कृष्णामादाय सत्वराः ॥

क्रोशमात्रमुपागम्य तस्माद्देशान्निमित्ततः ।
श्वोभूते मनुजव्याघ्राश्छन्नावासार्थमुद्यताः ॥

पृथक्छास्त्रविदस्सर्वे सर्वे मन्त्रविशारदाः ।
नीतिशास्त्रार्थतत्त्वज्ञा मन्त्राय समुपाविशन् ॥

Colophon:

इति श्रीमहाभारते शतसाहस्र्यां संहितायां वैयासिक्यां श्रीआरण्यपर्वणि अरणिहरणसमाप्तिर्नाम त्रयोदशोत्तरत्रिशततमोऽध्यायः ॥

सूतः—

एतद्वः कथितं विप्रा अरण्यं पर्व चोत्तमम् ।
आरण्यफलमूलैश्च तर्पणं कारयेद्बुधः ॥

आरण्यपर्वणि तथा जलकुम्भं प्रदापयेत् ।
मृष्टान्नानि च मुख्येभ्यो ब्राह्मणेभ्यः प्रदापयेत् ॥

वाचकं पूजयेद्भक्त्या यथा तुष्येद्द्विजर्षभः ॥

कीलकनामसंवत्सर वैशाखशुद्ध ५.

No. 1926. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, $21\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{3}$ inches. Pages, 528 Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, much injured. Appearance, old.

Āraṇyaparvan ; complete in 307 Adhyāyas.

No. 1927. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, paper. Size, $12\frac{1}{2} \times 7\frac{7}{8}$ inches. Pages, 624. Lines, 25 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new.

Āraṇyaparvan ; Adhyāyas 1 to 177.

No. 1928. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, paper. Size, $12\frac{1}{2} \times 7\frac{3}{4}$ inches. Pages, 488. Lines, 24 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new.

Āraṇyaparvan ; Adhyāyas 178 to 301.

No. 1929. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{1}{4} \times 1\frac{3}{8}$ inches. Pages, 270. Lines, 8 on a page. Character, Grantha. Condition, much injured. Appearance, old.

Adhyāyas 1 to 140, in the Āraṇyaparvan.

No. 1930. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 248. Lines, 9 on a page. Character, Nandināgarī. Condition, good, Appearance, new.

Āraṇyaparvan ; breaks off in the 153rd Adhyāya.

No. 1931. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, $16\frac{3}{8} \times 1\frac{3}{8}$ inches. Pages, 261. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, fair. Appearance, old.

Adhyāyas 1 to 75, in the Virātaparvan.

Beginning:

जनमेजय उवाच—

कथं विराटनगरे मम पूर्वपितामहाः ।
अज्ञातवासमुषिता दुर्योधनभयार्दि(ताः) ॥

(पतिव्रता महाभागा सततं दुःख) भागिनी ।
द्रौपदी वा कथं ब्रह्मन् अजा(ज्ञा)ता दुःखितावसत् ॥

ते तु द्विजातिमुख्यास्तु मुदा पौरोहित(गवै)स्सह ।
अज्ञा (तवासमवसन् कथं च परिचारकाः) ॥

(तथा) स तान्वरान् लब्ध्वा धर्मराजो युधिष्ठिरः ।
गत्वाश्रमं ब्राह्मणेभ्यो ह्याचख्यौ वृत्तमात्मनः ॥

कथयित्वा तदा . . . . ।
(अरणी)सहितं बाण्डं ब्राह्मणाय न्यवेदयत् ॥

End:

पट्टवासांसि चित्राणि दासीदासान् बहून् ददौ ॥

नागरान् प्रीतिभिर्दिव्यैः तर्पयामास भूपतिः ।
तन्महोत्सवसंकाशं हृष्टपुष्टजनायुतम् ॥

नगरे मत्स्यराजस्य शुशुभे भरतर्षभ ।
पुरोहितैरमात्यैश्च पूर्वैर्जानपदैस्सह ॥

Beginning :

व्यासं वसिष्ठनप्तारं शक्तेः पौत्रमकल्मषम् ।
पराशरात्मजं वन्दे शुकतातं तपोनिधिम् ॥

यो गोशतं कनकशृङ्गमयं ददाति विप्राय वेदविदुषे सुबहुश्रुताय ।
पुण्याञ्च भारतकथां शृणुयाच्च नित्यं तुल्यं फलं भवति तस्य च तस्य चैव ॥

अचतुर्वदनो ब्रह्मा द्विबाहुरपरो हरिः ।
अफाललोचनश्शम्भुर्भगवान्बादरायणः ॥

श्रीमत्फुल्लजपाप्रसूनसुषमासादृश्यदेहप्रभं
दोर्भिर्वेदमितैरपूपुरदसौ पाशाङ्कुशौ तुन्दिलम् ॥

बिभ्राणं फणियज्ञसूत्रममलाकल्पं[सु]त्रिणेत्रं सदा
गण्डोपान्तगलन्मदं गणपतिं गौरीतनूजं भजे ॥

कृत्वा विवाहं तु कुरुप्रवीरास्तथाभिमन्योर्मुदितस्वपक्षाः ।
विश्रम्य चत्वार्युषसः प्रतीताः स्स(स्वच्छा) विराटस्य ततोऽभिजग्मुः ॥

सभा तु सा मत्स्यपतेस्समृद्धा मणिप्रवालोत्तमरत्नचित्रा ।
न्यस्तासना माल्यवती सुगन्धा तामध्ययुस्ते नरराजवृद्धाः ॥

अथासनान्याविशतां पुरस्तादुभौ विराटद्रुपदौ नरेन्द्रौ ।
वृद्धाश्च मान्याः पृथिवीपतीनां पित्रा समौ रामजनार्दनाभ्याम् ॥

पाञ्चालराजस्य समीपतस्तु शिनिप्रवीरस्सहरौहिणेयः ।
मत्स्यस्य राज्ञस्तु स सन्निकृष्टौ जनार्दनश्चैव युधिष्ठिरश्च ॥

End :

एवं तस्य बलं भीमं कुन्तीपुत्रस्य धामतः ।
यथाश्रित्याथ युयुधे धार्तराष्ट्र(:) सुयोधनम्(:) ॥

ततोऽन्ये शतशः पश्चात् सहस्रायुतशो नराः ।
नर्दन्तः प्रययुस्तेषामनीकानि सहस्रशः ॥

तत्र भेरीसहस्राणि शङ्खानामयुतानि च ।
न्यवादयन्त संहृष्टास्सहस्रायुतशो नराः ॥

Colophon:

इति श्रीमहाभारते शतसहस्रिकायां संहितायां वैयासिक्याम् उद्योगपर्वणि पाण्डवयुद्धसन्नाहो नाम द्विशततमोऽध्यायः ॥

कीलकनामसंवत्सर श्रावणबहुळ १० जयनारान आमंश्च मङ्गय्यगारिकि पालगुम्मि लिङ्गमूर्तिभारतम् उद्योगपर्वं संपूर्णङ्गात्राशेनु ॥

No 1935. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf Size, $18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 476. Lines, 8 on a page. Character, Grantha. Condition, much injured. Appearance, old.

Udyōgaparvan ; breaks off in the 195th Adhyāya.

No. 1936. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, paper. Size, $7\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{8}$ inches. Pages, 113. Lines, 37 on a page. Character, Grantha. Condition, good. Appearance, new.

Udyōgaparvan ; breaks off in the 59th Adhyāya.

No. 1937. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, $14\frac{3}{4} \times 1\frac{5}{8}$ inches. Pages, 154. Lines, 10 on a page Character, Grantha. Condition, much injured. Appearance, old.

Udyōgaparvan, Adhyāyas 178 to 200 ; and Aśvamēdhaparvan, Adhyāyas 99 to 125.

No 1938. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf Size, $16\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 449 . Lines, 9 on a page Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Udyōgaparvan ; complete in 199 Adhyāyas.

No. 1939. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 378 Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, slightly injured. Appearance, old.

Udyōgaparvan ; complete in 201 Adhyāyas.

No. 1940. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, $16\frac{7}{8} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 372. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, good Appearance, old.

Bhīṣmaparvan ; complete in 120 Adhyāyas.

The MS. is dated—Sunday the 14th of Caitra-Śuddha in the year Plavaṅga. It is said to have been copied by Gaḍḍamaṇaga Muttamrāju for Gōvinda Nāyakar.

Beginning :

नारायणं नमस्कृत्य नरञ्चैव नरोत्तमम् ।
देवीं सरस्वतीं व्यासं ततो जयमुदीरयेत् ॥

जनमेजय उवाच—

कथं युयुधिरे वीराः कुरुपाण्डवसोमकाः ।
पार्थिवास्सुमहात्मानो नानादेशसमागताः ॥

वैशम्पायन[म]:—

यथा युयुधिरे वीराः कुरुपाण्डवसोमकाः ।
कुरुक्षेत्रे तपःक्षेत्रे शृणु त्वं पृथिवीपते ॥

तेऽवतीर्य कुरुक्षेत्रे पाण्डवास्सहसोमकाः ।
कौरवास्समवर्तन्त जिगीषन्तो महाबलाः ॥

वेदाध्ययनसंपन्नाः सर्वे युद्धाभिनन्दिनः ।
आशंसन्तो जयं युद्धे बलेनाभिमुखा रणे ॥

अभियाय च दुर्धर्षा धार्तराष्ट्रस्य वाहिनीम् ।
प्राङ्मुखाः पश्चिमे भागे न्यविशन्त ससैनिकाः ॥

समन्तपञ्चकाद्बाह्यं शिबिराणि सहस्रशः ।
कारयामास विधिवत्कुन्तीपुत्रो युधिष्ठिरः ॥

End:

युध्यस्व निरहङ्कारो बलवीर्यव्यपाश्रयः ।
धर्माद्धि युद्धाच्छ्रेयोऽन्यत्क्षत्रियस्य न विद्यते ॥

प्रशमे हि कृतो यत्नः सुमहांस्तु चिरं मया ।
न चैवं शङ्कितः कर्तुं यतो धर्मस्ततो जयः ॥

सञ्जयः—

इत्युक्तवति गाङ्गेये अभिवाद्य प्ररुद्य च ।
राधेयो रथमारुह्य प्रायात्तव सुतं प्रति ॥

Colophon:

इति श्रीमहाभारते शतसाहस्र्यां संहितायां वैयासिक्यां भीष्मपर्वसमाप्तिर्नाम विंशत्युत्तरशततमोऽध्यायः ॥

भीष्मपर्वणि राजेन्द्र दत्वा यानमनुत्तमम् ।
ततस्सर्वगुणोपेतमन्नं दद्यात् सुसंस्कृतम् ॥

No. 1941. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, $15\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 404. Lines, 7 on a page. Character, Telugu Condition, fair. Appearance, old.

Bhīsmaparvan ; breaks off in the 120th Adhyāya.

No 1942. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM

Substance, paper. Size, $12\frac{1}{8} \times 7\frac{7}{8}$ inches. Pages, 985 Lines, 20 on a page. Character, Telugu Condition, good. Appearance, new.

Adhyāyas 1 to 205 ; in the Drōṇaparvan.

No. 1943. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, $19\frac{7}{8} \times 1\frac{3}{4}$ inches. Pages, 220 Lines, 10 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Drōṇaparvan ; begins in the course of the 5th Adhyāya and breaks off in the 143rd Adhyāya. Three leaves are lost in the beginning

---

No 1944. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, paper Size, $12\frac{1}{2} \times 7\frac{5}{8}$ inches. Pages, 383 Lines, 26 on a page Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new.

Karṇaparvan ; complete in 94 Adhyāyas.

The other work herein is Śiśupālavadha with commentary.

No 1945. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, 18 × 1⅝ inches. Pages, 619. Lines, 8 on a page. Character, Telugu Condition, good. Appearance, old.

Contains the following parvans.

Karṇaparvan (1*a*), Adhyāyas 103.

Śalyaparvan (164*a*), Adhyāyas 30

Gadāparvan (208*a*), Adhyāyas 37

Sauptikaparvan (261*a*), Adhyāyas 19 including Aisika

Strīparvan (286*a*), Adhyāyas 19.

No. 1946. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, 16⅜ × 1⅝ inches Pages, 213. Lines, 8 on a page. Character, Telugu Condition, good. Appearance, old.

Śalyaparvan (30 Adhyāyas) fol 1*a*; and Gadāparvan (37 Adhyāyas) fol 46*a*; complete.

No. 1947. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, 19 × 1½ inches Pages, 756. Lines, 7 on a page Character, Telugu Condition, good. Appearance, old.

Śāntiparvan; complete in 190 Adhyāyas

Beginning:

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥
नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमम् ।
देवीं सरस्वतीं व्यासं ततो जयमुदीरयेत् ॥

श्रीवैशम्पायन उवाच—

कृतोदकास्ते सुहृदां सर्वेषां पाण्डुनन्दनाः ।
विदुरो धृतराष्ट्रश्च सर्वाश्च भरत स्त्रियः ॥

तत्र ते सुमहात्मानो न्यवसन् पाण्डुनन्दनाः ।
शौचं निर्वर्तयिष्यन्तो मासमात्रं बहिः पुरात् ॥

कृतोदकं तु राजानं धर्मपुत्रं युधिष्ठिरः(म्) ।
अभिजग्मुर्महात्मानः सिद्धा देवर्षिसत्तमाः ॥

द्वैपायनो नारदश्च देवलश्च महानृषिः ।
देवस्थानश्च कण्वश्च तेषां शिष्याश्च सत्तमाः ॥

अन्ये च वेदविद्वांसः कृतप्रज्ञा द्विजातयः ।
गृहस्थाः स्नातकास्सि(स्सू)ता ददृशुः कुरुसत्तमम् ॥

तेऽभिगम्य महात्मानः पूजिताश्च यथाविधि ।
आसनेषु महार्हेषु विविशुस्ते महर्षयः ॥

End:

यद्वै प्रोक्तं तात सम्यक् प्रधानं नित्यं चैतच्छाश्वतं चाव्ययं च ।
यद्वै सूते धातुराद्यं विधानं तद्वै विप्राः प्रवदन्ते निरुद्धम् ॥

यद्वै लोके वैदु(दि)कं कर्म साधु आशीर्युक्तस्तद्धि तस्यैव भाव्यम् ।
देवास्सर्वे मुनयस्साधु ताताः तं प्राग्यज्ञैर्यज्ञभागं यजन्ते ॥

अहं ब्रह्म आद्य ईशः प्रजानां तस्माज्जातस्त्वं च मत्तः प्रसूत ।
मत्तो जगज्जङ्गमं स्थावरं च सर्वे वेदास्सरहस्या हि पुत्र ॥

चतुर्विभक्तः पुरुषः स क्रीडति यथेच्छसि ।
एवं स भगवान् स्वेन ज्ञानेन प्रतिबोधितः ॥

एतत्ते कथितं पुत्र यथावदनुपृच्छतः ।
साङ्ख्यज्ञाने तथा योगे यथावदनुवर्णितम् ॥

Colophon:

इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्वणि मोक्षधर्मे नारायणीयसमाप्तिर्नाम नवत्युत्तरशततमोऽध्यायः ॥ मोक्षधर्मोस्समाप्ताः ॥

शान्तिपर्व च सं श्रुत्वा पूजयेद्वाचकं ततः ।
वस्त्रैराभरणैर्माल्यैः गन्धपुष्पाक्षतादिभिः ॥
ब्राह्मणान् भोजयेत्पश्चात् यदा(था)विभवसारतः ।
हरिर्ददाति तत्सर्वं साम्राज्यं मोक्षमेव च ॥

प्लवङ्गनामसंवत्सरज्येष्ठबहुळसप्तम्यां कोठिगोविन्दनायकवर्याय नल्लपाडि वेङ्कटपेरुमळाख्येन शान्तिपर्व संपूर्णं लिखितम् ॥

No. **1948.** महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, $17\frac{7}{8} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 183. Lines, 7 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Śāntiparvan; Adhyāyas 114 to 170.

No. **1949.** महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, $18 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 710. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, good Appearance, old.

Ānuśāsanikaparvan; complete in 249 Adhyāyas An index of 9 pages is added.

Beginning:

युधिष्ठिरः—

शमो बहुविधाकारस्सूक्ष्मश्चोक्तस्त्वयानघ ।
न चैव हृदये शान्तिः अस्ति काचिन्ममानघ ॥

अस्मिन्नर्थे बहुविधा शान्तिरुक्ता त्वयानघ ।
स्वकृतात्मानुशान्तिः स्यात् शमाद्बहुविधादपि ॥

शराचितं शरीरं हि तीव्रव्रणमुदीक्ष्यते ।
शमं नोपलभे वीर दुष्कृतान्यनुचिन्तयन् ॥

रुधिरेणावसिक्ताङ्गं प्रस्रवन्तं यथाचलम् ।
त्वां दृष्ट्वा पुरुषव्याघ्र निदेदा(दद्रुः) वर्षमम्बुदाः ॥

अतः कष्टतरं किन्नु मत्कृतन्तु पितामह ।
इमामवस्थां गमितः प्रत्यमित्रे रणाजिरे ॥

अन्ये नृपतयश्चान्ये सपुत्रास्सहबान्धवाः ।
वयं वा धार्तराष्ट्राश्च काममन्युवशङ्गताः ॥

कृत्वैवं निन्दितं कर्म प्राप्स्यामः कां गतिं नृप ।
सोऽहमार्तिकरो जातः सुहृद्वधकरस्तथा ॥

न शान्तिमधिगच्छामि कुतश्चित्संशितव्रतः ।

भीष्मः—

परतन्त्रः कथं हेतुमात्मानमनुपश्यसि ।
कर्मण्यस्मिन् महाभाग सूक्ष्मं हेत(तु)रतीन्द्रियम् ॥

अत्राप्युदाहरन्तीममितिहासं पुरातनम् ।
संवादं मृत्युगौतम्याः काललुब्धकपन्नगैः ॥

गोतमी नाम काप्यासीत् स्थविराशयसंयुता ।
सर्पेण दष्टं त्वं(स्वं)पुत्रमपश्यद्गतजीवनम् (चेतसम्) ॥

अथ तं लुब्धको राजन् बध्वा सर्पममर्षणः ।
लुब्धको जनको नाम गौतम्यास्समुपानयत् ॥

* * * *

Colophon :

इत्यानुशासनिके पर्वणि गौतमीलुब्धकपन्नगमृत्युकालसंवादो नाम प्रथमोऽध्यायः ॥

End :

न शक्तस्संयुगे हन्तुं साक्षादपि शतक्रतुः ।
स्वच्छन्देन सुतस्तुभ्यं गतः स्वर्गं शुभानने ॥
न शक्तास्तं निहन्तुं हि रणे तं सर्वदेवताः ।
तस्माना(न्मा)तं सरिच्छ्रे(च्छ्रे)ष्ठे शोचस्व कुरुनन्दनम् ॥
वसुने(रे)ष गतो देवि पुत्रस्ते विज्वरा भव ।

वैशम्पायनः—

इत्युक्त्वा(क्ता)सा तु कृष्णेन व्यासेन सत(रि)तां वरा ।
त्यक्त्वा शोकं महाराज स्वदार्यप(धाम्न्यव)ततार ह ॥
सत्कृत्य ते तां सरितं ततः कृष्णमुखा नृपाः ।
अनुज्ञाप्य च ते सर्वे न्यवर्तन्त जनाधिपाः ॥

Colophon :

इति श्रीमहाभारते शतसहस्र्यां वैयासिक्यां शान्तिपर्वणि उत्तमानुशासनिके दानधर्मे भीष्मस्वर्गारोहणप्रसङ्गो नाम एकोनपञ्चाशदुत्तरद्विशततमोऽध्यायः ॥

अस्मिन् पर्वणि य(ये) श्लोका अध्यायाः परिकीर्तिताः ।
अध्यायानान्तु द्विशतं षट्पञ्चाशत्तथैव च ॥
श्लोकानान्तु सहस्राणि द्वादशानुप्र(कीं)र्त्यते ।
पञ्चैतं शतान्याहुरष्टौ षष्टिस्तथैव च ॥

अनुशासनिकप्रथमाध्याये गौतमीलुब्धकपन्नगमृत्युकालसंवादः, अतिथिपूजाविधौ सुदर्शनोपाख्यानम्, विश्वामित्रोपाख्यानम्, वीतहव्योपाख्यानम्, दैवपुरुषकारनिर्णयः, सूक्ष्मेण सकलधर्मनिर्णयः, शुकश-

क्रसंवादः, ब्राह्मणप्रशंसा, चतुर्वेदसंवादः, युधिष्ठिरप्रश्नः, भगवद्भक्तिः संक्षेपेण प्रोक्ता, सनत्कुमारनारदसंवादः, वैकुण्ठसुपर्णसंवादः, ऋषीणां वियोनिसम्भवप्रकारः, मार्कण्डेयनारदसंवादः, पात्रापात्रनिर्णयः, श्राद्धे पात्रापात्रनिर्णयः, धर्माधर्मस्वर्गनिरयप्राप्तिनिर्णयः, अहिंसया ब्रह्महत्त्यानिर्णयः, नानातीर्थमाहात्म्यप्रसङ्गः.

* * * *

प्रत्यक्षागमयोः संस्कारणं भवेदिति प्रश्नः, केचिद्धर्मं नोपसेवन्ते केचिद्धर्ममुपासत इति प्रश्नः, असाधुस्साधुः सन्तोऽसन्तश्च कीदृशा इति प्रश्नः, सभाग्याभाग्यपुरुषप्रश्नः, भीष्मानुज्ञया युधिष्ठिरहस्तिनापुरप्रवेशः, पुनर्भीष्मं प्रति जनार्दनविदुरधृतराष्ट्रादिपौरजानपदैस्सह युधिष्ठिरागमनम्, धृतराष्ट्रं प्रति भीष्मेण शमोपदेशः, भीष्मोक्तकृष्णस्तुतिः, भीष्मयोगेन विशल्यो भवति। योगेनैव मूर्धानं विनिर्भिद्य स्वर्गप्राप्त(प्ति)ः। इत्यानुशासनिके अमी वृत्तान्ताः।

प्लवङ्गनामसंवत्सरे चैत्रशुद्धद्वितीयायां बुधवासरे सायं महाराजाय गोविन्दनायकवर्याय मुक्तामला सुन्दररायेण आनुशासनिकं लिखितम् ॥

No. 1950. महाभारतम्.
MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, 14 × 2 inches Pages. 375. Lines, 15 on a page. Character, Grantha. Condition, good. Appearance, old

Ānuśāsanikaparvan; in 247 Adhyāyas.

No. 1951. महाभारतम्.
MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 106. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, injured, Appearance, old.

Ānuśāsanikaparvan, Adhyāyas 237 to 243 with index, fol. 1*a*. Aśvamēdhaparvan (20*a*), breaks off in the 39th Adhyāya.

No. 1952. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, 28¼ × 2¼ inches. Pages, 23 Lines, 9 on a page. Character, Kanarese. Condition, injured. Appearance, old.

Begins on fol. 42a. The other works herein are Rukmāṅgadacaritram (1a). Hariścandrōpākhyānam (25a), Vāyupurāṇam Lakṣmīsaṁhitā, (55a)

Āśvamēdhikaparvan ; Adhyāyas 1 to 15.

No. 1953. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, 15¾ × 1¾ inches. Pages, 473. Lines, 7 on a page Character, Telugu Condition, good. Appearance, old

Āśvamēdhikaparvan, Adhyāyas 1 to 117 (fol. 1a.)
Āśramavāsaparvan, Adhyāyas 1 to 46 (fol. 172a.)
Mausalaparvan, Adhyāyas 1 to 9 (fol 208a).
Mahāprasthānaparvan, Adhyāyas 1 to 3 (fol. 220a.)
Svargārōhaṇaparvan, Adhyāyas 1 to 5 (fol. 227a.)

Beginning :

नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमम् ।
देवीं सरस्वतीं व्यासं ततो जयमुदीरयेत् ॥

वैशम्पायनः—

कृतोदकन्तु राजानं धृतराष्ट्रं युधिष्ठिरः ।
पुरस्कृत्य महाबाहुरुत्तताराकुलेन्द्रियः ॥
उत्तीर्य तु महाबाहुर्बाष्पव्याकुललोचनः ।
पपात तीरे गङ्गाया व्याधविद्ध इव द्विपः ॥

तं सीदमानं जग्राह भीमः कृष्णेन चोदितः ।
मैवमित्यब्रवीच्चैनं कृष्णः परबलार्दनः ॥
तमार्तं पतितं भूमौ श्वसन्तं च मुहुर्मुहुः ।
ददृशुः पार्थिवा राजन् धर्मपुत्रं युधिष्ठिरम् ॥
तं दृष्ट्वा दीनमनसं गतसत्त्वं नरेश्वरम् ।
भूयश्शोकसमाविष्टाः पाण्डवास्समुपाविशन् ॥
राजा तु धृतराष्ट्रश्च पुत्रशोकाभिपीडितः ।
वाक्यमाह महाबुद्धिः प्रज्ञाचक्षुर्जनेश्वरः ॥
उत्तिष्ठ कुरुशार्दूल कुरु कार्यमनन्तरम् ।
क्षत्रधर्मेण कौन्तेय जितेयमवनी त्वया ॥
भुङ्क्ष्व भोगान् भ्रातृभिश्च सुहृद्भिश्च मनोऽनुगान् ।

End :

त्रिभिर्वर्षैर्महत्पूर्वं कृष्णद्वैपायनः प्रभुः ।
निखिलं भारतं वेदं चकार भगवानृषिः ॥
पित्र्ये पञ्चदश ज्ञेयं नाग(क)लोकेऽष्टषष्ठकम् ।
एतं शतसहस्रं तु मानुषेषु प्रभा(षि)तुम् ॥
नारदोऽश्रावयद्देवान् नसितो देवलः पितॄन् ।
रक्षोयक्षाञ्छुको मर्त्यान् वैशम्पायन एव तु ॥
इतिहासमिमं पुण्यं महार्थं वेदसम्मितम् ।
व्यासोक्तं श्रूयते येन कृत्वा ब्राह्मणमग्रतः ॥
स नरस्सर्वकामांश्च कीर्तिं प्राप्येह शौनक ।
गच्छेत्परमिकां सिद्धिमत्र मे नास्ति संशयः ॥
वासुदेवं स्मरन्विद्वान् पुण्डरीकायतेक्षणः (णम्) ।
भरताध्ययनात्पुण्यादपि पादमधीयता ॥

श्रद्धया परया भक्त्या श्राव्यते चापि येन तु ।
य इमां संहितां पुण्यां पुत्रमध्यापयच्छुकम् ॥

मातापितृसहस्राणि पुत्रदारशतानि च ।
संसारेष्वनुभूतानि यान्ति यास्यन्ति चापरे ॥

हर्षस्थानसहस्राणि भयस्थानशतानि च ।
दिवसे दिवसे मूढमाविशन्ति न पण्डितम् ॥

ऊर्ध्वबाहुर्विरौम्येष न च कश्चिच्छृणोति मे ।
धर्मश्चार्थश्च(श्च) कामश्च स किमर्थं न सेव्यते ॥

न जातु कामान्न भयान्न लोभात्
धर्मं त्यजेज्जीवितस्यापि हेतोः ।
नित्यो धर्मस्सुखदुःखे त्वनित्ये
जीवो नित्यो हेतुरस्य त्वनित्यः ॥

इमां भारतसावित्रीं प्रातरुत्थाय यः पठेत् ।
स भारतफलं प्राप्य परं ब्रह्माधिगच्छति ॥

यथा समुद्रो भगवान् यथा च हिमवान्गिरिः ।
ख्यातावुभौ रत्ननिधी तथा भारतमुच्यते ॥

इमं भारतमाख्यानं यः पठेत्सुसमाहितः ।
स गच्छेत्परमां सिद्धिमिह नास्ति हि संशयः ॥

द्वैपायनोष्ठपुटनिस्सृतमप्रमेयं
पुण्यं पवित्रमथ पापहरं शिवं च ।
यो भारतं समधिगच्छति वाच्यमानं
किं तस्य पुष्करजलैरभिषेचनेन ॥

पुराणवाचको भक्त्या पूजनीयः प्रयत्नतः ।
वस्त्रालङ्कारदानैश्च क्षेत्रदानेन सर्वदा ॥

अज्ञानतिमिरान्धस्य ज्ञानाञ्जनशलाकया ।
चक्षुरुन्मीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

Colophon:

इति श्रीमहाभारते शतसहस्रचां संहितायां वैयासिक्यां स्वर्गारोहपर्व-समाप्तिर्नाम पञ्चमोऽध्यायः ॥

पराभवाभिधानेऽब्दे मार्गशीर्षे सिते शुभे ।
स्वर्गारोहणपर्वापि वीरराघवजस्सुधीः ॥
गोविन्दनायकेन्द्राय व्यलिखद्दुल्लवंशजः ॥

No. 1954. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, $20\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{4}$ inches. Pages, 154. Lines, 11 on a page. Character, Nandināgarī. Condition, injured. Appearance, old.

Āśvamēdhikaparvan, Adhyāyas 2 to 115 (fol. 1*a*.)
Āśramavāsikaparvan, Adhyāyas 1 to 46 (fol. 56*a*.)
Mausalaparvan, Adhyāyas 1 to 9 (fol. 70*a*.)
Mahāprasthānikaparvan, 1 to 3 (fol. 74*a*.)
Svargārōhaṇaparvan, breaks off in the 5th Adhyāya (fol. 75*a*.)

No. 1955. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, $19\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 102. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Āśramavāsaparvan, Mausalaparvan, Mahāprasthānaparvan and Svargārōhanaparvan; complete. Copying finished on the 1st of Śrāvaṇa-śukla in the year Pārthiva.

No. 1956. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf Size, 16¾ × 1½ inches. Pages, 416. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Aśvamēdhaparvan, Adhyāyas 1 to 115 (fol 1a.)

Mausalaparvan. Adhyāyas 1 to 9 (fol. 188b).

Mahāprasthānikaparvan, Adhyāyas 1 to 3 (fol. 205a).

Svargārōhanaparvan (fol 213a.), complete.

अब्दे दुर्मुखिसंज्ञेऽस्मिन् माधवे प्रतिपत्तिथौ ।
कृष्णपक्षे सोमवारे श्रीनिवासस्य प्रीतये ॥
पुरुषोत्तमदासेन लिखितश्चाश्वमेधिकम् ।
गोपालाचार्यविदुषे तन्मोदाय समर्पितम् ॥

No. 1957. महाभारतम्.

MAHĀBHĀRATAM.

Substance, palm-leaf. Size, 17½ × 1⅓ inches. Pages, 86. Lines, 7 on a page. Character. Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Adhyāyas 8 to 198 in the Udyōgaparvan, but many leaves and hence many Adhyāyas are lost in the MS.

No. 1958. महाभारतव्याख्या.

MAHĀBHĀRATAVYĀKHYĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 18⅝ × 1½ inches. Pages, 242. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Ādiparvan, Adhyāyas 1 to 125.

The commentary is by Nīlakaṇṭha, son of Gōvindasūri, and is called Bhāratabhāvadīpa.

यं वक्तुं मुकुरा इवेन्द्रियमनोमायाः पराग्दृश्यतां
निन्युस्तत्थविमादि(त्तदुपाधि) नापि च विराट्सूत्रेशभावं गतम् ।
तं प्रत्यग्दृगदृश्यमक्षयमणुं त्यक्तोपनेत्रत्रयाः
श्रीगोपालमुपास्महे श्रुतिशिरोवल्लीरवैर्दर्शितम् ॥

वाह्य[ा]स्तेनाभिभाषी बहिरुदवासितं पाति तर्कोऽप्रतिष्ठो
मीमांसा प्रातिहार्यं भजति गुणगणं यस्य संख्याति सांख्यः ।
हृत्पीठे योगशुद्धे विलसदु(पनि)षद्वाहवृन्दैः परं मे
भाग्यं श्रीलक्ष्मणार्यो जगति विजयते यस्य वेशारिशवाद्याः ॥

हरिविध(धि)वाशि(सि)ष्ठशक्तिपराशरव्यासशुकदेवान् ।
वैशम्पायनमुग्रश्रवसं च नुमः पुराणगुरुमुख्यान् ॥

कणमु(भ)क्षमक्षचरणं जैमिनिकपिलौ पतञ्जलिं च नुमः ।
श्रीमद्व्यासवचोऽम्बुधिनयसी(शी)करवर्षिणो मुदिरान् ॥

सर्वे विद्येशतामाविश्चिकीर्षू पूर्वपूरुषौ ।
श्रीनारायणधीरेशरूपौ हरिहरौ नुमः ॥

बहून् समाहृत्य विभिन्नदेश्यान् कोशान्विनिश्चित्य च पाठमग्र्यम् ।
प्राचां गुरूणामनुसृत्य वाचम् आरभ्यते भारतभावदीपः ॥

टीकान्तराणीन्दुरविप्रभाणि बाह्यार्थरत्नानि च कासयन्तु ।
अन्तर्निगूढार्थचयप्रकाशे दीपः क्षमो भारतमन्दिरेऽस्मिन् ॥

ईशप्रसादादवितुं स्ववंश्यान् भगीरथेने(व) मया प्रणीता ।
एषा महाभारततीर्थगङ्गा लोकत्रयीचोद्यमलं धुनोतु ॥

इह खलु भगवान् पाराशर्यः परमकारुणिको मन्दमध्यममतीन् अनुगृहीतुं चतुर्दशविद्यास्थानरहस्यानेकत्र(पि)प्रथयिषुः महाभारताख्यमितिहासं प्रणेष्यन् प्रारिप्सितस्य ग्रन्थस्य निष्प्रत्यूहपरिपूरणाय प्रचयगमनाय च कृतं मङ्गळं शिष्यशिक्षायै श्लोकरूपेण निबध्नन् अर्थात्तत्र प्रेक्षवा-

प्रवृत्त्यङ्गमभिधेयादि दर्शयति नारायणमिति । नरोऽविद्यावच्छिन्नं चैतन्यं जीवः । तेन विषयीकृते अनवच्छिन्नचैतन्यरूपे ब्रह्मणि शुक्तौ रजतवत्कल्पितं चराचरम् ।

End:

अत एव नाभिरूपा प्रच्छन्नवेषा तेन हेतुना लक्ष्यालक्ष्या च । इष्टम् आसं तथारुन्धती . . . . सापि कल्याणी सर्वभूतेषु विश्रुता । तथैवमपि अपत्यहेतोः व्याकुले सति सालपितापि तथैव वर्तते । अतस्त्रीणामाप्तोऽति(पि)[स्ति]नास्तीत्याह न हीति । कार्यं भर्तृशुश्रूषा . . . . करोति ॥ ३१ ॥

Colophon:

भावदीपे आदिपर्वणि चतुर्विंशोत्तरद्विशततमः ॥

युष्माकं मातुर्धर्मज्ञतां च वः मातुः युष्मत्सम्बन्धितया धर्मज्ञतां युष्मदीयपरम . . . विज्ञायेत्यर्थः (२) ब्रह्म तत् वेदान्तप्रसिद्धम् । (५) चरतं यत्र वाञ्छितमित्यनेनाप्रति[ग](ह)तगतित्वं द्वयोरपि दत्तं मयेत्यर्थः ॥

इति श्रीमत्पदवाक्य . . . . . दाधुरन्धरचतुर्धरवंशावतंसगोविन्दसूरिसूनोः नीलकण्ठस्य कृतौ भारतभावदीपे आदिपर्वणि खाण्डवदाहार्थप्रकाशे पञ्चविंशोत्तरद्विशततमः ॥

Dated: 12th of Phalguna Kṛṣṇapakṣa in Viśvāvasu. The copyist gives his name as Dulla Paṭṭābhirāma.

No. **1959.** महाभारतव्याख्या.
MAHĀBHĀRATAVYĀKHYĀ.

Substance, paper. Size, $12\frac{1}{8} \times 8$ inches. Pages, 271. Lines, 21 on page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new.

Begins on fol. 1*a*. The other work herein is Mahābhāratasūci 144*a*.

Ādiparvan, with the commentary of Nīlakaṇṭha. Complete in 250 Adhyāyas.

No. **1960.** **महाभारतव्याख्या.**

MAHĀBHĀRATAVYĀKHYĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 17 × 1½ inches. Pages, 439. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Sabhāparvan, complete. Āraṇyaparvan, Adhyāyas **1** to 305. An index, in 3 pages, of the Āraṇyaparvan is added at the end

The commentary is by Nīlakaṇṭha.

Beginning:

बीजाङ्कुरद्रुमसमेश्वरसूत्रविश्वान्
मोक्षाय चिन्तयत यूयमभेदबुद्ध्या ।
दास्याय बीजशतगर्भफलाभमेकं
गोपालमेव कलयाम जगन्निदानम् ॥
जीवे भुजिः स्वर(स)सृष्टवपुर्युजेव
यत्रेशता परधिया निजमायया वा ।
सृष्टैरुपाधिभिरसङ्गचितावपीष्ट(ा)
तस्मिन्ममास्तु रतिआ(रा)त्मनि लक्ष्मणार्ये ॥
प्रणम्य नारायणतीर्थं . . . .
. . . . ।
प्राचां गुरूणां हृदयानुरूपं कुर्मस्सभापर्वणि भावदीपम् ॥

तत्र पूर्वस्मिन् पर्वणि अन्ते शार्ङ्ग(र्ङ्गी)ङ्काः ज्ञानबलादेव वह्निमुखाद्विमुक्ता इत्युक्तम् । तच्च ज्ञानं भगवद्भक्तिबलादेव इति प्रतिपादनायेदं सभापर्व आरभ्यते । तत्र भक्तावपि मत्युत्पादनार्थं भक्तिबलेनैव

पाण्डवानां दिव्यसभालाभाद्यैश्वर्यं, द्वेषेणापि भगवद्ध्यानं भगवत्सायुज्यप्रापकमिति शिशुपालनिर्णयेन ध्यानमाहात्म्यं, निरपराधिष्वपि पाण्डवेषु अभक्तानां दुर्योधनादीनां द्वेषोत्पत्त्या अभक्तदोषाः, द्यूते द्रौपदीत्राणेन भगवतो भक्तपक्षपातित्वं, समर्थानामपि पाण्डवानां सापराधेष्वपि दुर्योधनादिषु अप्रकोपेन भक्तानां तितिक्षा चेति भगवति गुणाश्च दर्शिताः ॥

* * * *

Colophon :

इति श्रीमहाभारते सभापर्वणि सभाख्याने प्रथमोऽध्यायः ॥

End :

न चचाल छलेन शत्रुवचं नाङ्गीकृतवान् ॥ २१ ॥

श्रीशियोक्तौ आशिष्यं प्रयुज्य मन्त्रार्थविचारार्थम् ॥

इत्यारण्यके भारतभावदीपे अरण्यपर्वार्थप्रकाशसमाप्तिर्नाम पञ्चाधिकत्रिशततमोऽध्यायः ॥

श्रीकृष्णश्शरणं ममेति परमो मन्त्रोऽयमष्टाक्षरः ॥

अतः परं विराट्पर्व भविष्यति । यस्यायमाद्यश्लोकः जनमेजयः—

कथं विराटनगरे मम पूर्वपितामहाः ।
अज्ञातवासमुषिता दुर्योधनभयार्दिताः ॥

आरण्यके पर्वणि अमी वृत्तान्ताः—

१. पौराभिगमनम् ।
२. पाण्डवप्रव्राजनम् ।
३. विदुरविवासनम् ।
४. शौनकवाक्यम् ।
५. आदित्यनामाष्टकशतम् ।
६. विदुरागमनम् ।
७. धृतराष्ट्रपरितापः ।
८. विदुरानयनम् ।
९. सुरभीन्द्रसंवादः ।
१०. मैत्रेयागमनं तच्छापकिंमीरवधः ।
११. वृष्णिपाण्डवसमागमः ।
. . . .
मार्कण्डेयपुराणम् ।
मण्डूकोपाख्यानम् ।
आङ्गिरसम् ।
स्कन्दजननम् ।

द्रौपदीसत्यभामासंवादः । द्रौपदीप्रमादः ।
घोषयात्रा । गन्धर्वयुद्धम् । कोटिकाश्यम् ।
दुर्योधनप्रायोपवेशः । रामोपाख्यानम् ।
कर्णदिग्विजयः । धृतराष्ट्रयज्ञः । सावित्र्युपाख्यानम् ।
दूर्वासोपाख्यानम् । मृगस्वप्नदर्शनम् । कुण्डलाहरणम् ।
व्रीहिद्रौणिकम् । आरणेयम् ॥

इत्यारण्यके पर्वणि आख्यानानि समाप्तानि ॥

Dated: Wednesday the 14th of Āṣāḍha-Śuddha in Kīlaka. The copyist's name is Dulla Paṭṭābhirāma.

No. **1961.** महाभारतव्याख्या.

MAHĀBHĀRATAVYĀKHYĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Pages, 68. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Begins on fol. 1*a*. The other work herein is Gītārthaprakāśaḥ 35*a*.

Virāṭaparvan; complete.

The commentary is by Nīlakaṇṭha.

Beginning:

श्रीमद्गोपालमानम्य प्राचीनाचार्यवर्त्मना ।
विराट्प(टप)र्वप्रद्योती भावदीपो वितन्यते ॥

तत्र पूर्वस्मिन् पर्वणि ।

दिष्ट्या पञ्चसु रक्तोऽसि दिष्ट्या ते षट्पदी जिता ।
द्वे पूर्वे मध्यमे द्वे च द्वे चान्त्ये साम्परायिके ॥

इति । शान्तो दान्त उपरतस्तितिक्षुः समाहितो भूत्वा सन्नेवात्मानं पश्यतीति श्रुतिप्रसिद्धेष्वात्मदर्शनसाधनेषु शमादिषु रक्तः । षडूर्मिलक्षण

षट्पदीम्——जातमात्रस्याशना(या)पिपासे, प्ररूढस्य शोकमोहौ, वृद्धस्य जरामृत्यू। इति.

End :

एवञ्च स्नुषात्वेन एनां वरयतो मे ब्रह्मचर्यशुद्धिरपि भविष्यतीत्याह शुद्ध इति। अपि शापात् भार्यार्थे प्रतिग्रहेऽनयोः प्रागेव सम्बन्ध आसीदिति कल्पयतो लोकस्य दुर्वाक्यभयात् अन्वशासत् आज्ञापितवान्। संयोगं विवाहसम्बन्धम्। प्रेषयामास। आह्वानार्थं दूतानिति शेषः। उपप्लव्यं विराटनगरसमीपस्थं नगरान्तरम्। सुरा नानाद्रव्यसाररूपं मद्यं मैरेयं वृक्षरसरूपं मद्यम्। अभ्यभवन् अभिभूताः॥

Colophon :

इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणमर्यादाधुरन्धरचतुर्धरवंशावतंसगोविन्दसूरि-सूनोर्नीलकण्ठस्य कृतौ भारतभावदीपे विराटपर्वार्थप्रकाशः समाप्तिमगमत्॥ [आत्मानमेव च प्राग्यादिति पूर्वेणान्वयः] ॥

इति विराटपर्व समाप्तः(म्) ॥

No. 1962. महाभारतव्याख्या.

MAHĀBHĀRATAVYĀKHYĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 17 × 1½ inches. Pages, 222. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Karṇaparvan ; complete, fol. 1*a* Ānuśāsanikaparvan ; Adhyāyas 1 to 78, fol 24*a*. Bhīṣmaparvan, 91*a*.

The commentary is by Nīlakaṇṭha.

Beginning :

नरनारायणौ नत्वा प्राचीनाचार्यवर्त्मना।
कर्णपर्वार्थविद्योतिभावदीपो वितन्यते॥

ननु विराटादिपर्वचतुष्टयतात्पर्यं क्रमेणार्थलुब्ध्वा(ब्धा)नामर्थः सेवया, नि(नी)त्या, कपटपूर्वकेण कुलवृद्धवधेन, नृशंसानृतपूर्वकेण महागुरुवधेन च सिध्यतीत्युक्तम्; तावतैवार्थनिरूपणं समाप्तम् । अतः परं काममोक्षावेव निरूपणीयाविति कर्णपर्वाणि(दि)त्रयं नारम्भणीयम् इति चेत्; सत्यं यथा धर्मार्थौ निरूपितौ एवं धर्माभासोऽर्थाभात्य(स)श्च निरूपणीयः परिहाराय । एवमधर्मानर्थौ अधर्माभासानर्थाभासौ च निरूपणीयो(यौ) हानाद्ये(यो)पादानाय च । तदर्थमुत्तरग्रन्थः काममोक्षयोः प्रागावश्यकः । तत्र चोरेभ्यः कार्प(प)टिकमार्गमुपदिशतः सत्यवादिनस्सत्यवदने धर्माभासः । एवमविचार्य घ्राणचक्षुषं राक्षसं घ्नतो व्याधस्य हिंस्रत्वमधर्माभासः । तथा शोकहेतुना कुलक्षयेण प्राप्तोऽर्थोऽर्थाभासः । सुप्तानां हननमधर्मः । तत्कृतोऽश्वत्थाम्नोऽभिभवोऽनर्थः । शरणागतरवसैनिकत्राणार्थमन्यायेनापि कृतो ब्रह्मवधो न इतर ब्रह्मवधवदन(र्थ) इत्यर्थः । अपि त्वनर्थाभास(ा)वा(पा)तेन ब्रह्महा भवेत् इत्या(दि) । तथापि वधे दोषाभावस्व(स्म)रणादित्येहा(षा)मर्थानां निरूपणार्थं उत्तरस्सन्दर्भः । आख्यायिका तु सुखप्रतिपत्त्यर्था । तस्मादिदमपि पर्वत्रयमावश्यकमेव ।

* * * *

Colophon :

इति नैलकण्ठीये भारतभावदीपे कर्णपर्वणि प्रथमोऽध्यायः ॥

* * * *

इति भीष्मपर्वणि षोडशोऽध्यायः ॥

यथा सः । मघाविषयगः सोमस्तद्दिनं प्रत्यपद्यतेति यथा पित्र्यं नक्षत्रं तस्य विषयो देशः पितृलोकः तद्गतस्सोमः कुरुपाण्डवयुद्धारम्भदिनमुक्तम् ।

End :

अभिमन्योः सत्त्ववन्तं बलवन्तम् अलातसदृशप्रभम् । भ्राम्यमाणे(णो)-[उ]ल्मुकसममण्डलाकारमित्यर्थः । पुत्रेण उत्तरेण । केसरी सिंहः । प्रगृही-

ताग्रहस्तेन मण्डलीकृतशुण्डाग्रेण । तस्य वेगमिति सम्बन्धः । रथे रथोपरि । तस्य शल्यस्य । बृहतः पुष्टान् । साधुवाहिनः सम्यग्वहनशीलान् । तम(सा)मोहं(हेन)प्रमुक्तम् हस्ताद्भ्रष्टमङ्कुशाकिदं यस्य । इतः पर्वान्तग्रन्थार्थो(र्थः) स्पष्टः । तस्मान्न कृतं व्याख्यानम् ॥

No. 1963. महाभारतव्याख्या.

MAHĀBHĀRATAVYĀKHYĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 17½ × 1¼ inches. Pages, 514. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Śāntiparvan ; complete.

The commentary is by Ānandapūrṇamunīndra *alias* Vidyāsāgara, pupil of Abhayānandapūjyapāda.

Beginning:

यः श्वेतत्वमुपागतः कृतयुगे त्रेतायुगे रक्तताम्
युग्मे यः कपिलो (लः) कलौ च भगवान् कृष्णत्वमभ्यागतः ।
यं वेदान्तविदो वदन्ति मुनयो यो योगिभिर्गीयते
स ब्रह्मा यदि वा हरो यदि हरिर्योऽसौ स तस्मै नमः ॥

. . . . रमुग्धस्मेरवक्त्रारविन्दा
मधुकरमृदुधीरप्रोल्लसत्सप्ततन्त्री ।
मधुपतिरिव बृन्दाराधितश्रीपदाब्जा
वदनकुहरबृन्दे नृत्यतां भारती नः ॥

राजधर्मद्वारा त्रिवर्गं श्रुत्वा तत्र गूढोक्तमपवर्गं विस्तरेण बुभुत्सुर्युधिष्ठिरः चोदयति भीष्मम् धर्माः पितामहेनेति । धर्मा अध्ययनाध्यापनयजनयाजनदानप्रतिग्रहयुद्धप्रजापालनदण्डप्रणयनकृषिगोरक्ष्यवाणिज्यद्विजशुश्रूषारूपाः । पितामहेन गौरवस्नेह . . . क्यसूचनाय पितामहे-

नेत्युक्तम् । राजनियोगात् वर्णधर्मप्रवृत्ति(:) राजधर्माश्रिता । शुभाः हितकराः । इदानीमाश्रमिणां ब्रह्मचर्यादीनां धर्मं श्रेष्ठं सर्वेषां साधारणमुत्कृष्टफलं च वक्तुमर्हसीत्यर्थः । मोक्षधर्मस्योत्तमत्वं वक्तुमितरधर्मस्य निकृष्टत्वमाह सर्वत्रेति ॥

* * * *

Colophon:

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यसागरमुनिविरचिते व्याख्यानरत्ने शान्तिपर्वणि मोक्षधर्मे प्रथमोऽध्यायः ॥

End:

उत्तराध्याये विरूढं दशरात्रस्यैकं पदं व्याख्यायते दशरात्रसम्बन्धित्वेन यथा विरूढमङ्कुरितं भवति तथायमाह दाकृतः मुक्त इत्यर्थः । इतः परं तत्र व्याख्येयानि पदानि व्याख्यायन्ते । क्षाम्य क्षमां कुरु अभिमुखाभिमुख्ययोग्य सौम्यानतिक्रम्यालङ्घनीय । तस्य चेति । तस्य नागस्य क्लेशकरणं पीडाकरं कार्यं रथोद्वहनं समाहितम् । तस्मै स्वस्त्यस्तु । स्वगुणैर्गभस्ति(भि)स्त्वं प्रकाशितश्शशाङ्ककरसंस्पर्शैश्शशाङ्ककिरणवत्सुखकरैरात्मन्यात्मप्रकाशिभिर्द्वयोरन्यरूपप्रकाशितैरनुपमैरित्यर्थः । एकचक्रं कालचक्रः शुके(क्ले)तामसित इति यस्य वारिधरोदधेः मेघ[घ]जलमधः(निधेः) पाद इव पादो देहभागश्शुक्ले प्रकाशात्मन्यादित्ये तामसितस्तमोयुक्त इव उपसवितुराच्छादकत्वात्तत आकृष्य वर्षासु प्रावृषीत्यर्थः । शुचिनादीत्येन प्रत्यादत्तं विसृजति प्रत्यादित्यप्रतीकाशः द्वितीयभास्कर इव प्रकाशमानः । अनिलसखो वह्निः स(सं)हिता वैदिकी अन्तरभिद्रुता मनसा जप्ता असन्निधिः कुसूलनिहितधान्यरहितः । उञ्छाशिलाशनः क्षेत्रव्रीह्यादिषु स्वामिभिरपकृत्ये(त्ते)षु तत्र पतितां मञ्जरीमादाय तत्र निक्षिप्य पक्षिभिः भक्ष्यते । तत्र पतितधान्यपतितायाशनशीलः । अन्वर्थोपगतेस्सम्प्रेषणमाज्ञाकरणं नियोजनं प्रवर्तनं तैर्हेतुभिः स्मरणीयोऽस्मि । नातिरिक्ता

नाधिकाः परिगणितोञ्छशिलाशनः । पक्षान्तरे द्वात्रिंशत्रु(त्तु)गृहस्थानामिति पर(रि)चितमनतिक्रम्योञ्छशिलाशन आसीदित्यर्थः ।

Colophon:

इति त्र्यशीत्युत्तरशततमोऽध्यायः ॥

उदश्वदजपत्तनस्तपदमर्त्यकल्पोऽविनी-
तरागपरिपन्थिनीममृतबिन्दुनिष्यन्दिनीम् ।
अपारगुणगुम्भितामनिशम(स्कृत योऽ)स्य रीत्यो(विद्यो)दधे-
रुपासत विपश्चितं(तः)स्मरणभारतीचातुरीम् ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्याभयानन्दपादपूज्यपादशिष्येणानन्दपूर्णमुनीन्द्रेण विद्यासागरापरनामधेयेन विरचितायां व्याख्यानरत्नमाल्यां शान्तिपर्वणि मोक्षधर्म(टि)प्पणिका समाप्ता ॥

Dated: Tuesday the 9th of Kārtika-Śuddha in Parābhava. The copyist's name is Mukkamalla Nuñjirarāma.

No. **1964.** महाभारतव्याख्या.

MAHĀBHĀRATAVYĀKHYĀ.

Substance, paper Size, $15\frac{3}{4} \times 8\frac{1}{4}$ inches. Pages, 481. Lines, 16 on a page. Character, Telugu Condition, much injured. Appearance, old.

Śāntiparvan ; complete in 188 Adhyāyas.

The commentary is by Nīlakaṇṭha.

No. **1965.** महाभारतव्याख्या.

MAHĀBHĀRATAVYĀKHYĀ

Substance, palm-leaf. Size, $16\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{4}$ inches. Pages, 98. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, slightly injured. Appearance, old.

Āśvamēdhikaparvan ; complete.

The commentary is by Nīlakaṇṭha.

Beginning:

श्रीमद्गोपालमानम्य प्राचीनाचार्यवर्तिना ।
आश्वमेधिकभावार्थः श्रीकृष्णेन प्रकाश्यते ॥
अश्विस्तुत्यार्थयायाताष्टावक्रीयेषु सूत्रितम् ।
सनत्सुजाते विवृतं गीतायां विपुलीकृतम् ॥
मोक्षधर्मेषु च पुनर्नानाख्यानोपबृंहणैः ।
अतीव व्याकृतं प्रत्यगात्मतत्त्वमनाकुलम् ॥
यज्जिज्ञासोदयो(या)यैव जपदानादयः स्मृताः ।
आनुशासनिके सम्यक् चित्तदोषविनाशकाः ॥
यत्र प्रावण्यलाभाय वैराग्योदयसिद्धये ।
कुरुक्षयादिको . . . वृत्तान्त उपवर्णितः ॥
तदेव स्पष्टमात्रोपसंहृरव्यदेशतः ।
आत्मतत्त्वं विवृणुते मुनिराख्यानकैस्त्रिभिः ॥

आख्यानत्रयं च संवर्तमरुत्तोयम्, कृष्णधर्मसंवादः, कृष्णार्जुनसंवादश्च । तत्राद्यः काश्यां मृतस्य मुक्तिं लिङ्गेनैव सूचयित्वा ईश्वराराधनादिना धर्मेणैव धनं लब्ध्वा आत्मशुद्धये यष्टव्यमित्युक्तम् । द्वितीये शास्त्रार्थसूत्रणं तृतीये तद्विवरणं चेति । तत्रोर्ध्वम् उतङ्कीस्थावकन्याद्याख्यानैः सामोपयोगिगुरुशुश्रूषामहा[म]हिंसात्मकयज्ञनिन्दाद्वि(दि)च यथायथं तात्पर्यविषयतया ज्ञेयम् । तत्रायमाद्यः श्लोकः नारायणमिति ।

"आपो नारायणः (इति)प्रोक्ता आपो वै नरसूनवः ।
अयनं तस्य(ताः) प्रोक्तं तेन नारायणः स्मृतः ॥"

इति स्मृतेः, "आपः पुरुषवचसः" इति श्रुतेश्चाम्भःप्रधान(नं)भूतं(त)पञ्चकम् । म(न)रेणान्तर्यामिणा सृष्टं नारम् । तत्सृष्ट्वा । तदेवानु (प्राविशत् । तदनु) प्रविश्य । (सच्च त्यच्चाभव) दिति श्रुतेः; स्रष्टा प्रवेष्टा च नारायण ईश्वरः । स एव प्रविश्योपाधिधर्मानभिमन्यमानो नरो जीवः

नाम्यामु(नरेषू)त्तमो नरोत्तमः । कार्यकारणोपाधिद्वयनिर्मुक्तः स चेष्टा च परमात्मा एतत्रयं तत्स्वरूपप्रकाशितम् । सरस्वतीं देवीं च प्रणम्य जयं महाभारताख्यमितिहासम् । सर्वं श्रुतिस्मृतिसारभूतमुदीरयेदिति तस्यार्थः । एतेन तत्त्वमस्यादिवाक्यं च ब्रह्माभेदोपथ(पाधि)प्रतिपाद्यो दर्शितः । वैशम्पायन उवाच । "कृतोदकन्तु राजानम्" इति ॥

End:

यदिष्टं वेदेन गृह्णन्ति नान्यथा ते परिपुष्टिकाः । पाठान्तरे परिपुष्टिका अपि त एव व्यासंख्यानास्तत्कालमात्रसङ्ग्रहः । अप्रक्षाला इति पाठे शेषहीनाः । चिन्तायज्ञं मानसयज्ञं सङ्कल्पमात्रेणैव देवान् ऋषींश्च तर्पयिष्यामीत्यर्थः । स्पर्शयज्ञमुपाहु(त)द्रव्यत्वात् स्पर्शेनैव तास्तर्पयिष्यामि, एवं-दृष्टियज्ञोऽपि ज्ञेयः । कलावित्यादि शेषकथाक्रोधजपस्योत्कर्षवर्णनार्थम् । पिठरं पात्रं धर्म आविश तृतत(?)पयः पीतवानित्यर्थः । रोषणे त्वमेव मिथ्यारोषस्य जितत्वात्त्वया ।

Colophon:

इति श्रीगोविन्दसूरिसूनोः नीलकण्ठस्य कृतौ भारतभावदीपे आश्वमेधिकपर्वार्थप्रकाशः समाप्तिमगमत् ॥

No. **1966.** महाभारतव्याख्यानम्—लक्षाभरणम्.

MAHĀBHĀRATAVYĀKHYĀNAM:
LAKṢĀBHARANAM.

Substance, palm-leaf. Size, 17 × 1½ inches. Pages, 98. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Incomplete

A commentary on certain difficult stanzas in the Mahābhārata which are called Vyāsaghaṭṭa commonly.

Beginning:

अथ सभापर्वणि श्लोकाः—

ऐक्यसंयोगसमवायविशारद इति। नानावाक्यैराग्नेयोऽष्टाकपालो भवति इत्यादिभिरेकं प्रधानं दर्शपूर्णमासादियागजन्यमपूर्वमुत्पाद्यते, संयोगोऽपि कर्मणामङ्गाङ्गीभावः, नानात्वं यागदानहोमानां भेदः, समवायस्सन्धिः प्रसिद्ध एव ।

पञ्चावयवयुक्तस्य वाक्यस्य गुणदोषवित् ।

वाक्यावयवान् पञ्चैव मोक्षधर्मे वक्ष्यति । सूक्ष्म[illegible]संज्ञाक्रमनिर्णयप्रयोजनवन्त इत्यर्थः ॥

End:

एकमुक्तलक्षणं ब्राह्मणमनुत्साद्यापरित्याज्यादगम्य प्राज्ञः पण्डितो भवति न तु वेदपाठनात् । नित्यदानमध्ययनं यज्ञश्चेत्येतत्सर्वं ब्राह्मणमलोभाद्धेतोः प्रवर्तते विद्वत्सु[illegible] ।

सत्यामप्यच्यवमानानां सङ्कल्पो वितथो भवेत् ।
ततो यज्ञः प्रतायेत सत्येनैवावधारणात् ॥

निमित्तात्सत्यस्यैवावधारणायैव यज्ञः । प्रतायेत विस्तीर्येत, यज्ञः सत्यज्ञानार्थमेव यज्ञः क्रियते विद्वद्भिरित्यर्थः । विद्वान् बहुपठः ॥

No. 1967. महाभारतसूची.

MAHĀBHĀRATASŪCĪ.

Substance, paper. Size, 12⅛ × 8 inches. Pages, 499. Lines, 18 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new.

This contains the index of the following Parvans :—

Ādiparvan (144*a*), Sabhāparvan (216*a*), Āraṇyaparvan (232*a*,) Udyōgaparvan (311*a*), Drōṇaparvan (350*a*).

Beginning :

अस्मिन् प्रथमाध्यायप्रारम्भे श्रीविष्णुध्यानम्, भारतस्य पञ्चजत्वेन निरूपणम्, एतच्छ्रवणे शतगोदानफलमिति, एतत्पठने सर्वतीर्थावगाहनफलमिति भारतस्तुतिः, व्यासस्तवः, एतद्ग्रन्थारम्भे नारायणादिवन्दनपूर्वकं ग्रन्थप्रवचनम्, पौराणिकस्योग्रश्रवसः नैमिशारण्ये शौनकमुनेस्सत्रस्थितमहर्षीन् प्रत्यागमनकथनम्, भारतकथाप्रवचने सूतवरणकथनम्। सूतः मुनीनभिवाद्य तदनुज्ञया उपविष्टवान् इति कथनम्, कुतो भवदागमनमिति ऋषिप्रश्नः, जनमेजयसर्पयागे वैशम्पायनकथितभारतकथाः श्रुत्वा तीर्थानि परिक्रम्य समन्तपञ्चकं गत्वा भवत्समीपमागतोऽस्मीति सूतोत्तरम् ॥

* *

Colophon :

इति आदिपर्वसूचिका ॥

End :

सः कः ममाचक्ष्वेत्यर्जुनप्रश्नः, हे पार्थ प्रजापतीनां प्रथमं शङ्करं दृष्टवानसि। तं शरणं गच्छ स्तुत्वा नमस्कुरुष्वेति महादेवकृतत्रिपुरसंहारादिकं चतुर्मुखप्रमुखलेखकृतमहेश्वरस्तुतिं च तत्फलं च सर्वमुपदिश्य शतरुद्रीयपठनात् त्र्यम्बके प्रसन्ने सति वरान् कामान् लभते। ते गोप्ता जनार्दनः तव पराजयो नास्तीत्यर्जुनमुक्त्वा पराशरसुतो यथागतं जगाम। सञ्जयः धृतराष्ट्रस्य सर्वमेतदाख्याय कर्णवैशसं द्रष्टुं शिबिराय पुनः प्रयात इति कथनम् ॥

इति द्रोणपर्वसूचिका सम्पूर्णा ॥

No. 1968. हरिवंशम्.
HARIVAMŚAM.

Substance, palm-leaf. Size, 18½ × 1¾ inches. Pages, 486 Lines, 9 on a page. Character, Telugu Condition, good. Appearance, old.

Breaks off in the 178th Adhyāya

This is a supplement to the Mahābhārata, and deals with the story of Kṛṣṇa and his descendants

Beginning:

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥
विघ्नध्वान्तनिवारणैकतरणिर्विघ्नाटवीहव्यवाट्
विघ्नव्याळकुलेन्द्रमत्तगरुडो विघ्नेभपञ्चाननः ।
विघ्नोत्तुङ्गगिरिप्रभेदनपविः विघ्नाब्धिकुम्भोद्भवः
विघ्नाघौघघनप्रचण्डपवनः विघ्नेश्वरः पातु माम् ॥
इन्दिराकुचपाटीरपङ्कसङ्कलितोदरः ।
दद्यादमन्दमानन्दमचिरान्नो नृकेसरी ॥
कृष्णः करोतु कल्याणं कंसकुञ्जरकेसरी ।
काळिन्दीजलकल्लोलकोलाहलकुतूहली ॥
चक्रं यस्य भुजे गभस्तिललितं विद्युत्प्रभं राजि(ज)ते
शम्भो यस्य विराजि(ज)ते करतले सम्पूर्णचन्द्रप्रभः ।
माला यस्य सचम्पका सतिलका साशोकनीलोत्पला
सो नः पातु षडर्धविक्रमगतिस्त्रैलोक्यनाथो हरिः ॥
यो विद्याद्यैरशेषैर्मनसि विनिह(हि)तैः क्लेशसंज्ञैस्त्रिदोषैः
अस्पृश्यो निर्गुणत्वात् परमगुरुरयं कर्मभिस्तत्फलैर्वा ।
सर्वज्ञत्वादियुक्तो निरतिशयसुखप्राप्तिहेतुर्यतीनां
सोऽनादिर्वासुदेवश्शमयतु दुरितं सर्वजन्मार्जितं वः ॥
नमस्ते पुण्डरीकाक्ष नमस्ते विश्वभावन ।
नमस्तेऽस्तु हृषीकेश नमः पुरुषपूर्वज ॥
आद्यं पुरुषमीशानं पुरुहूतं पुरुष्टुतम् ।

* * * *

नमस्कृत्य हृषीकेशं चराचरगुरुं हरिम् ।
नैमिशारण्यकुलपतिः शौनको नाम विश्रुतः ॥
पप्रच्छ सूतं धर्मात्मा सर्वशास्त्रविशारदम् ।
श्रीशौनकः—
सौते सुमहदाख्यानं भवता परिकीर्तितम् ।
भारतानाञ्च सर्वेषां पार्थिवानां तथैव च ॥
देवानां दानवानाञ्च गन्धर्वोरगरक्षसाम् ।

* * * *

विचित्रांश्च कथायोगान् जन्म चाग्र्यमनुत्तमम् ।
कथितं भवता पुण्यं पुराणं सूक्ष्मया गिरा ॥
मनःकर्णसुखं तन्मां प्रीणात्यमृतसंमितम् ।
तत्र जन्म कुरूणाञ्च त्वयोक्तं रोमहर्षणम् ॥
न तु वृष्ण्यन्धकानाञ्च तद्भवान् प्रब्रवीतु मे ।
सूतः—
जनमेजयेन सत्पृ(म्पृ)ष्टः शिष्यो व्यासस्य धर्मवित् ।
धर्मवत्कथयामास कुलं तेषां सविस्तरम् ॥
तत्तेऽहं सम्प्रवक्ष्यामि वृष्णीनां वंशमादितः ।

* * * *

Colophon:

इति श्रीमहाभारते हरिवंशे माथुरे प्रथमोऽध्यायः ॥

* * * *

इति श्रीहरिवंशे बाणासुरचरिते सप्तसप्तत्युत्तरशततमोऽध्यायः ॥

End:

एवंविधानि रूपाणि निमित्तानि निशामयन् ।
बाणो बलमदोन्मत्तो विस्मयं नाधिगच्छति ॥
विचेतास्त्वभवत्प्राज्ञः कुम्भाण्डस्तत्त्वदर्शिवान् ।
बाणस्य सचिवस्तत्र कीर्तयन् बहु किल्बिषम् ॥
उ . . . .

No. 1969. हरिवंशम्.

HARIVAṀŚAM.

Substance, palm-leaf. Size, 15½ × 1⅜ inches. Pages, 265. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, much injured. Appearance, old

Adhyāyas 1 to 57.

No. 1970. हरिवंशम्.

HARIVAṀŚAM.

Substance, palm-leaf Size, 19 × 1½ inches Pages, 439. Lines, 9 on a page. Character, Telugu Condition, good Appearance, old.

Adhyāyas 124 to 332.

Beginning :

वैशम्पायनः—

ततः काले व्यतीते तु रुक्मी महति वीर्यवान् ।
दुहितुः कारयामास स्वयंवरमरिन्दमः ॥
तत्राहूताश्च राजानो राजपुत्राश्च रुक्मिणा ।
समाजग्मुर्महावीर्या नानादिग्भ्यश्श्रियान्विताः ॥
तत्राजगाम प्रद्युम्नः कुमारैरपरैर्वृतः ।
सहितं चकमे कन्यासहितां शुभलोचनाम् ॥
शुभाङ्गी नाम वैदर्भी कान्तिद्युतिसमन्विता ।
पृथिव्यामभवत्ख्याता रुक्मिणस्तनया तथा ॥
उपविष्टेपु सर्वेषु पार्थिवेषु महात्मसु ।
वैदर्भी वरयामास प्रद्युम्नमरिमर्दनम् ॥
स हि सर्वास्त्रकुशलस्सिंहसंहननो युगा(वा) ।
रूपेणाप्रतिमो लोके केशवस्यात्मजोऽभवत् ॥

* * *

Colophon :

इति श्रीहरिवंशे रुक्मिवधो नाम चतुर्विंशत्युत्तरशततमोऽध्यायः ॥

End:

द्वैपायनोष्ठपुटनिस्सृतमप्रमेयं पुण्यं पवित्रमथ पापहरं शिवञ्च ।
यो भारतं समधिगच्छति वाच्यमानं किं तस्य पुष्करजलैरभिषेचनेन ॥
यो गोशतं कनकशृङ्गखुरं ददाति विप्राय वेदविदुषे विनयान्विताय ।
पुण्याञ्च भारतकथां य इमां शृणोति तुल्यं फलं भवति तस्य च तस्य चैव ॥

इत्युक्त्वा विररामैव व्यासशिष्यो महातपाः ।
जनमेजयस्तु राजर्षिर्विष्णोर्वंशमनुत्तमम् ॥
श्रुत्वा शशास च नृपो राज्यं नि हि(ह)तकण्टकम् ।

Colophon:

इति श्रीहरिवंशे द्वात्रिंशदुत्तरत्रिशततमोऽध्यायः ॥

No. **1971.** हरिवंशम्.
HARIVAMŚAM.

Substance, paper. Size, $11\frac{3}{4} \times 7\frac{3}{4}$ inches. Pages, 832. Lines, 20, on a page Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new.

Adhyāyas 1 to 142.

Beginning:

नमस्ते पुण्डरीकाक्ष नमस्ते विश्वभावन ।
नमस्तेऽस्तु हृषीकेश महापुरुष पूर्वज ॥
श्रीशौनकः—
सौते सुमहदाख्यानं भवता परिकीर्तितम् ।
भारतानाञ्च सर्वेषां पार्थिवानां तथैव च ॥

*   *   *   *

तत्र जन्म कुरूणां वै त्वयोक्तं रौमहर्षणे ।
न तु वृष्ण्यन्धकानां वै तन्मे प्रब्रूहि पृच्छतः ॥

* * * *

Colophon:

इति श्रीमहाभारते खिले हरिवंशे संहितायामादिसर्गो नाम प्रथमोऽध्यायः ॥

End:

यथैवेन्द्रवतां यातः स्वयमिच्छन् जनार्दनः ।
तथैव भ्रातुरिन्द्रस्य सम्मानं कर्तुमर्हति ॥
ज्येष्ठे(ष्ठ) मेवे(ते)न देवेन नारब्धं किं पुरा मुने ।
अथेदानीमापिछेत्स्य(पीच्छेत्स) ज्येष्ठन्तु मधुसूदनः ॥
मुनिश्रितं वलरिपुमीक्ष्य नारदो विसर्जितस्त्रिदशवरेण धर्मवित् ।
ययौ पुरीं यदुवृषभाभिरक्षितां कुशस्थली धृतिमतिमान् तपोधनः ॥

Colophon:

इति श्रीहरिवंशे पारिजातापहरणे द्विचत्वारिंशच्छततमोऽध्यायः ॥

No. 1972. हरिवंशम्.
HARIVAMŚAM.

Substance, paper Size, 11¾ × 7¾ inches Pages, 787 Lines, 25 on a page Character, Telugu Condition, good Appearance, old.

Adhyāyas 143 to 334 This seems to be the continuation of the MS. described under the last number.

Beginning:

वैशम्पायनः—
अथेत्य द्वारकां रम्यां नारदो मुनिसत्तमः ।
ददर्श पुरुषश्रेष्ठं नारायणमरिन्दमम् ॥

सुवेश्मनि समासनिं सहितं सत्यभामया ।
विराजमानं वपुषा सर्वतेजोऽतिगामिना ॥
तमेवार्थं महात्मानं चिन्तयन्तं दृढव्रतम् ।
केवलं योजयन्तश्च वाक्यमात्रेण भामिनीम् ॥
दृष्ट्वैव नारदं देवः प्रत्युत्थाय ह्यधोक्षजः ।
पूजयामास च तथा विधिदृष्टेन कर्मणा ॥

* * * *

Colophon:

इति श्रीहरिवंशे पारिजातापहरणे त्रिचत्वारिंशच्छततमोऽध्यायः ॥

End:

इत्युक्ता(त्वा) विररामैवं व्यासशिष्यो महातपाः ।
जनमेजयस्तु राजर्षिः विष्णुभक्तिं समुद्वहन् ॥
शशास च नृपो राजा राज्यं निहतकण्टकम् ।

Colophon:

इति श्रीहरिवंशे श्रीमहाभारते शतसहस्रिकायां संहितायां वैयासिक्याम् आश्चर्यपर्वणि खिलेषु श्रीपारणीये पारणविधिर्नाम चतुस्त्रिंशाधिकत्रिशततमोऽध्यायः ॥

Dated:—1832, March 28.

देवरकोण्ड वीरेश्वरशास्त्रिणा लिखितम् वारणासि रामस्वामिशास्त्रिणा च-

---

No 1973. हरिवंशम्.

HARIVAṀŚAM.

Substance, palm-leaf. Size, 16½ × 1½ inches. Pages, 552. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Adhyāyas, 1 to 123.

पराभवनामसंवत्सरे माघशुद्धदशम्यां द्वितीययामे राजश्रीगोविन्दनायकवर्याय मुक्कुमुलसुन्दरामेण लिखितं संपूर्णम् ।

No. 1974. इतिहाससमुच्चयः.

ITIHĀSASAMUCCAYAḤ

Substance, palm-leaf. Size, 14⅞ × 1⅜ inches. Pages, 228. Lines, 6 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Complete in 33 Adhyāyas.

This is a compilation from the Mahābhārata of certain interesting moral stories to be found therein.

Beginning:

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

* * *

पाराशर्यवचस्सरोजममलं गीतार्थगन्धोत्कटं
नानाख्यानककेसरं हरिकथासंबोधनाबोधितम् ।
लोके सज्जनषट्पदैरहरहः पेपीयमानं मुदा
भूयाद्भारतपङ्कजं कलिमलप्रध्वंसि नः श्रेयसे ॥

* * *

कृष्णद्वैपायनं व्यासं विद्धि नारायणं प्रभुम् ।
को ह्यन्यः पुण्डरीकाक्षान्महाभारतकृद्भवेत् ॥

End:

अजममरममेयं यो(ध्ये)यमाद्यन्तशून्यं सगुणमगुणमाद्यं स्थूलमत्यन्तसूक्ष्मम् ।
निरुपममुपमानं सर्वलोकेश्वराणां तमहमुभयरूपं संप्रपन्नोऽस्मि विष्णोः ।

द्वात्रिंशदो(ताधु)नाख्यानैर्विचित्रैः पुण्यवर्धनैः ।
अलङ्कृतंस(तस्स)माप्तोऽयमितिहाससमुच्चयः ॥

Complete in 34 Adhyāyas.

This is another compilation from the Mahābhārata similar to Itihāsasamuccaya.

Beginning :

प्रणिपत्य जगन्नाथं नारायणमनामयम् ।
इतिहासोत्तमं पुण्यं प्रवक्ष्यामि यथातथम् ॥
इतिहासोत्तमं . . . . . . यैर्निषेवितम् ।
यः पठेन्नियतो नित्यं सोऽपि पापैः प्रमुच्यते ॥
इतिहासोत्तमोऽयं वै नित्यं श्रद्धासमन्वितैः ।
श्रोतव्यः पण्डितैस्सम्यक् परत्र हितकाङ्क्षिभिः ॥
अष्टादशपुराणेषु श्रुश्रुषुर्विधिपूर्वकम् ।
यत्फलं जायत पुंसां तदस्य श्रवणाद्भवेत् ॥
धर्मार्थकाममोक्षाख्यं फलमाकाङ्क्षता सदा ।
नरेणादरणीयोऽयमितिहासोत्तमः परः ॥

End :

इतिहासोत्तमं (मः)पुण्यः सेव्यतां हितकाङ्क्षिणा ।

* * *

Colophon :

इति इतिहासोत्त नुक्रमणिका नाम चतुस्त्रिंशति (त्त)मोऽध्यायः ॥

समाप्तश्चेतिहासोत्तमः ॥
इतिहासोत्तममिदमार्यज्ञानसिद्ध्यै पुराणं संपूर्णम् ॥

No. **1979.** कुशलवोपाख्यानम्.
KUŚALAVŌPĀKHYĀNAM.

Pages, 67. Lines, 22 on a page.

Begins on fol. 147*a* of the MS. described under No. 855.

Adhyāyas 1 to 13, complete.

This is a portion of the Āśvamedhikaparvan of the Jaiminibhārata and treats of the heroic deeds of Kuśa and Lava.

Beginning :

जनमेजयः—

चित्रमुक्तं महाभाग यद्रामकुशयोर्भृशम् ।
तद्वक्तुमर्हसि त्वञ्च श्रोतुं कौतूहलं हि मे ॥

जैमिनिः—

शृणु राजन् महाबाहो रामस्य चरितं महत् ।
विस्तरेण यथा सर्वं वदतस्तन्निशामय ॥
रामस्तु रावणं हत्वा कुम्भकर्णं महाबलम् ।
अतिकायातिगान् घोरान् मेघनादमुखान्रणे ॥
सीतामग्निमुखाच्छुद्धामादाय स्वपुरं ययौ ।
विभीषणेन वीरेण लक्ष्मणेन महात्मना ॥

End :

जैमिनिः—

युद्धञ्च पुत्रयोर्यद्वत्पुरा चक्रे तदा रघुः ।
तद्वत्पार्थस्य कर्णस्य युद्धं प्रावर्तताद्भुतम् ॥
पारिक्षिताय सकलं कथयामास जैमिनिः ।
तथा युष्मभ्यमाख्यातं मयान्ये मुनिपुङ्गवाः ॥
नाखा(ख्य)तापातितं युद्धं वाल्मीकिः पितृपुत्रयोः ।
युगान्ते वर्तमाने त्वं द्वापरे तु भविष्यति ॥
इदमाख्यानकं रम्यं मे(ये)शृण्वन्ति नरोत्तमाः ।
ते पुत्रपौत्रैर्नन्दन्ते लभन्ते वैष्णवं पदम् ॥

Colophon :

इति श्रीजैमिनिभारते आश्वमेधिकपर्वणि कुशलवोपाख्याने त्रयोदशोऽध्यायः ॥

No 1980. कुशलवोपाख्यानम्.

KUŚALAVŌPĀKHYĀNAM.

Substance, palm-leaf. Size, 16¾ × 1½ inches. Pages, 56. Lines, 7 on a page. Character, Grantha. Condition, slightly injured. Appearance, old.

Begins on fol. 1*a*. The other work herein is Mārutimairāvaṇacaritram 29*a*.

Complete in 12 Adhyāyas.

The copying of this MS. is said to have been begun on the 20th of Vaiśākha in Tārana and completed on the 5th of Āni by Cōtlūr Tātayyaṅgar of Dūsi also known as Śathakōpapuram, a village in the North Arcot district.

End:

इत्येवमुक्तो भगवान् तामादाय ययौ मुनिः ।
उत्थाय राघवश्श्रीमान् सानुजस्सहसैनिके (क)ः ॥
सपुत्रभार्यस्साश्वश्च अयोध्यां प्रविवेश ह ।
समाप्य च क्रतु(तो)श्शेषं समग्रं वरदक्षिणम् ॥
ब्राह्मणेभ्यो धनं दत्वा नित्यश्रीसहितस्तदा ।
दशवर्षसहस्राणि दशवर्षशतानि च ॥
रामो दाशरथिश्श्रीमान् राज्यमेव चकार सः ।
इदमाख्यानतत्पु(कं पु)ण्यं ये शृण्वन्ति नरोत्तमाः ॥
ते लभन्ते महाराज तद्विष्णोः परमं पदम् ।

Colophon:

इति श्रीजैमिनिभारते आश्रमवासपर्वाणि कुशलवोपाख्याने द्वादशोऽध्यायः ॥

No. 1981. कुशलवोपाख्यानम्.

KUŚALAVŌPĀKHYĀNAM.

Substance, palm-leaf. Size, 14½ × 1½ inches. Pages, 76. Lines, 6 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Begins on fol. 105*a*. The other works herein are Nalōpākhyānam 1*a*, Hariścandrōpākhyānam 53*a*, Pādmapurāṇam 82*a*.

Complete in 12 Adhyāyas.

No. 1982. ज्ञानवासिष्ठम्.

JÑĀNAVĀSIṢṬHAM.

Substance, palm-leaf. Size, 17⅞ × 1½ inches. Pages, 99. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new.

Adhyāyas 1 to 13, consisting of Vairāgya, Mumukṣutva and Utpatti Prakaraṇas. 14th is incomplete;

This is an epitome in 44 Sargas of the big Vāsiṣṭharāmāyaṇa. The name of the compiler is given as Kāśmīrapaṇḍita in the MS. described under No. 1983. It is also called Laghuyōgavāsiṣṭha.

Beginning:

ओं नमः प्रणवार्थाय शुद्धज्ञानैकमूर्तये ।
निर्मलाय प्रसन्नाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥
दिवि भूमौ तथाकाशे वहिरन्तश्च मे विभुः ।
यो विभात्यवभासात्मा तस्मै सर्वात्मने नमः ॥
अहं बद्धो विमुक्तस्स्यामिति यस्यास्ति निश्चयः ।
नात्यन्तमज्ञो नो तज्ज्ञस्सोऽस्मिन् शास्त्रेऽधिकारवान् ॥
गुरुमासीनमेकान्ते वाल्मीकिं सर्वदर्शिनम् ।
पप्रच्छ प्रणतो भूत्वा भरद्वाजो मृदुस्वरम् ॥
भगवन् ज्ञातुमिच्छामि कथं संसारसङ्कटे ।
रामो व्यवहृतो ह्यस्मिन् कारुण्याद्ब्रूहि मे गुरो ॥
कस्मादिदं समुत्पन्नं कस्मिन् लयमुपैष्यति ।
एतन्मे संशयं छिन्द्धि यथावद्विजसत्तम ॥

वाल्मीकिरुवाच :—
साधु वत्स भरद्वाज योग्योऽसि कथयामि ते ।
श्रुतेन येन संमोहमलं दूरीकरिष्यसि ॥

* * * *

इति श्रीवाल्मीकीये वासिष्ठरामायणमोक्षोपाये उत्पत्तिप्रकरणे लवणोपाख्यानमिति सप्तभूमिकोपाख्यानं नाम त्रयोदशः सर्गः। इति वासिष्ठे रामायणे उत्पत्तिप्रकरणं समाप्तम् ॥

End :

भृत्योऽभिमतकर्तृत्वान्मन्त्री सर्वार्थकारणात् ।
सामन्तश्चेन्द्रियाक्रान्ते(:) गुरुर्विद्याप्रदानतः ॥
लालनात्स्निग्धललना पावनात्पावनः पिता ।
सुहृदुत्तमविश्वासान्मनो मन्ये मनीषिणाम् ॥
स्वालोकितश्शास्त्रदृशा स्वं बुद्ध्या स्वानुभावितः ।
प्रयच्छति परां सिद्धिं त्यक्त्वात्मानं मनः पिता ॥
सुवृष्टसुदृढो.

No. **1983.** ज्ञानवासिष्ठम्.

JÑĀNAVĀSIṢṬHAM.

Pages, 176 Lines, 13 on a page.

Begins on fol. 1*a* of the MS. described under No 255.

Abridged by Kāśmīrapaṇḍita from the Vāsiṣṭharāmāyaṇa.

Same as the last.

End :

चिदम्बरात्प्रोदित एष पूर्णशास्त्रेन्दुरानन्दनिधिस्सुपादः ।
सान्द्रामृतः काव्यकृतोपशोभस्स्फुरत्प्रकाशक्षपितान्धकारः ॥
स्नातं तेन समस्ततीर्थसलिलैस्सर्वापि दत्तावनिः
यज्ञानाञ्च समस्तमिष्टमनघं देवाश्च संपूजिताः ।

संसाराच्च समुद्धृतास्स्वपितरस्त्रैलोक्यपूज्योऽप्यसौ
यस्य ब्रह्मविचारणे क्षणमिह स्थैर्यं मनः प्राप्नुयात् ॥

Colophon:

इति काश्मीरपण्डितानन्दसमुद्धृते वाल्मीकीये मोक्षोपाये शतसहस्रिकायां संहितायां फलश्रुतिर्नाम चतुश्चत्वारिंशस्सर्गः ॥

इति वसिष्ठषट्सहस्रिका समाप्ता ॥

इति श्रीवाल्मीकिप्रोक्तायां शतसहस्रिकायां ज्ञानखण्डे वसिष्ठ-रामसंवादे मोक्षोपाये काश्मीरपाण्डितेनोद्धृतस्सारसमुच्चयस्समासः ॥

No 1984. ज्ञानवासिष्ठम्—सव्याख्यानम्.

JÑĀNAVĀSIṢṬHAM WITH COMMENTARY.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 195. Lines, 12 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Prakaraṇas 1 to 4, complete.

This book is said to have belonged to a certain Ramaliṅga.

Beginning:

शुक्लाम्बरधरं . . . . शान्तये ।
यत्प्रसादात्त्रिगुणिनि पुरुषार्थस्वकर्मणि ।
निष्प्रत्यूहफलं प्राहुस्तं वन्दे गणनायकम् ॥
जगत्त्रयं यदुद्भूतं यस्मिंश्च स्थितिमश्नुते ।
अन्ते यस्मिन् लयं याति तत्कारणमुपास्महे ॥

* * * *

इह निखिलजगदेकबीजं भगवान् सच्चिदानन्दघनः पुरुषोत्तमः गुणत्रयमयीं स्वीयां मायामनुविदधानः चतुर्मुखप्रमुखैः राजसैस्स्वमूर्तिभेदैः विचित्रितभौतिकप्रपञ्चं परिकल्प्य . . . . . . वाल्मीकिर्लोकानुग्रहाय

कान्तासम्मितेन काव्यप्रबन्धेन संजगृहे । वसिष्ठोपदेशप्रवृत्तत्वाच्च वासिष्ठमिदं मोक्षशास्त्रम् । अत्र च वैराग्यं मुमुक्षुत्वम् उत्पत्तिः स्थितिरुपशमः निर्वाणमिति षट्प्रकरणानि । तत्र चायं क्रमः—प्रथमं दोषदर्शनाद्विषयेषु वैराग्यं, ततो मुमुक्षा, ततश्च विरक्तस्य मुमुक्षोरधिकारिणः तत्त्वं जिज्ञासमानस्य जगदुत्पत्तिस्थित्युपशमैः तत्त्वज्ञानोपदेशः ; निष्पन्ने च तत्त्वज्ञाने निर्वाणमिति.

* * * *

यतस्सर्वाणि भूतानि प्रतिभान्ति स्थितानि च ।
यत्रैवोपशमं यान्ति तस्मै सत्यात्मने नमः ॥

* * * *

दिवीति—

दिवि भूमौ तथाकाशे बहिरन्तश्च मे विभुः ।
यो विभात्यवभासात्मा तस्मै सर्वात्मने नमः ॥

अत्र च "आत्मैव देवतास्सर्वास्स वा" इति श्रुतेः, "अक्रान्तिममनाद्यन्तं वेदनं देव उच्यते" इति वक्ष्यमाणत्वाच्च आत्मैवेष्टा देवता तस्यैव अवभासात्मकत्वात्सर्वात्मकत्वाच्च ।

End :

हितं महासत्त्व तयाऽत्मतत्त्वं विचार्य बुद्ध्या भव वीतशोकः ।
तत्र क्रमेणैव ततो जनोऽयं मुक्तो भविष्यत्यथ शोक(हीन)ः ॥

* * * *

सैषा करोति भवसङ्गविमोचनानाम् ॥

Colophon :

इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे श्रीवासिष्ठविवरणे देवदूतोक्ते शतसहस्रिकायां संहितायां स्थितिप्रकरणे . . . . नाम त्रिंश[ति]स्सर्गः ॥

स्थितिप्रकरणं समाप्तम् ॥

उपरि उपशमप्रकरणम् ॥

No. **1985.** ज्ञानवासिष्ठम्—सव्याख्यानम्.

JÑĀNAVĀSIṢṬHAM WITH COMMENTARY.

Substance, palm-leaf. Size, 17 × 1½ inches. Pages, 300. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new.

Sargas 10 to 33; 10th wants beginning.

Utpatti, Sthiti, and Upaśama Prakaranas complete. Nirvāna Prakaraṇa, incomplete.

Beginning:

वसिष्ठ(:)स्वयमेव स्पष्टीकरिष्यति ।
अस्यामेको हि पुरुषस्सहस्रकरलोचनः ।
पर्याकुलमतिर्भीमस्संस्थिता विततात्कृतिः ॥
स सहस्रेण बाहूनामादाय परिघान् बहून् ।
प्रहरत्यात्मनः पृष्ठे स्वात्मनैव पलायते ॥
दृढप्रहारैः प्रहरन् स्वयमेवात्मनात्मनि ।
प्रविद्रवति भीमात्मा स योजनशतान्यपि ॥
रुदन् प[ा]ल(ा)यमानोऽसौ गत्वा दूरमितस्ततः ।
श्रमवान् विवशाकारो विशीर्णचरणाङ्गकः ॥
पतितोऽवश एवाशु महत्यन्धोऽन्धकूपके ।
कृष्णरात्रितमोभीमनभोगम्भीरकोटरे ॥

* * *

योऽयमहं तेषां द्रष्टा स विवेक एव हि यस्मात् कारणान्मया तान्यवबोध्यन्ते । अतो बोधहेतुरहं विवेक एवेत्यर्थः.

End:

धनानि प्रसिद्धानि । वाजिविभवोऽश्वसम्पत्तिः । तदादि, यद्राज्ञा-(मै)श्वर्यं तं च, यदप्यष्टयोगादि तमणिमादिकम् । तच्च सिद्धैरष्टमहा-

सिद्धिमद्भिर्देवयोनिभेदैस्तुष्टैरर्पितमपि जर्जरतृणं मेनाते। अन्तरायधियेति भावः ॥

(मू)

अथैकदा पुरश्रेष्ठे कस्मिं . . . .

No. **1986.** ज्ञानवासिष्ठसारसमुच्चयः.

JÑĀNAVĀSIṢṬHASĀRASAMUCCAYAḤ

Substance, paper Size, $8\frac{3}{8} \times 6\frac{1}{4}$ inches Pages, 173. Lines, 23 on a page Character, Telugu Condition, good Appearance, old.

Complete in 6 Prakaraṇas ; with a Telugu commentary.

This is an epitome in 700 stanzas of the abridged Jñāna-vāsiṣṭha described under the last number; by Kṛṣṇayya, son of Ulacanāḍu Nṛsiṃha and younger brother of Vēṅkataramaṇayya, the author of the Telugu Ṭīkā accompanying the text.

The colophon in Sanskrit seems to be wrong towards the end.

Beginning :

गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो महेश्वरः ।
गुरुस्साक्षात्परं ब्रह्म तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

नमः श्रीज्ञानवासिष्ठकर्त्रे गोप्त्रे महात्मने ।
वसिष्ठमुनये वस्तुसाक्षिणेऽस्तु सदा नमः ॥

नमस्तस्मै मुनीशाय श्रीयुताय तपस्विने ।
सर्वज्ञानाधिवासाय तस्मै वाल्मीकये नमः ॥

* * * *

दिवि भूमौ तथाकाशे बहिरन्तश्च मे विभुः ।
यो विभात्यवभासात्मा तस्मै सर्वात्मने नमः ॥

अहं बद्धो विमुक्तः स्यामिति यस्यास्ति निश्चयः ।
नात्यन्ततद्ज्ञो नोऽतद्ज्ञो ह्यस्मिन् शास्त्रेऽधिकारवान् ॥

End:

> स्नातं तेन समस्ततीर्थसलिलैस्सर्वापि दत्तावनिः
> यज्ञश्चापि समस्तमिष्टमनघं देवाश्च संपूजिताः ।
> संसाराच्च समुद्धृताः स्वपितरस्त्रैलोक्यपूज्योऽप्यसौ
> यस्य ब्रह्मविचारणे क्षणमिह स्थैर्यं मनः प्राप्नुयात् ॥

Colophon:

इति श्रीमद्वाल्मीकीये वासिष्ठरामायणसप्तशत्यां निर्वाणप्रकरणं समाप्तम् ॥

इति श्रीमद्वाल्मीकीये वासिष्ठरामायणद्वात्रिंशत्सहस्रिकायां संहितायां श्रीमत्कृष्णगिरिपुरीनिवासनृसिंहाख्यद्विजवरेण्यतनयेन श्रीमत्शृ(च्छृ)ङ्गेरि-श्रीमन्नृसिंहभारतीस्वामिभिः कलियुगजनक इति दत्तनामधेयस्य वेङ्कटरमण-यार्यस्य अनुजेन कृष्णरायाभिधानेन उद्धृतश्रीमत्कास्मीरपण्डितरचित-व्याख्यासहितसारसमुच्चयसप्तशतिः संपूर्णा ॥

ఇది శ్రీసీతారామకృపారసఝురీపాత్రహరితసగోత్రపవిత్రపులచనాడువంశ-పయఃపయోధికైరవమిత్రసజ్జనవర్ణనీయచరిత్రనృసింహాఖ్యావిఖ్యాతభూసురవర్య-పుత్రుండును శ్రీమద్వాసిష్ఠరామాయణంబును సప్తశతిసంగ్రహించినకృష్ణయా-ఖ్యునకు అగ్రజుండును అగు వేంకటరమణయ్యచే రచింపంబడినశ్రీమద్వాల్మీకీ-యంబగువాసిష్ఠరామాయణసప్తశత్యాంధ్రటీకముగ నైను.

ధాతునామసంవత్సర మాఘ బ 10 బుధవారంబున వ్రాసిముగ నైను.

No. 1987. नलोपाख्यानम्.
NALŌPĀKHYĀNAM.

Pages, 103. Lines, 8 on a page.

Begins on fol. 1*a* of the MS. described under No. 1981.

Complete.

This is the story of Nala as related in the Āraṇyaparvan of the Mahābhārata.

This work constitutes Adhyāyas 49 to 78, in the Āraṇyaparvan of the Mahābhārata.

Beginning:

नमो धर्माय महते नमः कृष्णाय वेधसे ।
ब्राह्मणेभ्यो नमस्कृत्य धर्मान्वक्ष्यामि शाश्वतान् ॥

अस्त्रहेतोर्गते पार्थे शक्रलोकं महात्मनि ।
युधिष्ठिरप्रभृतयः किमकुर्वत पाण्डवाः ॥

* * * *

न्यवसन् कृष्णया सार्धं काम्यके पुरुषर्षभ ।
ततः कदाचिदेकान्ते विविक्ते मृदुशाड्वले ॥

* * * *

नियोगात्ते महाभाग गतोऽसौ पुरुषर्षभ ।
अर्जुनः पाण्डुपुत्राणां मध्यमो नः परन्तप ॥
यस्मिन्विनष्टे पाञ्चालाः सहपुत्रैस्तथा वयम् ।
सात्यकिर्वासुदेवश्च(ते)विनिनीयु(न्यु)रसंशयम् ॥

End:

वैशम्पायनः—

श्रुतो हृष्टमना राजा बृहदश्व उवाच ह ।
भगवन्नक्षहृदयं ज्ञातुमिच्छामि तत्त्वतः ॥

ततोऽक्षहृदयं प्रादात् पाण्डवाय महात्मने ।
लब्ध्वाक्षहृदयं राजा विशोकस्समु(म)पद्यत ॥

कथामेतां तथाप्युक्त्वा नलस्य चरिताश्रिताम् ।
आमन्त्र्य पाण्डवान् सर्वान् बृहदश्वो जगाम ह ॥

बृहदश्वे गते पार्थमश्रौषीत्सव्यसाचिनम् ॥

वर्तमानं तपस्यन्ते वायुभक्षं मनीषिणम् ॥
ब्राह्मणेभ्यस्तपस्विभ्यः संपन्नेभ्यस्ततस्ततः ।

Colophon:

इति श्रीमहाभारते शतसहस्रिकायां नलोपाख्याने अष्टसप्ततितमोऽध्यायः ॥

नलोपाख्यानं समाप्तम् ॥

No. **1988.** नलोपाख्यानम्.

NALŌPĀKHYĀNAM.

Substance, palm-leaf. Size, $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$ inches Pages, 110. Lines, 6 on a page. Character, Grantha Condition, injured. Appearance, old.

Adhyāyas 1 to 17

Same as the above.

No. **1989.** नलोपाख्यानम्.

NALŌPĀKHYĀNAM.

Pages, 108. Lines, 20 on a page

Begins on fol. 544*a* of the MS. described under No. 1800.

Same as the last.

This MS. does not contain the first Adhyāya to be found in the MS. described under No 1987.

No. **1990.** नलोपाख्यानम्.

NALŌPĀKHYĀNAM.

Substance, palm-leaf. Size, $17\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 175. Lines, 4 on a page Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Adhyāyas 53 to 78 in the Āraṇyaparvan; 53rd Adhyāya wants beginning

No. 1991. नाचिकेतोपाख्यानम्.

NĀCIKĒTŌPĀKHYĀNAM.

Substance, palm-leaf. Size, 13½ × 1¼ inches. Pages, 84. Lines, 6 on a page. Character, Telugu Condition, injured Appearance, new

Adhyāyas 1 to 16, complete.

Dated the 5th of Vaiśākha-Bahula in the year Raktākṣi. The scribe's name is Rāmabhaṭṭu.

This gives the story of Nācikēta.

Beginning:

जनमेजयः—

पृच्छामि त्वां महाभाग सर्वशास्त्रविशारद ।
व्यासशिष्य महाभाग सर्ववेदविदां वर ॥
कथयस्व कथां दिव्यां सर्वपापप्रणाशिनीम् ।
ऋषयश्च महाभाग सर्वे वै तपसि स्थिताः ॥

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा राजराजस्य धीमतः ।
तपसा भावितात्मा च प्रोवाचेदं महामुने ॥

End:

प्रभासपुष्करश्चैव अमरेश्वरमेव च ।
अमरत्वन्तु यास्यन्ति मानवा धर्मकाङ्क्षिणः ॥
वैकुण्ठश्चैव यास्यन्ति माधवश्च तथैव च ।
अमरत्वन्तु यास्यन्तिं ततो विष्णुपदं व्रजेत् ।
इत्येतत्सर्वमाख्यातुं(तं) नारदस्य यमेन तु ॥

Colophon:

इति नाचिकेतोपाख्याने षोडशोऽध्यायः ॥

No. **1992.** भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, paper. Size, $5\frac{7}{8} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Pages, 70 Lines, 7 on a page. Character, Dēvanāgarī. Condition, fair. Appearance, old.

Complete.

The first leaf is lost. This copy gives the Rsicchandōdēvatā and the Aṅganyāśa and Karanyāsa.

Beginning :

इति करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः, नैनं छिन्दन्ति शस्त्राणि इति हृदयाय नमः, न चैनं क्लेदयन्त्याप इति शिरसे स्वाहा ।

* * * *

धृतराष्ट्र उवाच—

धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे समवेता युयुत्सवः ।
मामकाः पाण्डवाश्चैव किमकुर्वत सञ्जय ॥

सञ्जय उवाच—

दृष्ट्वा तु पाण्डवानीकं व्यूढं दुर्योधनस्तदा ।
आचार्यमुपसंगम्य राजा वचनमब्रवीत् ॥
पश्यैतां पाण्डुपुत्राणामाचार्य महतीश्चमूऩ् ।
व्यूढां पदपुत्रेण तव शिष्येण धीमता ॥
अत्र श ा महेष्वासा भीमार्जुनसमा युधि ।
युयुधानो विराटश्च द्रुपदश्च महारथः ॥

End :

राजन् संस्मृत्य संस्मृत्य संवादमिममद्भुतम् ।
केशवार्जुनयो(:) पुण्यं हृष्यामि च मुहुर्मुहुः ॥
तच्च संस्मृत्य संस्मृत्य रूपमत्यद्भुतं हरेः ।
विस्मयो मे महाराज[न्] हृष्यामि च पुनः पुनः ॥

यत्र योगेश्वरः कृष्णो यत्र पार्थो धनुर्धरः ।
तत्र श्रीर्विजयो भूतिर्ध्रुवा नीतिर्मतिर्मम ॥

Colophon :

इति श्रीभगद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे संन्यासयोगो नामाष्टादशोऽध्यायः ॥

No. **1993.** भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ

Substance, palm-leaf. Size, $14\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 162. Lines, 4 on a page Character, Kanarese. Condition, fair Appearance, old.

Complete.

No. **1994.** भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, $14\frac{5}{8} \times 1\frac{3}{4}$ inches. Pages, 49. Lines, 9 on a page. Character, Telugu Condition, good Appearance, old

Complete ; with Ṛṣi, Chandas and Dēvatā given at the beginning.

No **1995.** भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf Size, $6\frac{1}{4} \times 1\frac{3}{8}$ inches Pages, 152 Lines, 7 on a page Character, Grantha Condition, good Appearance, old

Complete ; with Aṅganyāsa and Karanyāsa given at the beginning.

No. 1996. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 10 × 1¼ inches. Pages, 122. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old

Complete ; with Ṛsi, Chandas and Dēvatā.

No. 1997. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, 9¾ × 2¼ inches. Pages, 96. Lines, 10 on a page. Character, Nandināgarī Condition, good. Appearance, old.

Complete; with Ṛsicchandōdēvatā and Māhātmya given at the beginning.

No. 1998. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance; palm-leaf. Size, 13⅓ × 1¼ inches. Pages, 88. Lines, 6 on a page. Character, Kanarese. Condition, fair. Appearance, old.

Adhyāyas 1 to 16.

No 1999. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 11⅓ × 1 inches. Pages, 147. Lines, 3 on a page. Character, Grantha and Telugu. Condition, fair. Appearance, old

Complete.

No. 2000. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 10⅝ × 1¼ inches. Pages, 83. Lines, 8 on a page. Character, Grantha Condition, injured. Appearance, old.

Incomplete ; with Rsicchandōdēvatā ; the 1st and 2nd Adhyāyas are wanting. The first five leaves are lost.

No. 2001. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size. 13⅛ × 1¼ inches. Pages, 91. Lines, 5 on a page. Character, Nandināgarī. Condition, slightly injured. Appearance, old.

Complete ; with Ṛsicchandōdēvatā given at the beginning.

No. 2002. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size. 12¼ × 1¼ inches. Pages, 89. Lines, 3 on a page. Character, Kanarese. Condition, fair. Appearance, new.

Adhyāyas 1 to 15.

No. 2003. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf Size, 11¾ × 1¼ inches. Pages, 48. Lines, 5 on a page. Character, Nandināgarī. Condition, injured. Appearance, old.

Begins towards the close of the 6th Adhyāya and breaks off in the 9th Adhyāya.

No. 2004. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $9\frac{3}{8} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 56. Lines, 4 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Adhyāyas 1, 10, 11, and 15 imperfect. Begins on fol. *1a*. The other work herein is Rāmacandrāṣṭōttaraśatanāmastōtram *29a*.

No. 2005. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $6\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 159. Lines, 8 on a page. Character, Kanarese. Condition, injured. Appearance, old.

Adhyāyas 1 to 17.

The other work herein is Sūryāṣṭōttaraśatanāmastōtram *80b*.

No. 2006. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $11\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 86. Lines, 8 on a page. Character, Grantha. Condition, good. Appearance, new

Complete.

No. 2007. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, 'palm leaf. Size, $11\frac{3}{8} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 336. Lines, 5 on a page Character, Nandināgarī. Condition, fair. Appearance, old.

Incomplete.

Many leaves are lost including the first.

No 2008. भगवद्गीता—कर्णाटकटीकासहिता.

BHAGAVADGĪTĀ WITH KANARESE ṬĪKĀ

Substance, palm-leaf (Śrītāla) Size, $9 \times 1\frac{7}{8}$ inches. Pages, 136. Lines. 8 on a page. Character, Kanarese Condition, fair. Appearance, old

The text with meaning in Kanarese. Adhyāyas 3 to 13. Many leaves are missing.

No. 2009. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ

Substance, palm-leaf. Size, $12\frac{7}{8} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 34. Lines, 6 on a page Character, Nandināgarī Condition, injured. Appearance, old.

Begins on fol 1*a*. The other work herein is Madhvavijayam fol. 18*a*.

Adhyāyas 1 to 15.

No. 2010. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $12 \times 1\frac{5}{8}$ inches. Pages, 50. Lines, 9 on a page Character, Nandināgarī. Condition, injured. Appearance, old.

Begins on fol 1*a*. The other work herein is Tantrasārasaṅgrahaḥ 26*a*.

Complete

No 2011. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{3}{8} \times 1\frac{5}{8}$ inches. Pages, 61. Lines, 5 on a page Character, Telugu Condition, slightly injured. Appearance, new.

Complete ; with Ṛsicchandōdēvata given at the beginning.

No. 2012. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 12½ × 1½ inches. Pages, 60. Lines, 8 on a page. Character, Grantha. Condition, injured Appearance, old.

Begins on fol. 1*a*. The other work herein is Uttaragītā 31*a*.

Complete.

No. 2013. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 16⅞ × 1⅛ inches. Pages, 146. Lines, 4 on a page. Character, Telugu. Condition, fair. Appearance, old.

Complete; with Ṛsicchandōdēvatā given at the beginning.

No. 2014. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 16¼ × 1⅝ inches. Pages, 41. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, fair. Appearance, new.

Begins on fol 1*a* The other works herein are Garbhagītā 21*b*, Gītāsāraḥ 22*a*, Śivagītā 27*a*, Rājayōgāmṛtam 44*a*.

Complete.

No. 2015. भगवद्गीता—आन्ध्रटीकासहिता.

BHAGAVADGĪTĀ WITH TELUGU ṬĪKĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 16¾ × 1½ inches. Pages, 238. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, much injured. Appearance, old.

Complete; with Telugu meaning.

Telugu meaning given by Tirumalai Aiyaṅgār, son of Talapāka Annamācārya.

No. 2016. भगवद्गीता—आन्ध्रटीकासहिता.
BHAGAVADGĪTĀ WITH TELUGU ṬĪKĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 17 × $1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 226. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, fair. Appearance, old.

Adhyāyas 1 to 16; complete. In the beginning 3 leaves are lost.

No. 2017. भगवद्गीता.
BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $16\frac{1}{4}$ × $1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 75. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Begins on fol. 1*a*. The other work herein is Bhagavadgītāvacanam in Telugu 39*a*.

Complete.

No. 2018. भगवद्गीता—कर्णाटकटीकासहिता.
BHAGAVADGĪTĀ WITH KĀNARESE ṬĪKĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $18\frac{3}{4}$ × $1\frac{5}{8}$ inches. Pages, 121. Lines, 7 on a page. Character, Kanarese. Condition, fair. Appearance, old.

The text with Kanarese meaning. Adhyāyas 1 to 12.

No. 2019. भगवद्गीता—कर्णाटकटीकासहिता.
BHAGAVADGĪTĀ WITH KĀNARESE ṬĪKĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $16\frac{5}{8}$ × $1\frac{3}{8}$ inches. Pages, 130. Lines, 7 on a page. Character, Kanarese. Condition, slightly injured. Appearance, new.

Adhyāyas 1 to 3, complete.

Another copy of the Bhagavadgītā containing two Adhyāyas in 30 pages of 4 lines each, the leaves being in size 13 × $1\frac{1}{4}$ inches and the character being Nandināgarī.

No. 2020. भगवद्गीता—कर्णाटकटीकासहिता.

BHAGAVADGĪTĀ WITH KANARESE ṬĪKĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 17¾ × 1½ inches. Pages, 63. Lines, 11 on a page. Character, Kanarese. Condition, fair. Appearance, old.

Begins on fol. 1*a*. The other work herein is Pāṇḍavanītiḥ 32*b*.

Complete.

Copying finished on Monday the 15th of Phālguna-Śuddha in the year Rudhirōdgāri.

No. 2021. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 16⅝ × 1½ inches. Pages, 67. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Begins on fol. 11*a*. The other works herein are Uttaragītā 1*a*, Bhīsmastavarājaḥ 45*a*, Anusmṛtiḥ 51*a*, Viṣṇubhujaṅgaprayātastōtram 55*a*.

Complete with Ṛsicchandōdēvatā.

No. 2022. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 17½ × 1⅗ inches. Pages, 57. Lines, 9 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new.

Begins on fol. 88*a*. The other works herein are Bhagavadgītāvyākhyā Gītārthasaṅgrahaḥ 1*a*, Uttaragītā 117*a*.

Complete.

No. 2023. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, paper. Size, 5⅛ × 3⅝ inches. Pages, 68. Lines, 14 on a page. Character, Telugu. Condition, fair. Appearance, old.

Illegibly written.

Breaks off in the 12th Adhyāya.

No. 2024. भगवद्गीता—आन्ध्रटीकासहिता.

BHAGAVADGĪTĀ WITH TELUGU ṬĪKĀ.

Substance, paper. Size, $7\frac{1}{4} \times 4\frac{5}{8}$ inches. Pages, 442. Lines, 10 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Bound in the wrong order. Four leaves in the beginning are lost.

Complete.

No. 2025. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $5\frac{1}{2} \times 3\frac{5}{8}$ inches. Pages, 398. Lines, 5 on a page. Character, Dēvanāgarī. Condition, good. Appearance, old.

Complete.

Begins on fol. 1*b*. The other works herein are Viṣṇusahasranāmastōtram 201*b*, Bhīṣmastutiḥ 250*b*, Anusmṛtiḥ 281*b*, Gajēndramōkṣaḥ 307*b*.

No. 2026. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, paper. Size, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Pages, 578. Lines, 10 on a page. Character, Dēvanāgarī. Condition, fair. Appearance, old.

Adhyāyas 1 to 11.

The text with a Ṭīkā in verse in Marāthi by Jñānadēva. The Ṭīkā goes by the name of Jñānēśvarī.

No. 2027. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, paper. Size, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Pages, 605. Lines, 10 on a page. Character, Dēvanāgarī. Condition, fair. Appearance, old.

Adhyāyas 12 to 18.

The second volume with reference to the MS. described under the last number.

No. 2028. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, paper. Size, $6\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Pages, 40. Lines, 11 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new.

Begins on fol. 1*a*. The other works herein are Bhagavadgītāphalaśrutiḥ 21*a*, Kṛṣnastavarājaḥ 23*a*, Kṛṣṇānusmṛtiḥ 32*b*.

Adhyāyas 11 to 18.

No. 2029. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, paper. Size, $13 \times 7\frac{3}{4}$ inches. Pages, 88. Lines, 20 on a page. Character, Grantha Condition, injured. Appearance, old.

Complete.

A list of errata is found at the end.

No. 2030. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, paper. Size, $10\frac{1}{2} \times 6$ inches. Pages, 850. Lines, 13 on a page. Character, Dēvanāgarī. Condition, fair. Appearance, old.

The text with Ṭīkā in the Marāthi language. Same as No. 2026.

Complete.

शके १६११, प्रमोदूतनामसंवत्सरे दक्षिणायने कार्तिकमासे शुक्लपक्षे तृतीयायां तिथौ भार्गववासरे तद्दिने श्रीमद्भगवद्गीतालेखनं समासम् ॥ स्वहस्ताक्षर महाद्वैत काशीतमाजी ॥

No. 2031. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, 10 × 1⅞ inches. Pages, 78. Lines, 10 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, old.

Begins on fol. 28*a*. The other work herein is Tattvaśēkhara 1*a*. Complete.

No. 2032. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 9⅝ × 1½ inches Pages, 56. Lines, 12 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, not new.

Begins on fol. 82*a*. The other works herein are Śrībhāsyam 1*a*, Saṅksēparāmāyaṇam 77*a*, Gadyatrayam 110*a*, Gṛhārcāpratiṣṭhāvidhih 118*a*, Ātmaraksābharasamarpaṇam 125*a*, Sudarśanapāñcajanyapratisthāvidhih 141*a*, Pañcasaṁskāraprayōgah 148*a*, Bōdhāyanakūśmāṇḍahōmaprayōgaḥ 152*a*.

No. 2033. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 11⅝ × 1¼ inches. Pages, 16. Lines, 6 on a page. Character, Grantha Condition, injured. Appearance, old.

Begins on fol. 7*b*. The other works herein are Amarukavyākhyā 1*a*, Āpastamabapūrvaprayōgah 15*a*.

Adhyāyas 10 and 11, the latter being incomplete.

No. 2034. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 11¼ × 1⅝ inches. Pages, 107. Lines, 6 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, new.

Complete.

No. **2035.** भगवद्गीता.
BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $8\frac{7}{8} \times 1\frac{1}{4}$ inches Pages, 114. Lines, 7 on a page. Character, Grantha. Condition, injured. Appearance, new.

Almost complete; breaking off in the colophon of the last Adhyāya.

No. **2036.** भगवद्गीता.
BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $7\frac{7}{8} \times 1\frac{1}{2}$ and $9\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Pages, 20 and 26. Lines, 7 5 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Begins on fol. 1*a*. The other works herein are Bhagavadgītā-sāraḥ 23*a*, Bhagavadgītāmāhātmyam 25*a*, Garbhagītā 28*a*, Gōpikāgītā fol. 30*a*.

Adhyāyas 10 and 11. Two copies.

No. **2037.** भगवद्गीता.
BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $9\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Pages, 2. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, fair. Appearance, old.

Begins on fol. 13*a*. The other works herein are Śyāmalādaṇḍakam 1*a*, Dēvīstutiḥ 7*b*, Dēvyaṣṭōttaraśatanāmastōtram 8*a*, Dēvīstutiḥ 9*b*, Laghuśyāmalāmantraḥ 12*a*, Bālāstutiḥ 14*a*, Ādityahṛdayam 16*a*, Mīnākṣīstutiḥ 17*a*, Kṛṣṇāṣṭōttaraśatanāmastōtram 18*a*, Vārāṇasīstōtram 19*a*, Annapūrṇēśvarīstutiḥ 20*a*, Gaṅgāstutiḥ 21*a*, Kālabhairavāṣṭakam 21*b*

13th Adhyāya, incomplete.

No. **2038.** भगवद्गीता.
BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $13\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 8. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, slightly injured. Appearance, old.

Begins on fol 81*a*. The other works herein are Pārijātaharaṇavyākhyā 1*a*, Madhvāṣṭakam 44*a*, Vēnkaṭagirimāhātmyam 45*a*, Viṣṇusahasranāmastōtram 120*a*, Raghuvamśam 128*a*, Garuḍa pañcamīvratavidhiḥ 134*a*, Śivarātrīvratavidhiḥ 135*b*.

Complete. This contains the Ṛṣicchandōdēvatā, etc., in the beginning, and a list giving the number of stanzas in each Adhyāya at the end, which is followed by a few stanzas treating of the greatness of the Gītā.

No. 2039. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, paper. Size, 6⅝ × 3⅝ inches. Pages, 250. Lines, 5 on a page. Character, Dēvanāgarī. Condition, good. Appearance, new.

The last five Ślōkās in the 18th Adhyāya are wanting. Ṛsicchandōdēvatā and Anganyāsakaranyāsa in the beginning. Same as the above.

No. 2040. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, 7¼ × 1⅛ inches. Pages, 126. Lines, 7 on a page Character, Grantha. Condition, slightly injured. Appearance, old.

Begins on fol. 77*a*. The other works herein are Tattvanirṇayah 1*a*, Subrahmaṇyabhujangastōtram 7*a*, Rāmakavacam 15*a*, Bālāparamēśvarīmālāmantrah 19*a*, Āpastambapūrvaprayōgaḥ 23*a*, Sūryanamaskārah 37*a*, Navagrahajapam 40*a*, Puspavīrāñjalistōtram 45*a*, Makarandastavah 48*a*, Ātmamānasikapūjā 52*a*, Rajassvalāmantraḥ 55*a*, Mānasikasnānam 58*a*, Mēdhādīkṣāprakaraṇam 60*a*, Uttaragītā 65*a*, Vivāhakūṭadaśakam 140*a*, Tripurasundarīṣōḍaśīmahāmantrasahasranāmastōtram 147*a*, Śivastōtram 174*a*.

Ṛṣicchandōdēvatā and Aṅga nyāsakaranyāsa in the beginning.

Complete.

No. 2041. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Pages, 88. Lines, 8 on a page.

Begins on fol. 1*a* of the MS. described under No. 369. Rsicchandōdēvatā and Aṅganyāsakaranyāsa in the beginning. Complete.

No. 2042. भगवद्गीता—कर्णाटकटीकासहिता.

BHAGAVADGĪTĀ WITH KANARESE COMMENTARY.

Substance, palm-leaf. Size, $12\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Pages, 737. Lines, 5, on a page. Character, Kanarese. Condition, injured. Appearance, old.

Complete.

No. 2043. भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf (Śrītāla). Size, $8\frac{5}{8} \times 2\frac{5}{8}$ inches. Pages, 28. Lines, 20 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Begins on fol. 1*a*. The other works herein are Dayāśatakam 15*a*, Gadyatrayam 20*a*, Abhītistavaḥ 23*a*, Śrīguṇaratnakōśaḥ 24*a*, Raghuvīragadyam 27*a*, Daśāvatārastōtram 28*b*, Dēśikaprapattiḥ 29*a*, Śrīraṅgarājaprapattiḥ 29*b*, Vēṅkatēśaprapattih 30*a*, Dēvarājaprapattih 30*b*, Dēśikamaṅgalāśāsanam 31*a*, Vēṅkatēśamaṅgalāśāsanam 31*b*, Astōttaradivyadēśanāmāni 32*a*, Nyāsadaśakam 32*b*, Nyāsatilakaḥ 33*a*, Bhagavaddhyānasōpānam 34*b*, Gōpālaviṁśatistōtram 35*a*, Rāmānujāṣṭakam 36*a*, Yatirājasaptatiḥ 86*a*, Aṣṭabhujāṣṭakam 39*a*, Mukundamālā 39*b*, Nyāsaviṁśatistōtram 41*b*, Sudarśanaśatakam 43*a*, Bhāgavatam 50*a*, Nārāyaṇahṛdayam 52*a*, Ādyādimahālakṣmīhṛdayam 53*a*, Dharaṇīstōtram 57*a*, Nārāyaṇakavacam 57*b*, Ādityahṛdayam 58*a*, Bhāgavatam 59*a*.

Complete.

No. **2044.** भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $9\frac{5}{8} \times 1$ inches Pages, 106. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, injured Appearance, old.

Two leaves in the beginning and one at the end are broken.

Complete.

No. **2045.** भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ

Substance, palm-leaf. Size, $8\frac{3}{4} \times 1\frac{3}{8}$ inches. Pages, 97. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, good Appearance, old.

Adhyāyas 1 to 8.

Ṛṣicchandōdēvatā in the beginning.

No. **2046.** भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf. Size, $9\frac{7}{8} \times 1\frac{5}{8}$ inches. Pages, 55. Lines, 11 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Begins on fol. 1*a*. The other works herein are Bhagavadgītāmāhātmyam 28*b*, Bhāratasāvitrī 30*a*.

Complete.

The Pūrvapaṭhanīya stanzas and the Ṛsicchandōdēvatā are given.

No. **2047.** भगवद्गीता.

BHAGAVADGĪTĀ.

Substance, palm-leaf Size, $7\frac{7}{8} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Pages, 96. Lines, 8 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, old.

Complete.

Dated: जयाब्दे फाल्गुने मासे पौर्ण(पूर्णि)मायां स्थिरवासरे.

No. 2048. भगवद्गीताभाष्यम्.

BHAGAVADGĪTĀBHĀSYAM.

Substance, paper Size, 12⅜ × 7¾ inches. Pages, 467. Lines, 22 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new. Complete.

A commentary on the Bhagavadgītā by Śaṅkarācārya.

Ṛsicchandōdēvatā, &c., in the beginning.

Beginning :

सर्वभूतान्तरस्थायिचैत्यमुक्तचिदात्मने ।
प्रत्यक्चेतनरूपाय मह्यमेव नमो नमः ॥

सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायाक्लिष्टकर्मणे ।
नमो वेदान्तवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ॥

अस्य श्रीगीताशास्त्रप्रकाशमन्त्रस्य प्रायेणानुष्टुप्छन्दः, कचिन्नानाछन्दांसि, श्रीवेदव्यासभगवानृषिः, श्रीकृष्णः परमात्मा देवता । अशोच्यानन्वशोचस्त्वमिति बीजम्, सर्वधर्मान् परित्यज्य मामेकं शरणं व्रजेति शक्तिः, अहं त्वा सर्वपापेभ्यो मोक्षयिष्यामि मा शुच इति कीलकम्, श्रीकृष्णार्थे विनियोगः ; श्रीमद्ज्ञानात्मने कृष्णाय हृदयाय नमः, श्रीमदैश्वर्यात्मने छन्दसे शिरसे स्वाहा, श्रीमच्छक्त्यात्मने वेदव्यासाय शिखायै वषट्, श्रीमद्बलात्मने बलभद्राय कवचाय हुम्, श्रीमत्तेजसात्मने कृष्णाय नेत्रत्रयाय वौषट्, श्रीमद्वीर्यात्मने गाण्डीवधन्विने अर्जुनाय अस्त्राय फट् ।

प्रपन्नपारिजाताय तोत्रवेत्रैकपाणये ।
ज्ञानमुद्राय कृष्णाय गीतामृतदुहे नमः ॥

सर्वोपनिषदो गावो दोग्धा गोपालनन्दनः ।
पार्थो वत्सस्सुधीर्भोक्ता दुग्धं गीतामृतं महत् ॥

वाचकः प्रणवो यस्य क्रीडावस्त्वखिलं जगत् ।
श्रुतिराज्ञा वपुर्ज्ञानी(नं) तं वन्दे देवकीसुतम् ॥

सारथ्यमर्जुनस्याजौ कुर्वन्गीतामृतं ददौ ।
लोकत्रयोपकाराय तस्मै कृष्णात्मने नमः ॥

वन्दे कृष्णार्जुनौ वीरौ नरनारायणावुभौ ।
धृतराष्ट्रकुलोन्मत्तगजारोहणवल्लभौ ॥

करकलितनिदर्शितात्ममुद्रः परिकलितोन्नतबर्हिबर्हचूडः ।
इतरकरगृहीतयोक्त्रतोत्रो मम हृदि सन्निधिमातनोतु शौरिः ॥

प्रालम्बसूत्रेण सहार्वसूत्रं यस्तोत्रमुद्रां करपल्लवेन ।
प्रदर्शयन्नाह पता(दा)र्थतत्त्वं पार्थाय तत्सारथये नमोऽस्तु ॥

अचतुर्वदनो ब्रह्मा द्विबाहुरपरो हरिः ।
अफाललोचनश्शम्भुर्भगवान् बादरायणः ॥

मुनिं स्निग्धाम्बुदाभासं वेदावासमकल्मषम् ।
वेदावासं सरस्वत्यावासं व्यासं नमाम्यहम् ॥

तं वेदशास्त्रपरिनिष्ठितशुद्धबुद्धिं चर्माम्बरं शिवविरिञ्चिनुतं वरेण्यम् ।
कृष्णत्विषं कनकपिङ्गजटाकलापं व्यासं नमामि शिरसा तिलकं मुनीनाम् ॥

पाराशर्यवचस्सरोजममलं गीतार्थगन्धोत्कटं
नानाख्यानककेसरं हरिकथासम्बोधनाबोधितम् ।
लोके सज्जनषट्पदैरहरहः पेपयिमानं मुदा
भूयाद्भारतपङ्कजं कलिमलप्रध्वंसि नः श्रेयसे ॥

पार्थाय प्रतिपादितां भगवता नारायणेन स्वयं
व्यासेन ग्रथितां पुराणमुनिना मध्येमहाभारतम् ।

अद्वैतामृतवर्षिणीं भगवतीमष्टादशाध्यायिनी-
मम्ब त्वामनुसन्दधामि भगवद्गीते भवद्वेषिणीम् ॥

धृतराष्ट्र उवाच :—

(मू.)

१. धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे समवेता युयुत्सवः ।
मामकाः पाण्डवाश्चैव किमकुर्वत सञ्जय ॥

सञ्जय उवाचः—

२. दृष्ट्वा तु पाण्डवानीकं व्यूढं दुर्योधनस्तदा ।
आचार्यमुपसङ्गम्य राजा वचनमब्रवीत् ॥

३. पश्यैतां पाण्डुपुत्राणामाचार्य महतीं चमूम् ।
व्यूढां द(द्रु)पदपुत्रेण तव शिष्येण धीमता ॥

* * * *

सञ्जय उवाचः—

९. एवमुक्त्वा हृषीकेशं गुडाकेशः परन्तपः ।
न योत्स्य इति गोविन्दमुक्त्वा तूष्णीं बभूव ह ॥

१०. तमुवाच हृषीकेशः प्रहसन्निव भारत ।
सेनयोरुभयोर्मध्ये विषीदन्तमिदं वचः ॥

श्रीभगवानुवाच :—

(व्या.)

नारायणः परोऽव्यक्तादण्डमव्यक्तसम्भवम् ।
अण्डस्यान्तस्त्विमे लोकास्सप्तद्वीपा च मेदिनी ॥

स भगवान् सृष्ट्वेदं जगत्तस्य च स्थितिं चिकीर्षुर्मरीच्यादीनग्रे सृष्ट्वा प्रजापतीन् प्रवृत्तिलक्षणं धर्मं ग्राहयामास वेदोक्तम्। ततोऽन्यांश्च

सनकसनन्दनादीनुत्पाद्य निवृत्तिधर्मं ज्ञानवैराग्यलक्षणं ग्राहयामास। सः द्विविधो हि वेदोक्तधर्मः—प्रवृत्तिलक्षणो निवृत्तिलक्षणश्च। जगत्स्थितिकारणं प्राणिनामभ्युदयनिश्श्रेयसहेतुर्यस्स धर्मो ब्राह्मणाद्यैर्वर्णिभिराश्रमिभिश्चानुष्ठीयमानो दीर्घेण कालेनानुष्ठातॄणां कामोद्भवाद्धीयमानविज्ञानहेतुकेनाधर्मेणाभिभूयमाने धर्मे, प्रवर्धमाने चाधर्मे जगत्स्थितिं परि(पि)पालयिषुस्स आदिकर्ता नारायणाख्यो विष्णुः भौमस्य ब्रह्मणो ब्राह्मणत्वस्याभिरक्षणाय देवक्यां वसुदेवादंशेन किल सम्बभूव। ब्राह्मणत्वस्य हि रक्षणे रक्षितस्स्याद्वैदिको धर्मः; तदधीनत्वात् वर्णाश्रमभेदानाम्। स च भगवान् ज्ञानैश्वर्यशक्तिबलवीर्यतेजोभिस्सदा सम्पन्नस्त्रिगुणात्मिकां वैष्णवीं स्वां मायां प्रकृतिं वशीकृत्याजोऽव्ययो भूतानामीश्वरोऽपि नित्यशुद्धबुद्धमुक्तस्वभावोऽपि सन् स्वमायया देहवानिव जात इव लोकानुग्रहं कुर्वन् लक्ष्यते। स्वप्रयोजनाभावेऽपि भूतानुजिघृक्षया वैदिकं धर्मद्वयमर्जुनाय शोकमोहमहोदधौ निमग्नायोपदिदेश। गुणाधिकैर्गृहीतोऽनुष्ठीयमानश्च धर्मः प्रचयं गमिष्यतीति तं धर्मं भगवता यथोपदिष्टं भगवान् वेदव्यासः सर्वज्ञो गीताख्यैस्सप्तभिः श्लोकशतैरुपनिबबन्ध। तदिदं गीताशास्त्रं समस्तवेदार्थतत्त्वसङ्ग्रहभूतं दुर्विज्ञेयार्थं तदर्थाविष्करणायानेकैर्विवृतपदार्थवाक्यार्थन्यायमप्यत्यन्ताविरुद्धानेकार्थत्वेन लौकिकैर्गृह्यमाणमुपलभ्याहं विवेकतोऽर्थनिर्धारणार्थं सङ्क्षेपतो विवरणं करिष्यामि।

End:

पाण्डवानां पक्षे श्रीः विजयः परः, तथैव भूतिः श्रियो विशेषः। धृ(ध्रु)वा अव्यभिचारिणी। नीतिरित्येवं मतिर्ममेति ॥

Colophon:

इति श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीशङ्करभगवत्पादकृतौ श्रीभगवद्गीताभाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

१. गोविन्दं कृष्णमनिशं गोपीजनमनोहरम् ।
वन्दे पार्थरथारूढं ज्ञानमुद्रालसत्करम् ॥

२. सर्वभूतान्तरस्थाय चैत्यमुक्तचिदात्मने ।
प्रत्यक्चेतनरूपाय मह्यमेव नमो नमः ॥

३. ईश्वरो गुरुरात्मेति मूर्तिभेदाद्विभागिने ।
व्योमवद्व्याप्तदेहाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥

४. देहेन्द्रियानुहीनाय मानदूरस्वमूर्तये ।
ज्ञानानन्दस्वरूपाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥

शङ्करभाष्यं समाप्तम् ॥

No. 2049. भगवद्गीताभाष्यम्.

BHAGAVADGĪTĀBHĀṢYAM.

Substance, paper. Size, 13¾ × 8½ inches. Pages, 109. Lines, 29 on a page. Character, Grantha. Condition, good. Appearance, old.

Begins on fol. 1a. The other work herein is Vātsyāyanasūtram 57a.

Breaks off in the 14th Adhyāya.

Same work as the above.

No. 2050. भगवद्गीताभाष्यम्.

BHAGAVADGĪTĀBHĀSYAM.

Substance, palm-leaf. Size, 15½ × 1¼ inches Pages, 320. Lines, 10 on a page. Character, Telugu. Condition, fair. Appearance, old.

Complete.

Same as the above.

No. 2051. भगवद्गीताभाष्यम्.

BHAGAVADGĪTĀBHĀSYAM.

Substance, palm-leaf. Size, 17⅝ × 1⅜ inches. Pages, 519. Lines, 6 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old,

Complete. Same as the above.

No. 2052. भगवद्गीताभाष्यम्.

BHAGAVADGĪTĀBHĀSYAM.

Substance, palm-leaf. Size, 17⅝ × 1¼ inches. Pages, 106. Lines, 7 on a page. Character, Telugu. Condition, good. Appearance, new.

Breaks off in the 7th Adhyāya.

Same as the above.

No. 2053. भगवद्गीताभाष्यम्.

BHAGAVADGĪTĀBHĀSYAM.

Substance, paper. Size, 7⅝ × 15½ inches. Pages, 391. Lines, 13 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, new.

Complete.

Transcribed by Dulla Śrīnivāsa. Dated: the 12th of Adhika-Vaiśākha of Āṅgirasa.

Same as the above.

No. 2054. भगवद्गीताभाष्यम्.

BHAGAVADGĪTĀBHĀṢYAM.

Substance, palm-leaf. Size, 16⅝ × 1¼ inches. Pages, 226. Lines, 5 on a page. Character, Telugu. Condition, injured. Appearance, old.

Breaks off in the 9th Adhyāya.

Same as the above.